

XIWITL NAJPOWALLI WAN KAXTOLLI WAN NAWI, AMOCHTLI OME
SAN LUIS POTOSI, S.L.P.
LUNES CHIKNAWI TLEN METSTLI MAYO TLEN MAKUILTSONTLI WAN MAJTŁAKTLI WAN CHIKUASEN
IYOKAKINSTOK
350 (KAXTOLPOWALLI WAN OMPOWAL WAN MAJTŁAJTLI) MACHİYOTL
48 (OMPOWALLI WAN CHIKUEYI) SENTŁAIXTLI

Tekiyekanalli tlen San Luis

AMATLAMANCHILTIJKETL TLENALTEPETLATILANKETL

Makuitsontli wan majtlaktli wan chikuasen “Xiwitl tlen Rafael Nieto Compeán, tlen kipalewij siwatł tlawasanis wan iselli weyi tlamanchtilkalli”

KIPIANLLITOAMOXTLI

Wellitiyotł tłaxitłaketł tlen ni Altepetł tlatilantok.

Elewilli.- Tlanawatilli tlen melawakwan Asitok tlanojnotsalli inextok ipan altepeko San Luis Potosí.

Mokuitłjtok	GUERRERO No. 865
AMATŁAJKUİŁOKAN IPAN TOKAYOTŁ TLEN TŁANAWATİLLI	COL. CENTRO CP 78000
Tłakatłajtowani	SAN LUIS POTOSÍ, S.L.P
OSCAR IVAN LEON CALVO	

TLEN TETIK WEYI AMATLANAWATILLI

Juan Manuel Carreras López Weyi Tlanawatijketl tlen tlalyakampan San Luis Potosí wan tlen nochi iwantikapa.

TLANAWATILLI MAJTLAKPOWALLI WAN KAXTOLLI WAN OME

Tlen expowalpan wan se tlanawatilli tlen tlalyekapan tlatilanketl San Luis Potosí.
Tlen tlaixnextilli.

TLANAWATIYA TLAIXPANTILLI TLEN NEYOLMEWALONI

Tlen aman ni amatlanawatilli techilwiya kenijkatsan tijtlalisen kampa Ipan tlen nawi tonalli tlen makuilli métstli tlen nawitsontli wan makuilli, mochiyki ni tlanawatilli kenijkatsan tikixnextisen kampa tokaxnejchikolli. Ipan ni makuiltlanejchikolpowalli tlen makuilli tlejtowa xiwitl keman ixneski ni nawatilli tlen tlanawatiyani kixitlajken inintekij ken nimotlaskiltij ipan amatlanawatilli. nejchikoltokaitl tlen mochiytok se tlatekiwiloni tlen techyolchikawa wan techmachiltiya tlen totlalyekapan, ika ni techmapalewiya kenijkatsan tijchiwasen se tlasentillilpan, tlen tekipanowaj wan kitejtemolliya kenijkatsan tikualchichiwasen tlen kuesolli tlen tlalyekapan wan kenijkatsan tlaixpanextisen tlen tekichiwalli, ika ni moiikuinis tlakajyawalli wan motlajtlakenwis tekichiwalli, ayakmo onkas tlachtekinij.

Ipan ni yankuik amatlanawatilli tlen moixnextis tlen nochi tlanejchikoltokaitl tlen techmaktilliyaj, amo techtlatiliyaj tlen mochiytok ika ni yankuik amatlanawatilli, tlen techilwiya kenijkatsan tijpewaltisen timoyawasen wan titetilisen tlen tlamapalewilli tlen moixnextis kampa tikixnextisen nejchikoltokaitl ipan tlalyekapan.

Ika ni yankuik tlanawatilli, motekpana wan mokualchijchiwa kenijkatsan mochiwas tlen nochi tekitalanawatilli tlen kinejchikowaj nochi manawilli wan techmonekilia tlen nejchikoltokaitl, ika yayani mopanextiya tlachiwalli wan kiixnextiya tlen moneki, tlen kipiya ojtekilli mosenkotilliya ika weyitlaixnexpan wan ika tlalyekapan tlen tekiyekanalli, tekiachtowilli, tekilatsinkuilli, tekichiwalli, kenijkatsan mochiwas tlen tekimanawilli wan ika ni mosentikachiwa tlen ika motejtejpanaj kenijkatsan tekiyakanalli tlen moixnextis, tlen yankuik tlanawatilli, amo kiijyojyokakawa tlen iixpan tlen mochiwa ika tlasentillilpan tlen tlalyakampan, kikualchichijij wan amo kikixtillijij tlen tekitalaixnextilli.

Ika ni mosesenkawa tlen tlajtolnawatilli tlen kisenkotilliya ipan sensenko tlamannawilli tlen ixnesi nechikoltokaitl, kipian moixnextis wan welis kichiwasen tlen sekinn kipantiaj ipan tekitalanawatilpan.

Ika ni amatlanawatilli moijnalchiwa tlen tekiachtowilli ika yakanani tlalyekapan mopatiwikalakinsen nochin ipan nechikoltokaitl wan moneki tekitis ika kualli, nojkia motekpanas ipan tekichiwalli, téilwis tlen tlejtowa ni amatlanawatilli.

Tlen moneki ipan amatlanechikol tlaixnextilli tlen kualli kichiwasen. Ipan ni moijtowa wan mopiwiya kenijkatsan moneki onkas tekiixnextis wan kualtiya tikixnextis, nochi kualtokaitl tlen moajokuis wan monejchikos ipan ni tekitlatetilis. Nojkia moaxitilliya tekitinin tlen tlalyekapan, tekitlanejchikolpan tlen tekitlatetilis tlen weyitlaixnexpan, tlen tekiamachiwalispan, tlen tekikualakaixpan, wan sekinok sentillikapan, sentikatlatilanani, tominejewani, wan nochi tlaejewalpan, nojkia akajya nawatl tlen moixnextiya, tlanenemilpan, tlayakankapan tlen kiselliya nochi tominpalewilli wan akajya tekichijketl tlen ipan tekitlayekanalpan wan nojkia ipan tekitlalyelkampan.

Ika ni chiwalli tlen nikan ixnesi amatlanawatilli tlen moixnextis, motemolliya kenijkatsan mochikawilis tekitlaixnextilpan wan kipian ojtekittilli, tlanechikolchiwas, wan tlayeyejekos tlen mochiwa ipan tlasentillilpan ika tlaixtlalis wan moixnextis ipan nechikoltokaitl, nojkia moixtejtepanas, kenijkatsan mochiwas wan ojtekittilli tlen techmachiltiya ipan nochi amatlanawatilli motekpana tlen tlatepanitiya tlen inijwantij nichiwalis tlen nejchikolli wan tlen mochiwa ipan **CEGAIP** ika tlanechilispán tlen nochi sentlatemitl moyekchiwa tekitelispán ika niwaya.

Tlen ika yankuik amochtekichiwalli tlen tekitipa moixnextis tlen ome métstli tle nawi tsontli wan nawi xiwitl keman mokualchijchij ni **CEGAIP** se tlanejchikolpan tlen amo akin kiyekana, motekisesenchijtok, amo akin kielewiya, se tekinechikolpan tlen motsontekontiya kinechikoltalliya wan kimanawiya tlen tonechikoltokaitl, tlen tlatsinkuiltekitl tlejtowa ipan chikuasempowal tlen amochtlanawatilli, tlen nochi amatlanawatilli tlen kichijki nechikoltekititlalpan ipan eyi amantekpanalli tlen majtlaktli wan chikomen tlapowalli tlen amochtlanawatilli tlen mochihtok ipan tlalyekapan San Luis Potosí, ika mochiwas tekitlatsikuilli nochi tlen tekiachtowilli wan kenijkatsan motekichiwa ika tlamannawilli wan mokualchijchiwa tlen tlachiwalis wan keni moixtlalliyan keskipan itstosenn ipan nitekitilis, nojkia kenijkatsan mopejpenas wan mosesenkachiwasen, nojkia tlen motéilwisén ipan tekitl, motekikawasen, mokokokawisen, motekikixtisen tlen monechikoltikitilliyan ipan yaya initalolkopaya tlen tlejtowa ipan ome amatlajkuilolli tlen ome achtowi tsontiktalajkuilolli tlen nochi aman tlanawatilli.

Ika ni mopatlawillitaj tekichiwalli wan kenijkatsan mochiwas ken tekitlanejchikolpan tlen moixnextis tlen nawamen tlen motsontekontlalliya ipan tekitl tlen moixnextis, nojkia mopiwiya tlen eltok ipan amatlanawatilli, tlen tétlajtolsenkawa ika **CEGAIP** moixtijtok ika nelatoltsenkawani tlen kipian nitlajtol ika ni amantekittilli tlen se xiwitl, tlanejchikolpan tlen techaxkatiltiya tlen totlalyekanal wan itlachiwal: wan moijtos tlen ika motekitomimpatiwis, kiixmatis tekitlachiwalis tlen **CEGAIP** tlen tekitominpatiwis motemachijtok ipan tekitlapalewilli wan tlen kitominixkawiltiya wan kichiwas tlachiyalli tlen yampa wan kualtiya kinilwis tlen amo yajatij, tlen itlanekilis **CEGAIP** wan nojkia inijwantij moilwiya ika tekitilli tlen nelatlaixnextiya ipan moixnextis, tlakalakinpan tlen nechikoltokaitl, kampa kualtiyas kikalakinsen tlen nochi wan

kitlasomatiakokuisen tonechikoltokaitl; nojkia kualtiyas tlejtosen kenijkatsan mokualchijchijwas nochipa ni tekitl tlen itlachiwalis **CEGAIP**, kualli no kiijtosen kenijkatsan moaxkachiwis nochi tekiyakanalli tlen nika mochiwa, nojkia mosajsanilos wan teilwisen kenijkatsan mochiwas tekitlamapalewilli, tekiyakanalli, chiwalli, tlen ika moixnextis wan kualtiya kalakinsen nochi ipan nechikoltokaitl.

Ni **CEGAIP** moixkachiwa wan kisentika tekichiwa ipan tlakuilolli tlawipanolpan tlen sentlatemilt tlen moixnextis ijkinon mokualchiwa tlen tekiyenalli, tlachiwalli, tlaneltokislli tlen moijtowa ipan ni amatlanawatilli tlen mochijtok kitepanitasen nochi nawamen wan tlen tlamanawilli tlanejchikolpalli tlen mosensekotilliyen wan motlaskiltiya tekichiwalli tlen sentlatemilt wan eltos ipan tlajkuilolli tlen nochi amatlanawatilli tlen moixnextis.

Ipan se tlatsontikpalli motlallijtok toaxkayo tlanexya motlapowa ipan tekiyelanalpan, kampa motejtekipana kenijkatsan nawamen moneki tlamapalewisen ika nechikolli tlen techaxkachtisen kenijkatsan temachtisen, motekiyankuilis nochipaya tlen tekitinin, nochi kampa momachtisen ika ni momanawis kakakinlejachikoltokaitl ipan tlajtolajokuilli tlen amo moneki ika ni kualtiyas kiyoltisen se ajkayotl tlen moixnextis, tlakalakinllin nechikoltokaitl ika nochi nawamen tlen tlalyekapan, ni **CEGAIP** kualtiyas kichiwas ika tlamapalewilli ika tlanechikolli tlamanachtilyan, tlaajkatopan, nechikoltaijyokajkawalli, tekichiwalli, tlatoltlaixnextilli, tekitlajtlatlanistli, tlen ika moixnextis, tlakalakinlli nechikoltokaitl, ni tlanejchikolli, motekpana chiwalli tlen moixnextis, kualtiyas kichiwasen nawamen, yaya kiixpolowa, nojkia kimiyakinlliya, kikualchiwa, yaya kikualnextiya mokualtilis ipan tekiyakanalli tlen tlalyekapan kampa tlen nochipa témachiltis, tlen nochi, tlen kenopa ni tlachiwalli, tlen nitekitilis nojkia tlen tominsenkotilis, témachiltis tlen mochijtos ika ya ni ténextilis tlen nitekitilis tlen nochi mochijtok tlen kualli ika nijwanti.

Ika ni motlachiyalketsa yankuik amatlanawatilli nochi kiyakana, mosensekoltilliya, mosensemana tlen tlachiwalli tlen motlátia, moichtakatlalliya, ika ni sekinok tlatekitilli kualtiyas tikixnextis kampa nejachikoltokaitl kampa moyekmati ika kentsin tlaxixitlawaktekitl tlen nochi amatlanawatilli. ,

Tlen ika tlapetonilli, motetikanketsa ipan tlen tekixixitlawalli tlen yaya kimanawiya ika yani motlajtlachilliya nojkia motlamachiwa kenijkatsan motlatsakuiltisen tlen kiixpano **CEGAIP** tlen yaya ni tlachijkayo kampa kualtiya kipatijwis tlen mochiwas ika inon. Ika ni tlachiwal manawijkayotl se yolli tlen kitekiwiyan ni kimanawis tlen nechikoltokaitl, ni tlasetillijkyotl tlen yankuik tlanechkawistli tlen ika tlanechilolpan kiachtikawilpatilliyen ika sentlanechikolli, **CEGAIP** ika nitlapowa se yankuik tekitikayotl. Ni tlanechikoltekitilis tlen se tlanejchikolpan tlen tlajtlachiya. Tekitikapan kitlanana amantekitilli, tlatelwilli, tlamanawilli, motlajtlaniya tlamachitilli.

TLEN IYOJTSIN. MOKIXTIYA se amatlanawatilli tlen moixnextis wan tlakalakilis tlen nechikoltokaitl, tekitlalyekapan San Luis Potosí tlen ijkinon mokawa.

**AMATLANAWATILLI MOIXNEXTIS IXNEXTILNECHILKOLTOKAITL
TEKIYEKAPAN SAN LUIS POTOSI**

ACHTOWI TOKAXTILLI TLEN NOCHI TEKITLACHIWALLI

IJTOLLI 1°. Tlaixpanextilli tlen se tlanawatlli tlen nochi tlen sentika tlachiyalispan ipan tekitleyekan San Luis Potosí. Ipan ni moixpantia tlanawatilli wan tlayejyekolli mopantia ipan eyi amatlatlapanka tlen mopantia ipan kaxtolli wan ome tlanawatilpa tlen amochtlamanawixpan, tlen chikuasen tlanawatilpan tlen amochtlanawatilli onkaj ipan Mexko sentlatemitl wan amatlamanawijketl.

Tlen kipian itlachiwalis kitlajtlakenwis tlen itekij kichiwa ipan nochi tlachiwalispan tlen kitejtekan tlen nochi tlatsinkuiltekitilli wan ojtekiteilli tlen techtetikachiwa tlen nochi totlamanawilpan, nochi nawamen kampa yasen tlanechikoltokaitl, onkaj ipan tlanawatikatekitikapan, tekiyekapan, se tlanejchikolpan, se tlanesilispa, tlen sentlatetiliskapan tlen amatlanawatilchiwa, kampatekichiwa, kampa tetelwiya; iyoka tlanechikolkapan, tlanechikolnejnewilispa, tominajkokuikapa, tominaxkapa, wan nojkia sekinok nawamen, tekinejnechikolkapan, tlen kiselia wan kitekiwiyan tominechikowilli wan nojkia sekinok tlen tekichiwani ipan tekiyekanalpa, wan tekitleyekan.

Ini tekitleanawatilli tlen moixnextis wan tlakalakinnechikoltokaitl ni ojtekiteilli kampa tlajtlalia sentlatemitl tlen nechikolli tlen moixnextis tlen moajokui ipan amochtlanawatilpan tlen tetlayekapan San Luis Potosí, wan sekinok amatlasenkawalli tlen ni manawiya kalakinnechikoltokaitl wan kinelajokui nechikoltokaitl tlen moijtoj ipan tekiixtikapan tlen amo mochijtok ipan ni amatlanawatilli.

IJTOLLI 2°.-Tlen ojtekiteilis ipan ni amatlanawatilli.

I.-Motejtekan ipan tekichiwalli tlen tekitleyekan San Luis Potosí tlen nochiwa ipan moixnextis wan ipan kalakinlis nechikoltokaitl wan ipan tekitletsinkuilpan momapalewiya ika tekinechikolpan sentlatemitl tlen moixnextis kalakinlinnechikoltokaitl wan tlen kimokuitlawiyan ajkowiskokaitl.

II.- Moyollitis kentsin tekitletsinkuilli tlen kixijxitlawas ojtekiteilli kitetikachiwani tlen mochiwa ipan tlanawilpan ika kalakinnechikoltokaitl.

III.- Mochiwa ojtekiteilli tlen kiixmanas ipan totekimanal wan ika kalakinnechikoltokaitl wan ika ni saniman ojtekiteilli tlen mochijtok.

IV.-Tekinechijkolli, tekitletsinkuilli wan tekitlechilmachiltilli tlen moneki momatilis ika nochi tlachiwapan.

V.- Mochijchiwani, tlachiwapan wan momoyawas ika tlaaxkatikayotl tlen moixnextis ipan tekichiwalli, nochi tekichiwapan, nojkia tlaixpanextilpan ipan motekanas tlen nochi tlanejnewikayotl wan tekitlechiyalispan tlen kipatijtis tlaixmoyawalispan nochi tlamoyawalli tlen onkajs ma mokualtlachilli, ma monejnewilli ma moixkawilti wan ma moaxitilti, ma moyawa ipan aman iswatlajkuillo kiani kualli moixmatis ika nochi

nawamen momajtos nochipa kenijkatsan mochijtitok tlasentiwalpan, tlatominkalpan wan axkayotijkapa tlen kampa mopantiya altepetl tlen tekitalpan.

VI.-Mochiwas tlajtlaneuilli ma nochi tekpanokan, motetlajtlania tlen nochi kenijkatsan mo sentikatis tlen nochi tlanejnewilli.

VII.-Motemachiltis tlatlapolli tlen tekitalanejchikolpan, tlen tlalyekapan potosino, ika ni tlajtolpewaltilli ni tlapowa tlen tekiyekananij kenijkatsan mokualtilis nochi tlapaleuilli ika tlamoyawalli tlen momatiltis ika amaiswatl tlakuilolli tlen kiijtojtos wan kualtiyas kalakinsen ika ni paktekisenn ipan tlasentiloan wan motekipanoltisen.

VIII.-Mochiwas tekpanoltilli tlen kipatijwis tlachiwalli, ma moyeyekchiwa tlen tlajejyekolpan ijinonn kualtiyas kintlatsakuiltisen tlen monekis, wan

IX.-Motejtepanas tekitalatsinkuilli tlen tekitalaixnetilli, moneki ika nochi momoyawas ipan tekitalpan.

IJTOLLI 3°.- Ika ini tlaixpanexamatlanawatilli motekitemachis kiani:

I. Namiki Ixtlamanki. Tlen tlapatitilli wan tlasenkawalli tlen monelchitok wan mokualchijchijtok ma amo monelkawas tlamamalli tlajtlapanotos o axmokualchijtos wan keman monekis mosempatiltis wan nopatijkuis ika nawamen tlen amo kualli mopantiya ipan ni nemilis tlen mochiwas tlachiwalli tlen mosenkochiwan ni tlachiwallil wan ni nawatlmanawikayotl.

II.-Tlatejtempan.- Tlen tlanejchikolpan mopantiya tlen tekitalaixnextilli. Tlen mopantiya ipan nochi tlanejchikolpan mokawas tlen moixtijtok ipan nejnemiltsakuillilli tlen tlanechikolamochtli tlen nochi tlaixmamen.

III. CEGAIP.-Ni tekinejchikolli tlen tlalyekapan tlen techtepanita ipan tlakalakinInechijkoltokaitl tlen tlalyekapan San Luis Potosí.

IV.- Tlanawatil tlapojketl. Tlapatiwiltekitiketl nawatl tlen tewantiya ipan sentik tekitalpan,

V.-Weyi Tlanawatiltlapoketl patijtekitiketl, nawamen tlen kintlapejpenijtoken ipan tekitalanechikolli tlalyekapan San Luis Potosí, pajchiwa xitlawak tlen tekiixnextipan keman se akaya amo akinj wan keman se motlapojpolwis tlen tlapojpowalpajtianin.

VI. Tekitiketl tlanextilli: tlen katli kichiwa tlanawatijkayotl ipan ompowalli tlen eyi, nochi amatl tlen tlanextilli ipan moilwis altepechantli.

VII. Tlajtolnamikilli: tlajtolnamikilli tlen nejoyolnojnotsalli tlen CEGAIP...

VIII. Tlajtolnamikilistijketl: tlen nawatl katli mopantia ipan tlajtonamikilli ipan CEGAIP.

IX. Tlaiyokalli tlen tlanextli: tlanejchikolli katli kichiwa ikuitl, ipan nochi teyowalli kinekij kiweilisen ni tlanejnewilli ika nawamen.

Tlen ika welis kipiansen melawak. Tlaxitlaktli tlanextilli; nojkia kimokuitlawisen tlen tlaixtlanextilli tlen kipian nawamen.

Tlen nochi tonalli eltok teyowalli wan eltos se tlanextli.

X. Tlajkuilolli tlapojtok: Ni welis tlen kitekiwisen nochi teyowalli ipan tlaxitlawalli tlen nawamen katli kipian:

a).-Tlaneltos: Tlen eltok tlen weyi tlatekiwilli.

b).-Nawamen: Katli mopantia tlen kiitaj kenijkatsan mochiwas ni tekitl.

c).-Tlanemaktli: Ni tekitl kichiwas tlen amo mitsinamansen.

d).- Amo tépinajtij: Tlen amo mitspinajtisen tlen nochi welis kitekiwisen ni tekitl.

e).- Nochipa: Tlen mochijchijtias tlen keman kitekiwijtiasen.

f).- Tlen nochipa eltos: Momokuitlaiyan nochipa tonalli ipan nochi teyowalli.

g).-Tlanawatijkayotl: Tlen walaj ipan weyi tlanawatilli.

h).-Tlanextilli ipan tlajkuiloltepostli: Mochijchiwas monektias kimachilijtiasen ni tlajkuiloltepostli.

i).-Tlen ipan amatl tlapojtos: Eltos ipan tlanechikolli wan kitlalisen ipan yankuik tlajkuilowanin kiampa welia kitekiwijtosen.

j).- Tlen nochi welis kitekiwisen: Ni eltos setsin, welis kitekiwisen tlen nochi.

XI.- Tlajkuilolli tlawikilli: Tlen nochi nawamen tlen katli kalakinsen, kin ajkokuilisen ni tlaixnextijkayo, ni tlaiknellilli, ni wampox, ni teopan, ni kokolilis, wan nochi katli welis kin kokos.

Tlen nochi nawamen kinixmatisen ipan ni tlanechtilo ika itlapowalis, iteyowal, ipan tlanawatikayotl.

XII.-Tlaxitlawalli katli welis panos tlajtowalli tlen tlaixnextilli: tlen tlaxitlawaltli nawatlli katli welis panosen ipan tlaixnestitlli tlen eltosen tlaipanitasen ipan tlaixpanolli.

XIII. Amanchiowalli: amapowalli katli tlamantli tlajkuilolamatl eltok ipan ni tlanextli kipian nawamen ipan teyowalli katli welli amatlajkuilolli tlen tlen keman kichijke.

XIV. Tlamantli amamen: eltok kampa moajokui wan kualtsin eltok kitekiwiyan keman onkaj kwalantli.

XV. Tekiwilli tlen katli tlapojtok: tlanechikolli tlen tlaixnextilli katli ipan moajokui tlen nochi tlajkuilolli ipan yankuik tlajkuilowanin. Tlen katli welli kipanoltijtj ni tlajkuilowanin tlen nochi katli kitekiwiyan.

XVI.-Tekiwilli tlen katli welli tlapanoltia: tlen katli welli tlapanoltilli wan nochi nawamen tlajtlanij tekiwilli, tlajkuilowanin welli kikixtia ipan tepostli.

XVII. Tekiwilli moajokuijtok: ni tekiwilli tlen katli kipian nawamen, tlen katli moilwiya, kampa kiajokuij tomi, kampa eltok se weyi tekilli, tlen katli wejka walawij nochi kipian ni amatlajkuilolli.

XVIII.- Tlamachiltilli katli kinekij tlen nochi kimatisen: Nopa katli tlapalewilli tlen nochi nawamen kikaktokej, welis tijtekiwisen sesentsitsin wan nochi, kiampa kimachilisen tlake tekittl kichiwasen keman sekinok nawamen kinnawatisen.

XIX.- Tlamachiltilli katli kineki kimatisen tlen nochi katli kitlachilia. Katli kichijchijke tlajkuilowanin, katli mosewijtokej katli kinnawatiaj nawamen, wan katli kitlapejpenijtokej wan kiajokuij pampa teipan kitekiwisenn.

XX.- Tlanawatilli ika xitlawak: tlanejnewilis tlanachiltillisen sekinok tlan katli kinawatia, katli ipa eltok wan katli yankuik mochijtok, kiampa welis, tlajtlanisen wan panosen.

XXI. Kamanalli katli ki ajokuitokej. Tlen nopa kamanalli katli kitlapejpenijtoken wan sankemantik kinmachiltiaj nochi nawamen.

XXII. Wexkaltlamanchtiloyan sentik wexkaltlamanchtiloyan tlen nochi moixnextis tlen tlanejchikoltemachiltikayotl wan tlen kimonkuitlawiya nechikolixneskatikayotl.

XXIII. Tlanawatilli; tlen moixnextis tlananawatilli wan kalakinl tlanechikolajkokuilli tlen tlalyekapan San Luis Potosí.

XXIV. Tlen nochi tlanawatilli: moixnextis tlen tlakalakinl tlen nochi nechikoltokaitl.

XXV. Sentlaltemitl tlen tlaajkokuilli: tlen moixnextia ipan amatlanejchikolli tlen ome powalli wan chiknawi tlen nochi amatlanawatilli tlen moixnextis wan tlakalakin tlen nochi nechikoltokaitl.

XXVI. Weyitekittlaixnextilli: tlen kiwejkapantia tlanawatiltlanejchikolli tlen CEGAIP kampa mochiwa nechikolli tlen kintekipejpentokej.

XXVII. Tekiyekanketl: tlen kitekipejpentokej ma kiixnexti ni CEGAIP tlen tekikuaittilliya ipan ni amatlanawatilli, tlen ipan mosensenkawa weyi tekittlaixnextilli.

XXVIII. Manawilli tlen nechikoltokaitl: tlan kiajokui tlen nechikoltokaitl moneki motemachisen wan amo akin kisesenkixtis.

XXIX. Amo akin kisosolos: tlen mosanilowa motlajtoltetilijtok tlen mochiwan ika sekinok tlen moneki no amaixnextisen, ijkinon kualtiyas kimoyawasen tlen tlamachiltilli wan ijkinonn amo tlaixpanosenn tlen amantekitikapa tlen momanawitok ipan amatlakuilolli tlen mochijtok, tlan ajkajya kisosolos wan kinekis kimoyawas tlamachiltikayotl nopa nelia etixtok ken sekin kinekij kiixomatsen.

XXX. Tlasenkajkayotl: tlen moixtijtok wan motetikajchijtok wan mosentikachijtok ika wextekitlaixnextilli tlen inijwantij tlejtowa kenijkatsan moojtikasentilis tlachiwalis tlen CEGAIP.

XXXI. Tlen nochi tekitiyani: tlen moijtowa ipan amatlanejchikolli chikuasen powalli wan nawi tlen amochamatlanawatilli tlen tlalyekapan San Luis Potosí.

XXXII. SEDA: AMATLAJOKUILLI tlaixnexpan tlen tlanechikoltlayekapan tlen amatlanejchikolpan tlen tlatilantok CEGAIP.

XXXIII. Tlanejchikolpan tlen sentlatemitl: tlen moixnextis kikalakin nejchikoltokaitl wan kimokuitlawiyan tlaixnexasatikayotl.

XXXIV. Tlajtlanilli: Se nawatl katli mopanextia wan katli san tlayolchikawa, motlajtlanilia ika sekinok nawamen katli kinnawatia kinmachiltilis tlen nochi.

XXXV. Nawatl mokuiltijtok: katli welli tekitiketl, tlajtokayotl, tlatskilli, tlatskilimen tlen welitoyotl, yajatia; welpowalli; itechpowik; katli iselli mokuin; tlalolojtli; sentlamitekotekitl, kiampa katli welli nawatl, iselli, ika imiaka kiselis wan yajatis tomin tekitiketl nojkia kichiwas tlanawatilli tlen weyi altepeko o nechka altepeko.

XXXVI. Semaxkayotl tlen nakinsalli: tlen setilli tetlajtlamankilli tlen katli sesen pixtotl tlajtsoyotilli tlakixtijketl katli kiselli tlasiwitilli katli kixiltis tlen tlanojnotsalli teixtla, wan

XXXVII. Katli kiijtowa tlen nochi katli moixpanextia: Nopa amatl kiampa moajokui tlen nochi amatl, kampa welis panosenn wan kimatsen tlen nochi tlamachiltilli, kiijuiniijtiasen tlen katli kitlapejpenitokej.

IJTOLLI 4°. Katli xitlawak tlanejnewilli welli kipiase se nawatl wan welis panos kiiximatis tlen nochi katli kimachiltia:

Kimachilis, tlajtlanis, kitemos tlamanchiltilis ika nochi, sempa kitemos wan kiselis nochi tlamachiltilis.

IJTOLLI 5°. Amo welis mo ixpanojtilis nochi amatl tlen Mexko tlalli o tlen nochi tlattekpaktli.

Se nawatl welis kiixpanos tlen katli amo moamatlallijtok.

IJTOLLI 6°. Totlanawajtika tlen motekitlaliytokej ipan teyowalli, welis kimatsen katlimochiwa kamanalli ika wejweyi tekittinn.

IJTOLLI 7°. Nochi nawamen makixomatikan kamanlli wan ma kitemokan tlakekijtojneki nochi katli ijkuilojtok ipan nopa amochtli, katli kitokaxtian amochtlanawatilli tlen nochi Mexko sentlaltemitl.

Ipan ni tlachiwalli amochtli moneki ma kimoyawakan tlen nochi katli nikan kiiykuilojkej ipan toMexko altepetl wan sekinok katli momelawa ipan seyoy altepeko, wan kiampa nochi timopalewisen.

Yeka nochi tlamantli katli kiixomati ni tlajkuilolli tlen amochtli kipian monechikosen nochi tlamatinin tlen ni tlatekpaktli wan kiampa nochi moixnextis titekitisenn.

Nochi katli momelawa ijkuilojtok ipan ni amochtli kijchijke ika moixnextis kamanalli wan kiampa nochi katli kinekis kiixomatis welis tlatshintokas wan kipian kimatis kenijki welis kipiaseen imako ni kamanalli wan kiampa ika miak pakilli ni amochtlanawatilli kualtiyas kiixomatisen.

Amochxexelli OME

Tlen tsintilli ipanokayotl

Setsin.- Tlakotomitl

Tlen tsintitok kampa kimelawan tlen CEGAIP

IJTOLLI 8°. Nopa CEGAIP.welis tekisis ika ni kualli kamanalli.

- I. Nekayotl:** ni kamanalli temaka tlapalewilli katli tijneki tijmatis tlen CEGAIP xitlawak tekichiwa.
- II. Ixitlawiyan** CEGAIP kipia mitspalewis ika pakilli tlen xitlawak kamanalli.
- III. Iyoka.-** CEGAIP monejki kipiaseen tlatepanitalli tlen katli amo iaxka wan tlen sekinok ni kamanalli.
- IV. Selkatiyotl.** Ni CEGAIP.kijpia tekisis isellij y wan tlapalewis nochi katli kijtlaltlanis tlapalewilli, amo kanse tekijketl isellij momapalewis.
- V. Xitlawalli.-** CEGAIP tekichiwaseen xitlawak.
- VI. Miak tlaixnextilli.-** Nochi tlanextilli monejki nawamen ma kiixomatikan,wan ma nochi tekitininn tlen katli itstokej ipan ni toMexko teyowalli ma kitemokan kenijkatsan kichiwaseen nochi kipixtoka ininmajko ni amochtli.
- VII. Kitolinis.-** CEGAIP kipia kitemos kenijki kichiwaseen tlen keski tekittlawil monekis wan ijkinonn tekichiwaseen.

VIII. Tlanemachtilli.- Nochi tekitinin tlen CEGAIP kipian momachtisen, ma kixomatikan tlanamikilli tlen ijkuilojtok amochko, kiampa kualli tekichwasen.

IX. Nalkisalli.- Nochi katli tekitij ipan CEGAIP kipian teilwisen nochi kenijkatsan kichiwa.

Wan amo akin seyoj nawatl ma kiixomatikan o kiilwisen katli se nawatl tlen kipalewiya

Ompa. Tlakotomitl

Tlen pewalli ipan etiketl tlen nalkisalli wan asikayotl tlamachiltijketl.

IJTOLLI 9°. CEGAIP kipia tekitis tlen ken nikan kiiykuilojke kualli.

IJTOLLI 10°. CEGAIP kipia temakas kamanalli tlen nochi nawamen kitekiwisen. Amo tlaixpanos o amo kichwas tsalantekitilli.

IJTOLLI 11°. Nochi kamanalli mosemanas senkistok, san kualkan wan moixnextis, kiampa nochi nawamen tlapalewisen.

IJTOLLI 12°. Nochi tlen tekitl katli mochiwas ma nochi nawatl ma kiixomatikan ma kitemokan miak tlamantli tlen onkaj ininmako, kiampa kimatisen tlen ni amochtekitl ipan ijkuilijtojok.

IJTOLLI 13°. Tlen ni amochtekitilli mochijki wan temajkakej ni kamanalli, eltos kampa nochi nawamen kinekisen kiixomatisen wan kiiykuilojken ika miak kamanalli. Wan kiampa nochi kimachilisen.

Tlen CEGAIP kiwaltitlani ni amatl tlen kiixnamiki kimpanoltisen nochi nawamen.

IJTOLLI 14°. CEGAIP itekij moneki kipatlas tlen poliwis welis kitlachilis nopa tlaixnextilli.

IJTOLLI 15°. Nochi nawamen kipian tlen kitlachilisen ni tlaixnextilli, amo akin kikawas yoksenko.

IJTOLLI 16°- Iteki tlen kipanos tlaixnextilli amo kipian katli kineki panoltis kitekiwis nojka, amo welis tlan amo tlanamiki.

IJTOLLI 17°. Iteki tlen kipanos tlaixnextilli amo tlaxtlawas wan moneki se tlaxtlawas tlan monekis mochiwas tlen kualtitok.

Amo keman mochiwas tlenijki tlen kiixpanos tlaixnextilli tlen kineki katli amo tlanamiki moneki tlaxtlawasen inijwantij.

IJTOLLI 18°. Tlen nawatlmén kipian kiixomatsen nochi tlen moneki ipan ni tekitl.

IJTOLLI 19°. Moijitowa ipan ni tlaixnextilli, moneki tlatikij mochiwas ika nawamen tlen itekij.

Kampa amo kichijtoke ni tekitl moneki mochiwas, kiampa ixnesis.

IJTOLLI 20°. Keman axwelli pano kampa tlaixnextilli, axakin nawatl, moneki ixnesis pampa nopa tlaixnextilli tlen tlajtlania ipan amatl, moneki ixnesis pampa nopa tlaixnextilli amo kiijtowa tlen kitlajtlania itekij.

IJTOLLI 21°. Nochi tlayejyekolli tlen xitlawak tlapojtok ika tlaixnelli moneki mochiwas ika nochi tepanitalli ika nawatilanmatl.

IJTOLLI 22°. Ipan tlachijchiwalli tlen tlapowas wan ixnesis tlaixnextilli temakas tlen monekis tlen nochi nawamen.

Amochxexelli eyi

Tlen nawatl mokuiltian

IJTOLLI 23°. Nawamen kipian temakase tlaixnextilli wan kipialisen nawatlajkuilolli ipan nochi teyowalli.

IJTOLLI 24°. Tlen temakasen amatl mochiwas monekis:

I. Mochiwas koyotlanawatijketl tlen kitlachilis tlen kisas kualli nopa tekitl.

II. Moneki nojkia tlen tlayakanketl tekitiketl ma kipixtokan tlayejyekolli.

III. Moneki nawamen mamomachtikan mojmotla ni tlayejyekolli.

IV. Ma kichiwa wan kipixtokan yajyankuik ininamawan tlen tlanawatilli kichiwasen.

V. Moneki ma kinixmatikan, amamen wan ixmatsen tlen nochi nawamen.

VI. Kipialisen wan kiajokuisen nopa mawililtajkuilolli.

VII. Kiixomatsen tlen CEGAIP tlen mochiwas imelajkan

VIII. Temakasen ika amatl tlen kitlachilisen wan monekis ika CEGAIP.

IX. Ma kitekiwikan tepostajkuilolli, nochi nawatl kitekiwisen tlen monekis.

X. Temakasen wan kiaxitikan kualli tlen kichijtok CEGAIP;

XI. Ixnesis wan xitlawak amatl ika nopa amatlajkuilolli.

XII. Nochi nawamen ma kimatika

XIII. Temakasen amatl tlen kineki nochi kiixomatisen.

XIV. Tlen kisas tlen kitlalis ipan ni amatl.

IJTOLLI 25°. Nawamen inijwantij kipianlisen ma mochiwa tlen kiijtowa to amaj.

IJTOLLI 26°. Nochi tlatekiwilli wan sentikatipan tomin tlen kipalewiya itlatilankateyowal kichiwasen katli kiijtowa machiotlajtolli ika tekitlayakananin tlen melawak. Keman nopa tlatekiwilli wan sentikatipa tomin amo kipiwasen tlanejchikolli tlen tekitij, wan amo welise motlalisen itlatilanka teyowalli, motlayakanasen wan kichiwasen katli kiijtowa machiotlajtolli tlen kintlayakana.

Tlakayonawamen katli tlaseliaj wan kitekiwiyan sentikatomin o katli kichiwan tlen weyi tekitijketl kipiya kichiwas nochi moixnextis tlen kiijtowa CEGAIP, kenkiijtowa tlen ome tekpanalli tlen nawi tetontokayotl tlen machiotlajtolli.

**OME TLAJTOLNEJCHIKOLLI
KATLI MOTEKIWIYA TLEN TLANAWATILPAN TLEN MELAWAK AMAN
IXNESIS
NAWAYOLMELAWALLI**

**Se tekpanalli
Tekichiwanin itlatilankateyowal tlen
Tepanitalli ma moixnesti nawayolmelawalli**

**Achtowi tlakotomitl
Tlen mochijchiwas CEGAIP**

IJTOLLI 27°. CEGAIP, Tekikalko iselli monawatis, motekiwiya tlen motepanitasen mokalakinsen nawatl yomelawalli wan kitepanitasen nochi tlajkuilolli nawamen, kiijtowa nopa chikuasen tlajtolli nejnewiyotl tlen sentikanawamen toMexkotlal; eyi tlen kaxtolli wan ome tlajtol tlen tlanejnewiyotl sentikamasewal tlen San Luls Potosí wan ni machiotlajtolli.

Ni machiotlajtollī kiijtowa kenijkatsan nejnemis CEGAIP, kenijki mosenkawas, keski tonal wejkwās tlayakantli, kenijkatsan kintlapepenisen, katli amatl kipanextisen ken kiijtowa ome tekpanalli tlen ome tlajtolnechikolli tlen ni machiotlajtollī.

Keman mopatlasen tlayakantinin kichiwasen sesen tlen kiijtowa tlajtollī sempowalli wan majtlaktli wan chikueyi tlen machiotlajtollī.

IJTOLLI 28°. Ni CEGAIP mosenkawas ika eyi tlayakantinin katli kimpalewisen.

Tlen nawatltlasentilli katli kiilwiyaj senkotilli machiotinin kipiyyaj tlawasanisen tlen kitlalisen katli tekitlayakanas, ome xiwitl, wan welis san mosempatekitlalisen.

Nochi tlayakantinin kipiyyasen kichiwasen tekitl keman ya amo itstos, keman amo tekiti wan amo tlamanchiltisen o keman kitlalisen miak tlamantli tlen ayakmo kinekisen tekitisenn, kiyolmelawasen wan kitlalisen katli kimpalewiyyaj kenkiijtowa tlanejnewiyotl tlen sentikanwamen itlatilankaj teyowalli.

Ni tekitlayakananin wan katli kimpalewiya mopanextisen pan senkotilli machiotinin tlen itlatilanka teyowalli.

IJTOLLI 29°. Tlapejpenilli tlen tekitlayakananin kichiwa senkotilli machiotinin ika tlasentilli tlen tsatlanespan tlen nawatljajtollī, katli ki panextia ipan amatl kampa kijtoa kenijkatsan mochiwas tlapejpenilli, ni amatl mopanextis sempowalli wan majtlaktli tonalli teipan keman mowikas nopa tlapejpenilli. Ni amatl kipanextis:

I. Amatl katli kiijtos kenijkatsan tlapepenise

II. Amatl, tonalli, kanke wan keman kipanextise tlajkuilolli

III. Amantl kampa kipalewiya ika ni tlajkuilolli.

IV. Tonalli wan amatl tlen kitlachilisen kwaltsin iamawan

V. Kipiya kipanextisen nochi tokaitl katli kiwikake iamawan wan ni tlajkuilol

VI. Kipiya kipanextise tokaitl tlen nawamen katli kiwikake nochi tlen kwaltsin iamawan katli kintlajtlanijken.

VII. Kamannalwise ika nawamen keman ki tlapepenise tlen nochipa itstosen wan kiampa kichiwasen:

- a) Nochi nawatl kipyas kaxtollu kawilt tlen kamannaltis inejnewilis
- b) Keman tlamis ikamannal kichiwilisen tlajtlanilli
- c) Katli kamanaltitok kipyas eyi kawilt tlen kiijtos katli kitlajtlanilisen
- d) Ni tlayakantinin welis no kitlajtlanilisen

VIII. Keman tlamis kikamannaltis itlanejnewilil tlen senkotilli machiotinin ika tlasentilli tlen tsalantil nawatlajtolli, kiitas ajkeya nawatl tlen kwaltsin kiyakanas tekiyotl wan ajkeya kipalewis.

Keman mosenkawa CEGAIP tlanejnewiyotl tlen sentiknawamen kiitasen mokawas sanse tlakamen wan siwamen, kiitas katli nelneliya kimachiliya kenijkatsan kichiwasen tekitl.

IJTOLLI 30°. Tlen kinekis mochiwas tlayakanketl kineki:

I. Mexkoewanin wan nawatl tlen potosino tlen kiijtowa tekpantlajtolli

II. Tlen amo kin kaltsajtojke pampa chijki tlen amo kualli

III. Kipyasen ome kaxtollu keman tlapejpenisen ni tekitikayotl

IV. Kualli momachtijtos wan kipyas iamaj kampa kiijtowa tlake momachtij wan kipyas kimatis tlen kineki nopa tekitikayotl

V. Amo welis kichiwas tlayakanketl katli ya elki tlayakanketl, tlen sekinok tekitl.

VI. Itstos ichan tlen San Luis Potosí ome xiwitl.

IJTOLLI 31°. Tlayakanketl tekitis nawi xiwitl, sempa kiijkuinisen, kenkiijtowa ipan tekpantlajtolli tlen Mexkohlalli wan tlen San Luis Potosí. Nopa tekitl kichiwas nochi tonalli wan amo welis kichiwas seyok tekitl.

IJTOLLI 32°. CEGAIP iselli kimokuitlawis itomin, kichiwas tekpamilt tlen kiijtos keski kitlantos ipan itekij, tlen kinijtowa ipan chikuasempowalli wan chikome tlajtolli tlen tekpantlajtolli tlen Mexkohlalli, sempa kipanextis ika weyi tlayakanka. Tlen tlanejnewiyotl tlen sentikanawamen, kinmakas kwaltsin tomin ni CEGAIP tlen tekitis.

IJTOLLI 33°. CEGAIP itlayakankaj kichiwas tlajkuilolli ipan ome métstli tlen xiwitl kampa kiijtos tlake tekittl kichiwas, sempa kipanextis ipan nawatltlasentilli ika melawakwan mokalakis nawatlyolmelawalli, inijwanti kitlajtlanilisen wan kiiwwisen kenijkatsan kichiwas kualli tekittl. Ni tlakuilli kualli kiijtos tlen nochipa nawamen kualli kitlakakinlisen.

IJTOLLI 34°. CEGAIP nochipa tlasentilli, mochiwas, nochi kitasen, tlakakinsen. Ni tlasentilli welis kichiwas:

I. Katli kiijtowa amatlajkuilolli, kiijtowa ipan chikuasen tlajtolli sentikatlanenejwilyotl tlen Mexkottalli

II. Kiselis wan kisenkawas nochi kuesolli katli kiwikasen nawamen.

III. Kichiwasen wan kipanextise tlajkuilol tlen mochiwas.

IV. Kimatisen wan kisenkawasen kuesolli wan kimokuitlawise nawatljatolli.

V. Kitokaxtisen nawatl katli kimokuitlawis tlajkuilolli.

VI. Kiselisen tlakuilolli tlen tekikichiwasen ipan se xiwitl, tlen kiiwnextisen ipan tomin katli kitekiwwisen CEGAIP, nojkiya kichijke tlen nochi xiwitl ipan métstli septiembre.

VII. Kichiwasen kenijkatsan moajkokuis, kimokuitlawisen tlen nawatljatolli.

VIII. Kinmachtisen kenijkatsan kichiwasen tlajkuilol tlen kualli mochiwas tekittl

IX. Kin palewwisen nawamen katli kinekise kichiwasen ni tlajkuilolli.

X. Kichiwasen wan kipanextisen tlanejnewilli wan tlajkuilolli tlen mo miakinlis ni tlanamikilis tlen tlajkuilojtok.

XI. Mo sentilise ika ni tekikalli wan ika nawatltlasentilli tlen kichiwasen ni tlakuilolli.

XII. Kin mapalewwisen katli kichiwasen ni tlajkuilolli wan sanse mosenkawasen.

XIII. Tlamoyawasen ika sekinok kualli kipanextisen tlajkuilolli tlen moixnextis ika nochi nawamen.

XIV. Kimoyawasen tlen kenijkatsan mopanextis kamanalli wan kenijkatsan nawamen nojka welis kamanaltisen

XV. Kiselisen nochi tekittl katli mochijki ipan se métstli wan kimakasen katli kichiwasen ni tlajkuilolli.

XVI. Kichijchiwase se tekpankamanalli tlen kualli xitlawak mochiwas ni tekittl

XVII. Kitlalisen wan kimpatlasen katli tekipanowan ipan CEGAIP.

XVIII. Kimatisen tlake mochijki ipan se xiwitl tlen kiijtowa ome kaxtolli wan eyi tlajtolli tlen ni machiotlajkuilolli

XIX. Kichijchiwasen tlajkuilolli tlen tekittl kichiwasen ipan se xiwitl wan welis kin makasen tomin

XX. Kiilwisen tlen kualli katli kalajki wan katli kiski tlen tomin kenkiijtowa nopa amatlajkuilolli.

XXI. Keman amo kualli kichiwasen itekij katli tekittl ika CEGAIP kinajwasen ken kiijtowa ni machiotlajtolli

XXII. Kitlajtlanis en tlasentilli tekikalko katli kintlapепенia tlayakantinin kinkixtillisen tomin Mexko sentikanejchikolli tekittl tlen tekittl amo kualli kichijkej.

XXIII. Kitlatlanisen nopa katli kiilwiyen wekapan tlatsintokilli ma kin ajwa keman amo kualli kichiwasen itekij katli ika ni tekichiwaj.

XXIV. Kichiwasen sentilisli tlen moilwisen mochijtok kualli tlen machiotlajtolli

XXV. Kitlachilisen kualli ma mochiwa nopa najpowalli wan nawi tlen najpowalli wan majtlaktli wan chikuase tlajtolli tlen ni machiotlajtolli.

XXVI. Kinmachtisen wan kinilwisen kenijkatsan kichiwasen kualli tekittl nopa katli ketikij tlen kiajkokuin kamanalnawatl tlen kiijtowa machiotlajtolli.

XXVII. Kiijkuilos en tekittl tlen kiijtowa machiotlajtolli wan katli kichiwasen CEGAIP

XXVIII. Kitlalis katli motlalochchiwas tlen tlajkuilolli

XXIX. Kitekikayoltis nopa tlanejnewilis tlen kiasiti tlajkuilolli, kiajkokuisen, amatinin moixnextis tlen ixko nopa tlamachtilli.

XXX. Kipanextisen kamanalli tlen sentikakalli kiitas sentikatomin katli kipantiya.

XXXI. Kichiwasen moixnextis sentikatlanejnewilli tlen kipalewis kalchikolis, tomintekitlaxtlawilli wan wejkapantlalnamikilli.

XXXII. Kichiwasen senkawalli ika nawamen tlen kipanextisen tlajkuilolli tlen kiijtowa tlatlenespa tlajkuilolli o ika sekinok katli kipaktis nochipa nawamen.

XXXIII. Tlawasanisen tlen tlajkuilolli ika sekinok tlen kichiwasen kualli tekikayotl

XXXIV. Kichiwasen nochi sanse

XXXV. Tlayakanase ika tekيتين tlen nochi ni machiotlajkuilolli mochiwas ika nawatlajtolli wan kichiwilisen tlen kualtsi tle kimpalewis nawamen katli amo welli nochi kichiwas.

XXXVI. Kichiwasen nochi xitlawak wan kualli tlen nochi welis kichiwasen sanse tlen nawamen katli itstokej wejka pan teyowalli.

XXXVII. Tlajkuilosan katli amo kualli mochiwa tlen kiitskisen nopa tlajkuilolli.

XXXVIII. Kiwikasen nopa kalsentilli tlen kisentlalis tekiti katli kinekisen san kenkiijtowa nopa machiotlajtolli.

XXXIX. Kiilwisen kampa kipantiya ajkeya amo kichijtok kualli itekij, tlen kiijtowa nopa machiotlajtolli.

LX. Kitlanewisen kaltlasentilli tlen sekinok tlalpan kinejnewilikan wan kikualtilisen tlen mochiwa tlen ki asisen nopa kamanaltlajkuilolli.

LXI. Kichiwasen ma motlapo nopa tlanawatilko, tlen moixnextis, kualli kimachiltisen tekiti, ma nochi nawamen kichimachilisen, kiasisen wan kichiwasen tepostekiti.

LXII. Kiilwisen katli kinpaktia kichiwasen, motlapos tlanawatilko katli welis kixitlawas ni wejkapantlalnamikilli.

LXIII. Kitlakakinlisen katli kinilwis nopa temachtilli tlen kenkiijtowa machiotlajtolli.

LXIV. Kinmakasen amatlajkuilolli, nopa tlaixnamijlli keman amo kipanós eyi métstli

LXV. Kisenkawasan nochi katli amo welli kichiwasj ken kiijtowa ni tekpantlajtollí.

LXVI. Nochi katli kiilwis ni machiotlajtollí wan sekin tlajkuilolli tlen kichiwasen.

Ome tlakotomitl

Tlen tlaixnamilli wan tlen tlayakanketl tlen CEGAIP

UTOLLI 35°. Tlaixnamikilli kichiwasen:

- I.** Itstos ipan sentilli kampa tlawasanis kipanextisen katli tlamatij.
- II.** Yas wan onitstos kampa tlasentilli tlen mochiwas yoksenko Tlalpan ika tlanawatiyanin, kampa mokamanawis tlen kipantia CEGAIP wan kiyoltis tlajkuilolli.
- III.** Kitokaxtis wan kiijkuinis tekijketl katli kimakasen.
- IV.** Te makas tlajkuilolli katli kitlajtlanilisen.
- V.** Kitlajtlanis tlajkuilolxitlawak o se tlajkuilotekitiketl kenijkatsan mochiwatok tekítl. Nochi tleixnamikinín kiitasen amatinin tlen eltok.
- VI.** Tlajtlanis tlayakantlaixnamijketl tomin tlen ika kichiawas itekij, ma kiihnexti pan tlajkuilolli tlen tlaixlawilli CEGAIP.
- VII.** Klpalewis yakantlaixnamijketl tlen kichiwasen wan tlake kichijke ipan se xiwitl.
- VIII.** Kipanextisen tlasentilli tlen nochi tlamantli kichiwa CEGAIP
- IX.** Kiijtosen amo welis kichiwasen kipanextisen tlamantli kampa onkaj kuesolli, amo welis kisenkawasan, keman itstosen tlaixnamijtle, amo welis kiihnexti ni tlamantli keman kiijtos kitlanis, kinejnewilis kipiya o kineki kitlanis tlamantli tlaixnamijkel:
  - a) Iwikal katli kiihnextijtók ipan ni tlamantli.
  - b) Kinekis kitlanis iwikalwan tlen ni tlamantli
  - c) Ya o keman se iwikal kiselisen tlamantli.
  - d) Tlen akin tekítiketl, akin kitlachilliya se tlamantli, tlen akin iaxka, temanawijketl, se kualantli, akin amo tetlajtlanitok ma kimpalewikan wan keman kipian se kualantli, tlen akin iniwaya mokualantiya.
  - e) Tlen akin motemachitok ika tekítininn wan ma kikualchichivas kualantli.
- X.** Tlen sekin kitepanita ni temachiyotl CEGAIP ika nochi tlen ajke monechikojtókej.

Inijwantij kiijtosen xitlawak, amo se kualanis, kikualchichiwasen ika CEGAIP tlen kiikuilotoke ika temachiyotl. Wan amo ki kualchichiwase se kualantli, sansekeski nawatlme, ika intlajtoj, amo kinilwisen kampa itstokej miak nawamen.

Tlen ajke kintlapepenitokej moixpantisen ipan nejchikolli, tlajke ipan motlatelwisen tlen akin kipian kualantli

Kiixpantisen ipan tlajkuilolli wan kimatisen injwantij. Ipan nechikolli kiixpantisen miak, nochi tlen itstosen ma kitlapejpenikan, kiixpantisen ika nochi.

Keman kiixpantisen tlamantli ika nawamen, ajke kintlapejpenitokej ma kiixpantikan nechikolli, ipan se tlajkuilolli, tlen motlajtlanijtok ma kipalewika wan amo kikawaj, kinejnewilijtokej, ma kintlapejpenikan se kualantli wan kitlapejpenisen, kinejnewwilisen. Ipan nechikolli itstosen miakin wan kiselisen ika kualli.

Wan keman monejchikosen kitlapejpenisen se tlamantli.

Keman se nawatl kitlapejpenijtoken wan amo kipaktia itekij, kiixpantis ika tlakuilolli kampa kiijkuilos amo kipaktia, kinejnewilis, kiixpantis ika tlayekanketl ika tlaixkopinkayotl ipan CEGAIP, kiijkuilos tlake tonalli tsonlamis, tlake teyowalli, kiplas tonalli keman kipewaltij ni tlanawatitli, kitlapejpenisen se nawatl tlen akin kichiwas ni tekitl.

Tlen ni nawatl kintlapejpenitokej, keman amo welis tekitis, kpatlas seyok, amo panos eyi métstli ijkinno panos ni nechikolli CEGAIP, ipan ni tlanawatilli, injwantij akin kipolos tlen tonally, moneki kitlajtlanis, ipan weyi nechikolli tlen teyowalli tlatilantok.

IJTOLLI 36°. Tlen tlayekanketl tekichiwas CEGAIP.

I.- Kiplas itstos ika CEGAIP.

II.- Tlen nochi nechikolli, kinilwise nawamen tlen iteki kichiwa ika tlakuilolli tlen ika ome tlanawatilli tlen makuilpowalli wan makuilli amochtli tlen toMexkotlalli.

III.- Kiwikasen ika tekitl CEGAIP, kichiwasen nochi tlamantli.

IV.- Kiwikas niman tlayekantekitketl nochi tomi tlen motekiwiya CEGAIP, keman tlamis kitekiwiyan ipan teyowalli, nochi kinejnewilli ipa ni nechikolli.

V.- Kipijpias tekitl tlen ni tomi, kimakas CEGAIP, kiixpantis ipan nejchikolli, ma kinejnewilikan wan makintlachilikan ipan teyowalli, kichijchiwas, nochi tlen tomi kalakis, kikowan tlen kichichiwani, itekij tlen kiixnestiya ipan tekitl, kiwika kampa tlayakanketl tlen kampa kin tlajtlaniyan tlen kitekiwiya tomi.

VI. Tikintitlanilisen wewejiyan tekichiwani tlen tlatilantli weyi tlalli

VII. Tlajkuilos ika nopa secretario técnico tlen pleno katli kualli tlaixnextilli ika nechikolli, sekinok tekichiwani tlen weyi tekichijketl, katli moneki kichiwasen

VIII. Kimokitlawis kualli keman mochiwas tlaixnextilli tlen Tlanejchikolli wan

IX. Temaktilis amatl tlaixnextilli tlen se xiwitl tekilachiwalli nopa CEGAIP ipan weyi tekichiwalli tlen nechikolli weyi teyowalli.

Eyi tlakotomitl

Tlen kalijtik kitlawililokaliyan nopa CEGAIP

IJTOLLI 37°. Nopa CEGAIP kipixtos sekinok tekichiwanejkati kitechtis wan kimokuitlawis

Sentikatlanawatiyanin inijwantij kichiwasen kualli tekityolli ipan weyi altepemitl.

Ni tlanawatiyanin kinkawas ma tekisikan katli kualli tekiti kichiwase CEGAIP.

IJTOLLI 38° Kaltlanawatijketl kipixtos tlamantli tlapalewilli

I. Kichijchiwas, tlapalewilli, tlanawatis, kiyekanas wan kinnejnemiltis amatlayejkolli wan nojkia kenijki kipatijtokas.

II. Kitlachilis ixnesi wan mososolo, kiampa kimonextis tlen kiiytoke kisas.

III. Kiamatlalisen keman kenijkatsan mochiwas nopa tekipaxalolli kaltipantsi wan sekin paxalolli.

IV. Tlapalewis ipan tlanejchikolli wan temajkas nopa amatekitl

V. Tlatekiwisen kenijkatsan wan kanke mochiwas amatekitl wan kiyolikatlachilisen nopa tlamonextilli tlen tlatitlankej.

VI. Kiamatlalisen nochi kalti mopantiya CEGAIP.

VII. Niman tlatemachisen tekipanowanin katli tekiti kinamiki kichiwase.

VIII. Kitlachilisen tlajtolmachiotl, kampa kichikuasen tlen xitlawak monemilis ni tlanawatianij.

IJTOLLI 39°. Kenijkatsan elis kaltlamotskijkasentlalijskatlanawatijketl, moneki kiaxitis tlen moneki:

I. Moneki elis se Mexkoewatlakatl wan potosinoejketl ika nochi inawatlaxkayotl;

II. Keman kimaktilisen tekiti, moneki kiaxitijos sempowalli wan majtlaktli xiwitl.

III. Ma ixnesi kennelnelia kualli tlakatl wan axkeman kichijtok weyi tlaixpanolli, katli kimonekilia kikixtilisen itlamajkajyo, kikaltsakuasen tlen kipanos se xiwitl; tlan tlachtejki kampika, tetominkajkayajki, amatlachikochijki, tlaixpanojkaitalli, nojkia sekinok tlamantli katli kiixpolwilli ikualtlanextilis, nochi inon axwelis kipiyan ni tlanawatijkatekitl, amo kichiwilia tlaya tlaijiyowilli kimakakej.

IV. Amo welis kiitskis tekittl nopa ya kipia weyi tlanawatilli ken tlanaminawatikayotl, nojkia tlanawatijkettl tlen yoksenko tekikalmen katli motemakaj ipan wexteyowalli nojkiaj tlan nopaya kipia tekittl tlen wextijkateyowalyotl, nopa wexamatlakualchiketl, amatlanawatilchijkettl, teyowaltlanawatijkettl nojkia tlayakankettl tlen nawatilxexolli nojkia teonechikolli, tlen ipan inon xiwitl keman kitekimakajsen.

V. Tlen keman kitekimakajsen moneki nelia kipiyan tlaixmatilli tlen makuilli xiwitl, kenijkatsan nelia kiyekowa tlasentlalia, nelia kiyekowa kikualltalia tlapalewilli katli nopona motekiwia.

VI. Keman kitekimakajsen moneki kipiyan makuilli xiwitl ika iamatlanextijkayo tlen kinextia, moyekolia tominnejnemiltis, iamaj moneki kimakatos weyi tlanawatijkettl katli kimakatokej tlanawatilli ma temaka ni tlanawatilamamen.

VII. Tlen nawi xiwitl achiwiya tlen kimakajsen tekittlanawatilli, moneki amo kipiyan seyok tlanawatilli ipan nopa tlajtolnechikolli tlen itoka CEGAIP tekiyotl iseltipa ipan nopa tonalli, wan

VIII. Amo mokajtos kekwak axwelis kiitskis tekittl, nojkia tlanawatilli tlen kimpalewis nochi nawamen.

40°. Ni tlamoyajkankettl weyi tlanawatijkettl tlamojkuitlawijkettl tlen welis kixpanextis, nopa tlasentiloyan tlen itstoken.

Wejkawas tlen tekipanos nawi xiwitl wan amo welis kiixpantisen; kiampa nojkia, amo welis kijkuinisen tlen eltok wan mochiyotl tlen tlajtolli.

41°. Amo kiampa kichiwas tlamoyajkettl wextlanawatijkettl tlen wejka tlatilantok, mochiwas kualli.

I. Kitokaxtis kampa tlanawatijketl itekipan itstoken makuiltin tekipanowanin, kinnawatis kampa mochiwas tlajtulli.

II. Tlanawatilli tlawel ipatij, moixnextis kampa mopanextisen tlamantli tlen kinekij.

III. Ni tlanawatilli kitlalis ipan tlaixpantilli tlen piltsikitetsin eyin tlaixpantinin, tlen mopanextis tlamoyajketl tlen tlatilantok.

IV. Tlamoyawanin imiyyakan itstoken, tlaixpantilli kiixnextijtok tlaixpantilli, kitlapejpenis tlawasaniijkej ipan tlajtulli, welis tekipanos nawatlanawatijketl nika nawatiloyan.

V. Tlaixpantilli tlamoyaketl, kitlanewisen nawamen tlapejpenilli tlen kiixmonextisen ixpanextiloyan tlen kamanalli tlanawatijketl ipan nochi kaltlanawatilli.

Nawi tlakotomitl

Tlen Nawatilli Neyolnotsa tlen CEGAIP

IJTOLLI 42º. CEGAIP kikuultilis tekitlayakananin ika makuilli nawatltekitinin, kichiwasen ipan ni tekitl makuilli xiwitl.

Ipan tlanantlanawatikayotl tlen chinankotlalli San Luis Potosí, achtowi tlajkuilolli ika nawamen moixpanos wan kinextisen elis yankuik nawatekitinin.

Ni tlanantlanawatikayotl kimakas iamaj ni nawatekitinin.

Ipan ni tekitlayakananin moitskijtos tlen nawamen katli kiixmatin amatl katli kiijtos kenijkatsan kitlapejpenisen, nochipa itstosen, kiampa kichiwasen.

Tlen ni nawatekitinin katli amo kualli tekitisenen wajka kimachiltisen tekitlayakananin.

IJTOLLI 43º. Tlasentilli katli tlayakana kipia kichiwas tlamantli:

I. Nochi mosenkajtosen katli moijtos mochiwas.

II. Kiixpantisen ipan se tlajkuilolli nochi katli mochiwas ipan nopa tekitl.

III. Welis kiijtosen tlake nojkia welis mochiwas ipan nopa tekitl CEGAIP;

IV. Kiixpantisen tlake welki kixillito ipan nopa tekitl CEGAIP.

V. Monejnewilis kenijki motekiwis tomin ipan tekitl katli tlen teipan xiwitl.

VI. Moiximatis tlake kichijki CEGAIP ika tomin katli kimakake ma kichiwas tekitl, kanke motekiwi wan tlake mochijkij, moixnextis kanke welis kichiwasen ni teki.

VII. Ma monejnewilli kenijki welis momatis ken tekipanowan.

Tlanechikoltlatlapalewiyani wan kenijki kitekiwisen tomin katli kinmakaj wan amo kichijchimis CEGAIP, tlake mochiwas tlan tijkuitlawisen amatl tlen nel ipatij.

VIII. Monejnewilis se kiiptos tlake welis kualli kichiwas CEGAIP.

IX. Moijtoski mokawas katli nochi nopa moilwiya ipan tlasentilli.

X. Moixpanextis tlake welis kikuutilisen ipan tekintl katli kimokuitlawiyan nopa amatl katli ipatij kampa eltok tojtokaitl, konke ewan sekinok kamanalli wan amo welis tleya mokuitlawijtos.

XI. Monejnewilis wan moijtos tlake welis mochiwas ipan tlanechikoltlapalewilli kipia kiixpanextis tekintl katli kichiwaj.

XII. Katli anmojwantij ankijtowa weyi Mexkotlanawatillli wan sekinok tlanawatilli.

Katli kisenkawa tlasentilli tlapalewia, kipian amo tlaixpantis ipan nochi nawamen.

44°. Akin kisenkawas se tlasentilli moneki.

I. Mexkonawa wan ewa ni altepetl San Luis Potosí, kitekiwis nawatlajtolli.

II. Kpixtos sempowalli wan majtlaktli xiwil, ni tlan titekipanos ipan tlanejchikolli.

III. Kipixtos ome xiwitl titekipanotos ipan ni tlanechikolli, mitsiximajtosen kualli titekiti tijmokuijtlawiya katli ipatija wan katli tlanawatilli kinmokuitlawiya nawamen

IV. Kipia kualli itstos wan tleya kualli kinnojnotsas nawamen, nojkia amo keman kichiwas tlaixpanolli kampa kinkokos nawamen, tlan tlenijki panos amo welis tekpanos ipan ni tlanechikolli.

V. Amo tekittos ken tlanawatijketl ipan ni San Luis Potosi altepetl, yon sekinok tekintl kiyakantos, tlan tijnektok titekipanos amo tiitstos ipan seyok tekintl kena mitsmakasen tekintl.

45°. Ni tlajtoltlalnamikilli moixpantis ika tlajtol-ixnamijketl tlen kitlallijkej nochi nawamen.

46°. Keman motlalis akiinkij kiixnamikis tlajtoltlalnamikilli, mochiwas tlen kejmoixpantlalijtok ipan amatlaxitlawalili tlen kichijtokej tekitinin.

47°. Tlan mijkuinis akiniyki tlen tekiti tlajtoltlalnamikilli, tlajtolixnamijkilli CEGAIP, tlamachiltis ipan sentika tlajtoltlanawatilli tlen momelawa ipan tlateyowalotl, wan ma

mochiwa tlen kiijtowa tlajtollí omepowalli wan ome tlen ni machiotlajtollí. Tlen yankuik tlapejpenilli motlalis tlen tekítis tlen se xiwitl.

48°. Tlajtoltlanamikilli motekiwis tlen ken moixpantia ipan imachiotlajtollí, keman motlalia tonalli tlen se monechikos wan tlajtolnejchikollí, wan moselis tlanejnewilli tlen nawamen kinkualtilliya.

49°. Nochi tlanejchikollí tlen mochiwas motlachilis, tlen se wan ome metstli. Nochi tlajtolnejchikollí mochiwas keman onkas tlenijki moneki momachiltis tlen moneki mosenkawas.

I. Amasentikatlajtolmachilli kititlani machitlanawatilli, tlamantiltemolli, tlanechikollí, tlamanchtitlanawatilli, wan tlen nawamen tlajtoltlaxnamijketl wan

II. Aman sentikatlajtolmachilli tlen kichiwasen tlen eyi tlajtoltlanawatiyanin.

Makuilli Tlakotomitl

Tlen Altepeko Mekayotl tlen nochi amatlajkuilolli wan amansesentilli.

MACHIOTLA 50°. Altepeko mekayotl nochi amatinin wan amasentilli, kichiwas tlen tekítl kiijtosen tlanawatiyanin tlen kinekilia ika tlachialli wan kinekilia tlajtolmachiotl, wan tlen motlajtlania ipan tlajtolmachiotl tlen amasentilli tlen Altepeko San Luis Potosí; wan tlen tlanawatilli tlen moixnextia ipan kamaltlatsontektli sempowalli wan chiknawi, tlen tlajtollí expowalli wan eyi tlanawatilnechikotlalpan tlen Mexko.

Tlen amasentilli mokuítlawis katli kiijtowa amatlaxitlawalli tlen moixpantiya ipan achtiwi machiotlajkuilolli.

Amaxexelli Ome

Teixpantlali tlen nawatl katli mokuíltitok.

Achtowi Tlakotomitl

Tlen tlatskilli MelawakTlamachiltilli.

51°. Tlen nawatl moneki ixnesis ipan melawaktlamachiltilli, mochiwas ika tlapowalli tlen amo kypias ixpantika.

Tekitlanawatilli tlen melawaktlamachiltilli kiselis nochi senkawalli tlen nawamen inimpakilis, wan mosepanosen tlasenkanejnewilili, weyi tlanawatijketl kitlalis ikualtlanejnewil. Ipan itlasentilil welis monejchikosen sekinok tlen katli itstokej ipan ni tekitlanawatilli tlen moneki, welis kamannaltisen wan amo welis tlawasanisen.

Nawamen tlen moixpantiya ipan tekitlanawatilli tlen melawaktlamachiltilli amo welis motlatskilisen ipan tekitlanawatilli nawatl; amo welis mosentilisen omen nawamen tlen itskoken ipan ni tekinawatilli. Keman panos ni tlamantli, tlen tlayakantok welis kitlalis seyok katli kipatlas.

Nawamen momelawa ipan melawakmachiltilli, welis panosen ipan manchilajokuilli, kiampa welis kikualsezentilisen, ken moixpantlalia ipan tlakualnejnemilli, nawamen kichijkej kampa moneki ma mokuitalwi wan ma motlachilli tlen nochi tlamachilli.

52°. Tlen se tekitlanawatilli tlen melawak tlamachiltilli kypias itekiyo.

I. Kitlalis kinejнемiltis wan kitlachilis, ika tlaxitlawalli tlen moixpantia ipan amatl, tlen nochi tekitl wan nochi tlanejнемilli kiampa tejtewelis nochi tekitlajtlanilli tlen moneki ipan tlamachiltilli;

II. Tlaxitlawas, tlapatlas wan kikixtis tlaxitlawalli tlen katli tlakualtilli, tlasentilli tlen tlamachiltilli wan temachiltis tlen katli amo momelawa wan tlen katli amo welli tekitij tlen tlayakantekitinin wan katli itstoken kampa kintlachiliaj nawamen moneki.

III. Tlanawatis, nojkia, kampa moselia tlamachiltilli, katli kisa ipan tekitikayan ni tlanawatilli wan ni tekitl kipixtoken, tlen amo welis kipixtosen, tlamachiltisen kenke amo welis tlen kichijkej ika ni tekitl kipixtoyan.

IV. Kitlalisen tlaixpanketsalli tlen amo kiowijtilis kiasisen tlamachiltilli wan tlaxitlajtli tlen amo kinowijtilis ipan tlamachiltilli;

V. Kiolinis wan temakas tlamachtilli wan tlamachitilsepanolli tlen nochi tekipanowanin tlen momelawan ipan ni melawaktlamachiltilli.

VI. Kiyoltis tlapalewilli tlen tlaxitlawalli katli kikuultilia tlamachiltilli, tlen kimpano ipan amachiltilli, tepanoltilli wan tlen kipachowa nawamachiomelawallis, nochi tlen tekipanowanin ipan melawaktlamachiltilli wan tlen nochi nawamen.

VII. Kisesentilis wan kititlanis ipan CEGAIP, tlen tlanawatia amatlanawatilli, tlen tlamachiltilli kikixtis, tlen moneki katli ika mochiwas tlamachiltilli tlen se xiwitl;

VIII. Tlajtlanis wan kimajkawas tlen tonalli moneki moyakanas tlamachiltilli tlen moixmelawa ipan machiotlajtollu makuilpowalli wan kaxtollu tlen amochmachiotlajtollu;

IX. Mochiwas tlatemolli wan tlajtlanilli tlen moneki ipan wejweyi tlanawatilli tlen kinamiki wan welis kichiwas itekij.

X. Kikualtlalis se xiwitl tekitlapalewilli tlen kikualchiwas melawaktlamachiltilli tlen kiixpantilis tlen tlatilantok sentikaatlatolkayotl, nojkia moneki kitamachiwilis tekitl, nochi tepalewiyenin.

XI. Kichiwas tekitlamachiltilli tlen se xiwitl tlen itekij, tekipanojketl wan kititlanis ika CEGAIP, kiampa kiitas tlen amochmachiotl tlajtlani, wan

XII. Tlen nochi katli kisa ipan amochmachiotlajtollu motlajtlania.

Ome Tlakotomitl

Tlen nochi kampa momelawa tsalantikatlamachiltilli.

IJTOLLI 53°. Tlayakananin tlen nawamen monekilia, tlaxitlawalli, tlen tetokilian, moixpantlalis Tlajtolamatl Altepeko, tlen moixpantia ipan tsalantikayotl, itekij tlakualtilis wan kinejnemiltis tlen moneki wan temakas kakiwilli tlen kitemosen tlamachiltilli, nochi tlajtlanilli mochiwas, tlen kinmanawis nawaaxkayotl.

IJTOLLI 54°. Nawamen moneki kitlalisen tekiketl ipan tlatsalankayotl wan kideas itekiyo:

I. Kiselis wan tlamachilli tlen tlajtlani kamanalli, tlatsontektli ome, eyi wan nawi. Makuilli tekitekaxotl tlen tlanawatilli wan kinkawas ma moyankuilli tlen moiwtowa ipan tlaxitlawalli.

II. Kiselis wan kichiwas amatlajtlanilli tlen kinkawas asitij ipan tlamachiltilli;

III. Kimpalewis nawamen itlachiwalisamatlajtlanilli tlen asiti ipan temachiltilli, nojkia, kintlanejnewilxitlawas nawamen tlen itstokej ipan tlanechikolli tlen moixpantia ipan tlaxitlawalli.

IV. Kichiwas amatlajtlanilli tlen motlachilis wan kipalewis tlen tlamachiltilli;

V. Kichiwas tlapejpewalli tlen nawamen moneki kimatisen tlamachiltilli;

VI. Kitokilis tlanechikoltekitinn tlen tsalantikayotl wan tlen moixpantia ipan tlanawatilkayotl wan tlen monekilia tlen kinkawas panosen ipan tlamachiltilli, tlen moixnextia ipan tlaxitlawalli.

VII. Kitekitalis nawatl tlen kiselis wan kinejnemiltis tlen nochi amatlajtlanilli tlen kinkawas panosen ipen tlamachiltilli;

VIII. Kiwikas tlamanchiotilli tlen nochi amatlajtlanilli ipan tsalantikayotl temakastlanankistli tlen moselia, tlen mososolowa tomin tlen amatlaixkopinalli wan amatlatitlanistli;

IX. Kiolinis wan kitetilis tlanejchikolli tlen tsalankayotl wan kiyolmatis tlen monekilia.

X. Kitetilis tsalankayotl wan tlapanoltilli tlen nawatl moneki.

XI. Tlamanchiltis kampa moixnamiki tlen se akinijki amo kichiwas tlen motlajtlania ipan tlanawatilli wan ipan sekinok tlaxitlawalli tlen motlallijtok wan;

XII. Tlan nochi tlen katli ixpankisa tlen sekinok tlanawatilli.

Tlen tlayakanawamen kiolinisen tlasenkawalli ipan kaltlanawatilli wan tlapalewisen temakasen nochi amatlajtlanilli tlen moneki ipan nawatlajtolli, nonotlajkuilolli, nojkiaj seyok amachiotlamachtilli tlen monamiki, katli kualli motekiwia.

IJTOLLI 55° Keman se akinijki tlapalewijketl tekikalko amo kinekis tlapalewis ipan kaltlamachilli, moneki niman ma kinmachilti weyi tekitikinin, kiampa kichiwaltisen mtemapalewi wan makinchiwa niman nochi tlen moneki ipan ni tekikalko.

Tlan keman motetilia wan amo kineki tlapalewisen tekitiketl tlen ni kaltsalantikayotl tlamanchiltis ipan ni tlaxitlaketl, nochipa tlen moixpantis tlatsijkayotl, kiampa mopewaltis moxitlawas tlen kuesolli mopantis ipan nitekitl.

IJTOLLI 56°. Nochi tlen kampa momelawa kaltsalantikayotl kipiase ni tlaxtlawilli, tlapalewiyenin, wan tepostekikualchiwanin, wan tlen kitlaliaj nochi tlen motekiwiya wan kichiwasen tlen machiotlanawatilli.

IJTOLLI 57°. Nochi kaltsalantikayolli motemolis kenijki monejnemiltis, ika tlen moixpantlalia ipan ni mekayotl altepeko wan tlatskiloamatinin wan tlen moixpantlalia ipan nochi machiotlaxitlawalli, ika CEGAIP, ika weyi machiotlajtolli wan tlasenkawalli tlen mokixtij ipan nochi tlajtolkayotl.

IJTOLLI 58°. Nochi kaltsalantikayolli moneki kichiwasen tlen kiijtowa tlaxitlawalli, tlanawatilli, tlajkuiloliskayotl, wan nochi tlen amatlamachitilli tlen kitlalia ni tekitinin tlen kiyolitia ni tlanejchikolli tlen tsalantikayotl, ni CEGAIP,

IJTOLLI 59°. Ni tekipanowanij kipian temakasen tlamachiltilli tlen kintlajtlaniaj xitlawak kejmomelawa, keman ni tlamachiltilli eltok ipan ome nojkia miyak tlamantli tlamachiltilli nawatl tlajtlani kipian kitlapejpenisen kenijki kineki kiselis ni tlamachiltilli.

IJTOLLI 60°. Tlen pewalli, tlachiwalli, tlanejnemilli, tlachiyalli, amatlaajokuilli wan amatlamokuitlawistli tlen tlamachiltilli, ma motlachilli weyi sentikatlamachiltilli, kiampa amo owijtisen nawamen kiselise tlamachiltilli.

Ni temachiltemakalli amo moneki sekinkualchijchiwas tlamachilli tlen ipakilis nawatl katli tlajtlani, kena monekilia, tlen amatl mochiwa ipan sentikayotl;

Itlamokuitlawilis tlen achiwi amatlachijchiwalli moneki ma moixtlachilli tlen motlajtlania ipan machiotlajtollitl ome powalli wan matlajtli tlen ni machiotlaxitlawalli.

IJTOLLI 61°. Ni sentikatlapalewiyani wan moneki nawamen katli momelawan ipan tekikakinwilli tlen tlachiwani, tekitalanejnemiltiani, amatlasesentiliani, tlen kimokuitlawiyan tlamachiltilli, ni kipian weyi tekipanilli wan kipian mitskawasen tijtemos wan tselis tlamachiltilli tlen moixpantlalia ipan machiotlanawatilli.

Nitekitl tlen nawamen tlachiwalmen temakasen tlamachiltilli amo motlatskilia ika itlachiwaliso wan kenkinekis nawatl katli tlajtlani tlamachiltilli.

IJTOLLI 62°. Tlen nawamen tlachiwalmen kipian kiselisen ipejka ika miak tlamachiltilli, kikawasen tlamachilli ma mosemana ipan tepostlamachilli wan amo ma kiowijtilli itlaxexeloykayo ni nawamen tlen kiselis katli motlajtlania. Tlen ijinonnj kuesolli ma motepanita itlanejnemilyo, ni nawamen tlachiwalmen kitlachilisen ni tomi tlen motekiwis wan tlen motetilijtos ika tominmachiotlanawatilli.

Ni nawamen tlen amo kipixtosen ni tominmachiotlanawatilli, kipian moxitlawasen ika tominmachitlanawatilli tlen tlajtol kayotl wan altepetlajtokayotl tlen kinejnemiltiya.

IJTOLLI 63°. Tlen welis mochiwas melawak se kiselis sentikatlamachiltilli, moneki momachilis ni machiotlaxitlawalli wan tlanejnewilli tlen onkisa, moijtos kenijki kualtias ipewalis tlen miak tlamachiltilli wan ixpantlalli tlamachilli tlen kipian nawamen, nojkia motlachilis machitlajtolli tlen moixpantlalia ipan weyi amochmachiotlajtolli wan tloxitlawalli, seyok teyowalli tlen moijkuilojtok ipan ni yolkayotl tlen Mexkotlajtol kayotl, tlamachilli tlen kichijkej sekinok tlanejchikolli tlen ni tlalpakayotl wan seyok tlalpankayotl tlamantinin.

**EYI TLAJTOLNECHIKOLLI
WEWETLAJTOLLI TLEN TSALANTIK
WAN KITLAPOWA TLANAWATILKALLI**

**Amochxexelli Se
Tlen moyajketl tljmelawak
wan imelankalokoayan tlanojnotsalli**

IJTOLLI 64°. Katli nawamen kichiwaltiaj kipian tlapalewilli tlasentilli katli kiyekowan tenextilisen wan kiyankuilisen, nochipa ika nochi ni tekipanowa etiketl tlen melawak tlanojnotsalli, tlen kimachilis kualtias.

IJTOLLI 65°. Ika tlamantli tlen kipia wewetlajtolli, ni tlatsalantilli wan imelak machiltilnojnotsalli ipan nawamen tlen Altepeko tlatilantok CEGAIP, welis kimoyawas, ika tlapalewilli ipan kaltlamachtilli wan wewejtjajtolli tlen tekitl nojkia tlapolijki tekitl, tekiajkopectli, tlaixnextilli wan imelak tlanojnotsalli.

IJTOLLI 66°. CEGAIP kampa tlatilantok nojkia ipan tlapalewilli ika tlachlilli, welis:

I. Tikin machiltisen nopa tekitinin tlen kiwikan ma motlatskiltikan tlen kualli tlanejnewilli xitlawak momachiltian ipan nopa amochtli kampa momachtia tlen konetlamachtilli wan sekinok konemen achi wejweyi wan tlen tlayekantokej momachtian katlia tlamachtianin ika konemen.

II. Mokamanalwisen tlan kaltlamachtilli nochi totekikalko tlamachtian achi melawak wan tlen tlayankatoken ma nochi kinmachtikan wan ma tlajkuilokan ipan amochtli tlen momachtian wan ma kinmachiltikan kenijkatsan kiyekojken konemen.

III. Tikamanaltisen tlen kampa mokawa nopa amochkalli kampa motlatskiltijtok tlen kimatij kampa kiajokuij kamanalli, kitlalisen se ikpalli kampa temakasen kamanalli xitlawak wan techmachiltisen tlen monekij tijchiwasen tlen kiijtowa kamanalli.

IV. Mokamanalwia kaltlamachtianin tlen motlatskilijtok tekalko wan momachtia tlen tlayekantokej kiixnestisen chantli kampa kinejnewilisen wan kimoyawasen tlen tlamanchtia wan melawak tlen xitlawak motemakas nopa kamanalli.

V. Mokawas sanse kamanalli tlen kaltlamachtilli tlen sanse mo tlatskiltitok tlen tlamachtilli sanse kamanalli kampa kichiwasen tlamoyawalli kampa onkaj ika tlake tekitisen wan keman amo ki kiilkawase tlen tojwanti ti mati.

VI. Amo kij elkawasen wan timo mapalewise ika tlen nelweyi tlayekatini wan tlen to tekikalko tle nochi nawatimen timonejchikosen ika sanse kamanalli tlen xitlawak tlamoyawilli mochiwas.

VII. Ma kikixtika tlapalewistli tlen tlanawatilli wan nelia ma kimpalewikan kampa motlekowiya kampa itstoke to nawatlajtol.

VIII. Makinkixtikan miak tlanejnewilli wan makintepanitakan tochan kanke kampa tikamanalti tlajtoli.

IX. Mamoyawa ika sekinok kaltlamanchtianin ma kintaka kenijki kimpalewisen nawamen nojkia towampoyowan.

IJTOLLI 67. Tlan nelia tlaneltokasen ipan tlanawatilli, moneki katli tekitisen nojkia tlapalewisen itstosen sentik, moneki kichiwasen ni tlanejnewilli, nojkia tlanixpantilli:

I. Tlaneltokasen wan kichiwasen katli nelia inintekij wajka kena kisas, ni tlanawatilli.

II. Kualli kamanaltisen ika sekinok tlapalewianin wan nochi tlapalewisen

III. Kimakasen tlapalewilli nochi nawamen, wajka kualli wan yejyektsin tekitisenn.

IV. Nochi nawamen welisen nojkia kimatisen miak tlamachtilli.

Amochxexelli Ome Tlen melawak Tekitl

IJTOLLI 68°. Ni kaltlatempalewijektl moneki kinyolmelawas nochi tekitl katli kichiwa, moneki kinnextilis tlake kichiwasen wan kenijki mochiwas kinmachtias ika kualli tlatempowalli amo kinkajkayawas katli kinilwisen, moneki nawamen tlake kichijiken nojkia tlake onkaj.

IJTOLLI 69°. Keman kinmakasen o kinextilisen tlanejnewilli, moneki kualli kichiwasen, kiampa kimatisen nawamen tlake kiijtowaj tlake kinilwisen.

IJTOLLI 70°. Nika tlatempalewijektl kiitas xitlawak kenijki tekiti, moneki kintlakakilis tlake kiijtowa sentik nawamen wan kampa kualli yejyektsin tekitisen.

Nochi katli kiijtos ipan amatlixpantilistekitl moneki kiitas wan kintlakakilis tekitinin, kiitas kanke kipalewiya tlanejnewilli, kampa kualli itstosen ika pakilistli tekitisen.

**Amoxe xelli Eyi
Tlanawatilli ixpankitstok**

IJTOLLI 71°. Ni kaltlapalewijektl katli tlayenkanketl kintlanewis nawamen ma kualli tekitika, ma kikixtikan miak tlanejnewilli wan nochi pakiltekitisen.

IJTOLLI 72°. Kaltlapalewijektl katli itstok Ipan tlanejnewilli kUaltiyas klnkichiwasen kualli tlanejnewilli, kiampa kisas kualli tlaixpantilis.

I. KitemoseN kualtiloni wan ijkinon monejnmiltis kualli, ika moixnextis.

II. Kitemosen yejyektsin nemilli wan kiampa tochampoyowan techwantisen.

III. Kichiwasen tlamantli tlen kitasen keman onkaj kualtilli.

IV. Kinextisen tlen kualli ipan inintekitlachiwalli wan nemilli.

IJTOLLI 73°. Tlen katli moijto, totekitikawan weyi nejchikolli tlen tlayakana altepetl, San Luis Potosí wan sekinok tlakuitlawiyani no kipian tlapalewisen ipan ni tekiti.

I. Tekiyakana tekitikapan tlapojtok;

II. Nawatl tekitikapan tlapojto

III. Tlakualankatlapalewilli tlapojtok

**Amochxexelli Nawi
Ikuiltil tlen melawak
Amochxexelli Se
Tlasenkawalli tlen nochi**

IJTOLLI 74°. Tochampoyowan kipiya kiixnextisen tlen inintlanawatil ipan ixpanextlanextilli wan kiampa nochi tlen ni Mexkotlelli tikitasen kenijkatsan tekipanowan wan amo kichiwasen tlayakankapan tlen kiixpowa ipan tlaikuilolli tlanawatilli omepowalli wan chiknawi wan eyipowalli tlen weyij amatlakuilolli tlanawatilli kiixnextian.

IJTOLLI 75°. Tlen CEGAIP kipiya tlamanchilli wan kiixnextia kualli wan kitémos kenijkatsan kichiwas kiixnextis ni tlanawatilli.

IJTOLLI 76°. Tlen ni tlanextikayotl kipian moyankuilitis tlen pano métstli wan weyi tlanawatilli kiijtos tlen kenijkatsan imiyaka xiwitl kiixnextijtos ni tlamachilli.

Inintlaixnextil kinamiki kiixnextis, kiplas tlen keman moyankuilitis.

IJTOLLI 77°. CEGAIP ika tlajtlanilli kipia kitlachilis kualli inemilis tlen tlanawatilli.

Se tlatelwilli welis motlalis keman kimonekilis tlen nopa kuesolli, kinekij mochiwas ken kiijtowa amatlajkuilolli tlanawatilli.

IJTOLLI 78°. Weyij tlaixpantilli nochipa eltos inintlanawatilli tlen kenijkatsan xitlawak monenemiltisen tlen totekikawan kipiya kiixnextisen, tlen nochi kipian, kiampa, monextisen tlen expa wan kiampa amo owij xitlawak tekutin.

Tlen tlamachiltilli kipiya mochiwas xitlawak, kipiya monextis sanse, siwamen wan tlakamen, katli amo kualli itstoken tlen nawamen kiompiyan tlasosololli ipan tlakayotl wan sekin ipan tlanejnewilis, nojkia katli kamanaltin tlen tlakayopejka nawajtlatolli.

Itstinin tlen mokuilitijtoken kipian kimachiltisen CEGAIP nopa ipan eyi tonalli san ompanok, keman nepa teposmekatl tlakuilomitl sosolliwi, moneki teilwisen kenke wan keman mo kualtilis ni teposkuamekatlakuilol.

Tlen CEGAIP ki piak kitemolis tlapalewilli tlen kenijkatsanse kimpalewis wan kiampa kixmatisen tekitikayotl tlanawatilli.

IJTOLLI 79°. CEGAIP wan nawatlnin kitlalisen tlamatilli amo owijtis tlen ixnesis wan kitemos tlanojnotsalli nawamen, amo kualli tlakayotl, kitemolis kenijkatsan nopa tlanojnotsalli, tlaixtli welis asiti kampa nawamen kamanaltin nawatljatolli.

Wajka yeka, iseli nojkiatsan tlen Mekayotl Mexkotlaltipak, kipian kitemolisen wan weiltis mojmoston, sematilli wan tlapalewilli, welis kiwikasen kampa tlanojnotsalli.

Kitejtemolis sanse wan kisépatilisen tlen kamanalli, ijkaya tlen tlanawaxitlawilli wan kenijkatsan nepa Mekayomexkotlaltekan.

IJTOLLI 80°. Tlanawatiyandin kinamiki kiixpantlalisen tlen kenijkatsan tlapalewilli katli kinmonekilliya ika mopalewisen tepostlajkuilolli wan kiampa kimakixtisen miyak tlamantli tlen welis kiselisen wan kanke tlajtlanisen.

IJTOLLI 81°. Nopa tlaixpantli tlen katli kiixnextijken tlanawatiyandi amo kinamiki lka tlakajkayawasen keman kitemosen tekitikayotl tlanawatilli wan kampa welis kitlanisen se tlanawatijketl tlen ipan altepeko.

IJTOLLI 82°. Tlanawatiyandin kiixnamikin tekitikayotl tlen kimonextian katli kipian.

I. Kinamiki kitlalisen kuajkualli tlanejnewilli tlen kenijkatsan kiselisen wan tlanankilisen tlen kualli kintlajtlanisen, kinamiki kinmapalewisen tlen tekipanowan

ipan tekikalko, tlen kenijkatsan tlanankilisen keman onkaj tlatsintokilli, kampa amo mokuapolosen, tekipanosen xitlawak wan ika tlaixpantli amo tlakajyawasen.

II. Wejchibas tlanextilli ika nawatl, keman amo miyak imelaya tlen tijtokilia tlen mopantia tijpixtokej itlajkotoktlachiwalli, mochiwa ojoinilli, nawatilli motlatskilijtok tlen tlanawatilli;

III. Motlalis ipan temako nawamen, pewas niman kinejchikosen tlamantli nawamen tlen amamen ipan momelawa tlen motemowa tlatojtok ipan tlantok xexelijtok tlen tlantok mochiwtok keman se tlachiwalli, tlanawatilli tlatskijtok tlen tlanawatijtok.

IV. Tlayejyekos tlen tlamachtilli tlen nawamen nelia asitok wan yankuik.

V. Mopatlas, tlaxitlawas wan moaxitis amatlajkuilolli tlamachtilli nawamen tlen kipian amo ijki, nojkiaj achi wan kipolowa tlen niman kipian nemachiltilli iniltamatil.

VI. Motlatskiltilis tlamachiwalli tlen monekis imelajka, tlen temachtli tlamachtilli, tlen nawamen wan kikotonako, tlen pano wan poliwi tlamachtilli wan tlen pano tlanawatilli.

Tlen tlamantli nawatilli amo welis tlamoyawasen wan tlanemakasen tlen tlamachtilli nawatl tlen eltok ipan tlamantli tlamachtilli, tlen tlachiwaltipan ipan ojoinilli tlen itekij kalteno tlen tlachiwalli, itempan tlajtlajtowa ika tlajkuilolli itlajkoyan tlen imelajkan ineska tlen nawamen, kichijtoken tlamachtilli iwaya tlatekpantli tlachiwalli tlen achitiwiya, tlamelawak, sasalojtok ixneska ipan nawamen, tlen tlachiwanekilli tlamachiltika yolmelawalli tlasalolli mochiwa achiwi, amo tlanelpoliwi, tlaixnestok ipan amatlajkuilolli .

IJTOLLI 83°. Tlen chinanko Mexkoewanin, tlajkuilolli eltok ipan tlaxelilli tlen chikome wan ome pantli tlanawatilli.

Amochxexelli ome

Ikuilti tlen tlamelawak Sanse

IJTOLLI 84°. Tlen iniseselli amo tlanelpololli tlen tlapowalli tlatskijtokej tlachiwalli tlen yolmelawalli ika tlanawaltipan tlen mochiwa ipan tlamawanilli tlachiwalli nawatl kampa eltok tlen ixka, tlen miyakayotl amatl tlen tlachiwalli kampa moneki wexchibas amatinin wan tlanejnewilli tlen teipan kinextisen.

I. Tlamantli tlamatketl tlaajokuiketl ipan weyi altepeko.

II. Tlen tlanawatilli mochiwa tlanawatilli tlen tlachiwalli, moneki mosasalos tlanawatilli amatlajkuiloltipan wan amatlanawatilli tlajkuiloltipan mochiwtok nejnewiltipan miyak.

III. Tlapewaltilli témi nawatilis tlen tlaxtlawalli, toaltepej tlen tlanawatiyan wan imax mosalowan ipan tlanawatilli tomitlaixketilli temaktij tlayokokaltlalilli teixpan ika tlamachiltilli:

a) Tlanawatilli tlen tomin

1.- Tlen otomintipan moneki xitlawak wan axtlaixtipan kuesolli tlen imiyaka tlen nejkoltipan tomin isentika axkan moikneliyan, mopanoltiyan ipan tlasentikaaxka. Tlen tlaajokuilli tlapalewiyan tlasentikaaxkatl tlen mokajtok yolmelawalli, sempa axkatiya wan ijkion tomin mosentilis kampa pejtok tlen neltokilli kinanko.

2.- Tlen imamal imelajka wan tlaxtlawalli tlen pewa tlawikililli tlaixtli wan sekin yolik tlenwelli nelyaya xikolli tlaojolinilli wan axkatilli tlatskijtok neltokayotl tlen kualli ixnextilli axkayotl ipan ni nesi tlachiwalli wan tlayolmelawanin mamaltipan tlanextilli kualli ixmelak axkayotl ipan momatlijtokej xitlawak ipan tlen welli tlamantli tlaxitlawalli nejkoltipan kalijtik tlaxitlawalli iwaya nejkewilli. Tlaixpan ixmelak tlen tlachiwalli tlatsakuiltipan nejkewilli achitiwiya, yontlanawi tlen tlajtajtowamamalli kipiyan tlen tlatemolli mopatlas tlen kualli tlen seyok monejkewillijtok, amo tlen tlawikililli tlanexpan tlejtowamamalli wan ojtli tlen tomin eltok.

b) Tlayokalilli tlen tomin:

1.- Tlen isiwi tlajkulolli motlajitok nejkewilli wan ijkion moxelos tomin imelajka tlakualli ipan tekittl, iselli moaxitijto wan moijitas tekiwajkayotl wan tlapewaltis nochi tlaxtlawasen tlanajtilli tekittl tlen moixtlawas wan tlan kenijki tlaixtalli ika nawamen tlatoktli, tlen kintlaxtlawijtosen tekittl mosalos tomi ipan tlamachitilli nawamen: tlen nochi wan ijkion tomin imelajka tlen mamalli tlen imiyaka kixitiyan tekittl, chikoltipan tlanexpan, yojoyokatekittl wan sekinok.

2.- Amatlajkulolli tekpantok tlen tekichiwalli, ijkion tlamachilli, ojtajtlantoken mochiwas.

3.- Tlen motekiwis tomin san tlaxeyelolli ipan mawililtipan wan nejkemilli, tekpantok tomin wan nenkayotl tlen kalijtik amo owijmaka, tlanekewilli tlen ipatij kualli motekiwian ojtli wan tomin tlen kistok.

Ipan tlachiwalli mosalojtoken tlamachiltilli tomin moixtlajitok miyak moneki motlatskiltis, kisas iwaya ojtlachiwalli wan mochiwas tomin tlaixtlaliltekitl wan nejkoltipan ipatij tekittl eltok, tlantok ipan tlayonawatilli chikuasempowalli wan majtlaktli wan nawi, tlen amochtli wan tlaixneskayotl tlen toMexkotlal.

Tlen nawatilli ojnejentok tlaxexelolli ipan tlakuilolli tlatekpantli ipan melawak tlamachiltilli wan sentilli.

IV. Tlen tlamoyawalli mochiyki kisa tomin moneki kipiyan, katli kisa, moneki ixnesis keski kiselis, kititlanilia, tlakeya kiijosneki kakiwilli keman kiselis, ikakiwiltlaixnextil, kaltomin tlaajokuilli, ajkeya nawamajkaketl. Nojkia tlaxtlawilli

kajtli kaltlapowalli ixtsaktok, keski tlaselia, ika kakiwiltlaixnextilli, wan keman kakiwilli.

Nojkiya, moneki se tlakuilolpamitl kampa ixnesis tomin moyawilli, kichiwa kaltominajokuiketl tomintlanejchikolli monemaka, kampa tomin tlaajokuilli tlen Mexcotlalli tlatilantok tlaixkuepilli ken seyok kakiwiltlaixnextilli, tlen se xiwitl.

Tlen inon kaltomin tlamoyawilli, kiijtowa achiwi ome pamitlakuilolli kionixmatis weyi tominajoketl, pampa moneki ixnesis kanke kisa nopa tlaxtlawilli.

V.- Moneki asitok kakiwiltlaixnextilli tekpanalli, ipan amatlaixnextilli ixnesis ajkeya (tlakeya) tlachijketl, tlake tetikmakayotl kichiwa sesenka tekitiketl, ken machtijkayotl tekitiketl ken seyok nawatekikayotl, tlaixnextilchiwalli kiijtowa:

VI. Tlen mochiwa tlamamajkawilli.

VII. Tlen amochtli tlanejchikolli, tlamajmajkawilli temaka, kakiwiltlamoyajketl, moneki wan amakakiwilli, nojkiya tetektikaamatanin tlen weweijka kaltlanawatilli, kampa ixnesis tlake wan keskij moneki kichiwas, nojkiya keman kichiwas, seyok tlachiwalli wan tetijkayotl nawatlachiwani.

VIII. Tlen monejkayotl tlachiwalli ipan tlakuilolpamitl tlen nawamexkotlasentilli o katli kipaktiya ixpankisas tlen itekitikayo kipia, kixpanextisen;

IX. Tlaitowa keniki temakas tlapowalli tlen ixpantli wan tlachiwalli.

X. Ixneskayotl tlen nochi tekipanowanin, tlan temakan tlapalewilli tlen momelawan kichiwani o kitlaliya tlapalewilli tlen nochi kichiwa nextikayotl, tekitiketl o temakan tlachiwalli machtianin tlen nesi tlaneltokakalli o kin nawatiyan nawamen tlen itstoken. Ixnextijkayotl moneki kiplas, tokaitl itekij o ixnextos itlanawatil tlakeya itekij pampa momelawa, keman kipewaltij, kanke kinojnotsan, kanke welis kiselis amatlapowalli; tlimekatl tlamachiltilli wan ixnestos iamaj panotiajki kampa eltok machilnemilli wan ixnexka tlen momelawa teipan machitilli.

XI. Tlen tlaselilli wan nestok kaltekipanowanin ixpanestoken o tlaneltokanin, nochi kiseliyan, tlaxtlawilli, palewilli, nemaktilli, tonaltlapalewilli, neltokayotl, tlakualpamitl, tlaixpamitl, ixnesketl tlen asi wan nestok tlapalewilli, keman asi.

XII. Tlen amatekitl nochi ikankalpan mowantiyan, tlanejchikolli senkistoken, machiltiyanin, weweijmen tlaolcholli wan tekitlasentilli tlen tlanawatilli.

XIII. Tlen nestok tlamachtilli ipan tlakuilolli, motenkawan tlanejnechikolli, tlakuilolpamitl mosentlaliyan tlen mokitoken. San tlaixneltokilli ipan tekitikayotl tlakuilolli, nojkiya mochiwas mawililli kamayotl.

XIV. Nochi tomin tlasosololli tlaixnextilli moneki tlajkuilolixnextilli tlen mosentlaliya.

XV. Senkistok tlapowalli tekipamitl tlen nawanelwayotok, nojkiya nelnejkayotl, sentikamachiltilli makajtok, kampa amatekitikayotl moneki.

XVI. Tlanewilli tlaixnextilmachilli kakiwilli, ixnestos tokaitl katli tlapalewiyan tlachijketl tlanewilli, keski kitlanis wan keski tonalli tekitis ipan tlanewilli.

XVII. Ixmachiltilli ipan tlajtolli eltok sentikatekiixpanestok, yolnestok tlamoyaktli ixpantoken ipan tlimekatl monepanojtok kitskiya tlen tlaixnestok tlen motlalia.

a) Weyi tlajtolnejchikolli tlajkotlalpan tekيتين, nejnewilitanin, wextekitketl, ixpantlachixketl, tomin ajojketl tlasentilijketl, tlayaketl, wexixtekapan tlayakanani wan tlaixpanani.

b). Weyi tlatolnejchikolli, tlajkotlalpan: nochi tlamoyawanin ixpantijtoken, weyi tekitiketl wextekapan tlajkotlalpan, tlatlajko tlayakanani. Wan nopa weyi tlatilanketl tlaxitlawalpamitl tlajkotlalpan, nojkia tlanawatiani tlen kuesoltlalia, tlen tlamokuitlawiyan keman pano tlamantli.

c).Kampa yekanwikaj pantitlalistla ixpantlalpa, wexkatlaikan, tlajtlajkotlaijkanani, wextekapan tlayakanketl, tlamoyawanin sanse tlaolcholpamitl, altepetl tlamantli mosentiliyan tlajkotlalpan wexketl, neski moitskijtoken wan tlanejchikolli sanse, ixpaneski tlachiwalli ixpantipan.

d). Kualpan tsompamitl tlajkotlalpa: tlajtolxitlalketl, tlajtolmelajketl tlakuilowanin, tlajjantsin tlajkuilowani, tlasentalilli katli weli nojkia kitlalijken wan wexkantekitiketl.

e). Tlachiwalketstli moijkuilojtok machiwalli, tlachiwalketstli tekittl, tlajtolxitlawalli, tlasentikayotl nejchikolli, tlakuilowanin wan tlasenkawanin.

f). Tlaxokpantli tlajtolixpan teyowalko; achtowi tekitiketl teyowalko, tlaixpanketsanin, kuesoltlaliketl, tlajkuiloketl, tominajojketl, wexixpanesketl wan tlatsalan ixtlalijketl; asitok tlamoyawanin ixpantoken tlanawatilli kampa motlalijtoken, nawamokuitlawia wan kuachichimen tlamokuitlawijketl.

g) Nochi teyowall tewantomin, nextinin, motskinin, wan tominpalewiyanin.

h) Tlakayotekinananayanin wexteyowalli amatlanawatilli kinmakan selijkayotl: palewiyanin tekiyekananin, palewiyanin, eltoken tekinawatikayotl o katli ni asikej.

i) lasika, palewiyanin kipian tekittl yekanyotl, nojkia tominkuitlawiyan.

Nopa temakistli, ipatij ika moaxkachijtoken, tekito minnejchikojketl, tlanekiyotl monextis se xiwitl panoski, kaxtoltipan keman nawatlapalewijketl kiixnextis kampa tlakayotekimachiotl wan keman pewas tlamis itekij.

XVIII. Tlen tlajtlanilli yowi tekiti, tlajkuilolkalko, kánika mopantiaj, wejkateposkamanalli, tlen kawitl téselia, teposnextijkayotl, tlainankaloni, ajkeya inijwantijj kiselisen tlatsintokilli, tlen tlajtlanilli tlaselijtok wan tenankilismakatokej nopa tekipanowanin; nojkia ma nesi inintokax itekij, kánika ichan, wejkateposkamanalli, ni teposnextijkayotl, nawatekipanolli motlalijtoken tlaselisen tlen nochi tlajtlanilli.

XIX. Tlamachiyotl motlanilli, ijkinon tekitis nopa nawatekiyotl, ken tlamachiltiyolli katli tlajtlanij.

XX. Temachilneskayotl nopa tomintlapalewilnexkayotl, moneki se temachiltis tsalannexkayotl, yoltlapalewilli, tlapalewilkalchiwalli, katli moneki kiplas:

- a) Tlen itlawexkayo.
- b) Tokaxtlapalewilamatl.
- c) Tlen kawitl kiplas ipatijka.
- d) Monextijkayotl, tlachiyaskayotl wan tlaasijkayotl.
- e) Monextijkaasitilli.
- f) Tlen iasika nawatlapalewilli.
- g) Tlen nochi imiyaka temakasen, mokualchijchijtok wan motekiwijtok, tlen kawitl mokajki mochiwas.
- h) Tlen monekilia wan tlen kenijkatsan mochiwas.
- i) Tlen kampa motlatelwis.
- j) Kenijkatsan amo mokajkaxanis tlatetsopalli.
- k) Kenijkatsan motlamachiwas, temakas tlamachiltilli wan mokualchijchiwas.
- l) Tlanextilli itokax tlatenkixtilli, kenijkatsan motlamachiwa, iwexka, iwejkaka tlatamachiwalli, itokax kampa moijkuilojki tlen tlamantli motekiwij.
- m) Kenijkatsan nawatl tekitik.
- n) Kenijkatsan mosajsaloj ika sekinok nawatlapalewiyanin.
- o) Tlanawatiltekiyotl nojkia tlen amatl ixnesi.
- p) Ajachika tlamachiltilli tekitl mochijki tlen kenijkatsan kiski tlamachiwaloyotl.
- q) Amatlaixnextilli kiselij tlapalwilli, moneki kiwikas tlajtlanilli: nawatokaitl nojkia moitskijkamanejchikolli, katli kiselian nochi tlapalewilli, kiselian,

kánika mopantian, tlen xiwitl kipian, tlakatl o siwatl, nojkia tlamachiltilli tlen palewilli kiselijtoken nopa kawitl mokajki kiselisen, ma kiixnexti itokax katli kiselili palewilli, asitok amanextilli, iselli, nojkia nochi kiselijtok tominpalewilli.

XXI. Kenijkatsan moneki mochiwas tekiyotl. Se amatlajkuilolli kampa tlawasanisen nesi tlan tekipanos tlatoktsin o nochipa, nojkia tominpalewilli, tlan ika tlamantli neltomin temakan ipan palewiyandin, nelia kitekiwian mochiwa palewilli.

XXII. Inemilistlamachiltill, katli tekinawatikaachiyotl o iasika, tlatsinta tekipanojketl, nojkia kintsontlalnamiktisen keman mokuapolosen nojkia keman amo kualli kichiwasen.

XXIII. Amatekpantli tlen palewiyandin ika tlen ijki mokuapolojtokej ma ixnesi tlaya mokuapolojkej wan kánika kinamasen.

XXIV. Nawapalewiyandin katli temakaj kintlamonekiliaj, kiampa welis kiasisen.

XXV. Tlapanoltikayotl, tlamonekiyotl wan tlen amatl kinmonekilian.

XXVI. *Tomintemachiltilli* achijya temaktilisen, nojkia temachiltilli tlen kenijkatsan tominsolojtoken ipan eyi métstli kenkijtojtok tekiasikanawatilpojketl, tlen nochi amatlanawatli tlen welis ma motekiwi.

XXVII. Tlamachiltilli asitok katli kipian tlamantli tlajtlanin kampa asiti nopa tomin, kenijkatsan motekiwis, iachika, motlanekilia, welis motamachiwas, motemachiltis kenijkatsan mochiwas. Nojkia, moneki se tlamachiltis tlen se kiselilia tomin, katli se kintlajtlania, ma nesi itokax, ajkeya kiselilia nopa tomin, ma nesi kampa kitekiwian o kánika kikawan. Tlen nopa monekilia tlapalewilli temakan wexmen teyowalli wan teyowalli, ma moitakan amatlanawatilli: tekiasikanawatilpojketl, asikanawatiltomintlachixketl wan asikatlanawatilitaketl wan temachiltominaxkayotilotl.

XXVIII. Temachiltilli nopa nawatlawikayotl tlen amatlanawatilli katli welli mochiwa.

XXIX.- Tlen tomin moajokuijtok katli tlen kisojsolosen tlen nopa nawatlamachiltilli wan tlen tlamojmoyawalli, mo ixnextis kanke tlaxtlakej, ajke inijwantij kintlaxtlawijkej, pan tlake tlapowalamatl ixnesi, tlen ipatijjka tlaixnextilli, wan tlen kisojsolojkej tlen nopa teposmatlatl katli nojkia kitekiwiaj.

XXX.- Itlamiyan tlamachiltilli kenijkatsan kisato nopa tomin katli kinmakan, tlaya kamanalli kixitlawa ma tlejto keman nochi mokajkej kenijkatsan mochiwas nopa tlapalewilli.

XXXI. Nochi tlen kenijkatsan mokajki tlen nopa tomin katli kitekiwijkej.

XXXII. Imiyaka tomin, kenijkatsan motekiwis, tlamachiltilli wan amantekpantli nawatl kinkawasen ma kinejnemiltikaj tomin kej nopa tekitin. Nojkia inijwantij ma temachiltikaj kenijkatsan o kánika kisosolosen nopa tlaxtlawilli katli kinmakaken.

XXXIII. Tlanotsalli wan tlamachiltilli moneki se tlajtlanis, ijkinon mochiwas tekitl, tlen tlajtlanis o se motlanewis ipan tekikalko, no maixnesi tlajtolli, tlamantli tlen motekiwis wan ma ixnesi tlen nawatl katli mokalakijken ipan tekitl. Keman tlamajkawilli kimakasen katli niseselli nawatl, wajka moneki ixnesis itokax, nojkia kenijkatsan kinekin tekipanos, ajkeya kimakatok tlanawatilli ma kichiwa inon, tlen nopa amatlajkuilolli tlen kampa motlaskilia wan tlen nochi kawitl monextijos.

XXXIV. Tlamachiltilli tlen kenijkatsan kiski nopa xitlawak mochijki, tekopixyan tlanotsalli, nochi tlamantli tlamachiltilli nawatl kiijtowa nopa iamaj, tlen kenijkatsan mokamalwijtoken, katli moneki nelia kipiaski:

a) Tlen nawatl itlamajkayan nojkia tlen tlatekopixyan tlanotsalli.

1. Tlen tlamajkayan tlanotsalli wan tlen amatlajkuilolli kampa motlatskilia wan ijkinonn welis mochiwas.

2. Ni tokaitl katli mokalakisen nojkia akin kinnotsasen.

3. Tlatlanketl itokax wan kenke kitlanki.

4. Tlen katli tlatlani wan ajkeya tlaixnamikis.

5. Nochi tlanotsalli wan tlamachiltilli katli momajkajki.

6. Tlen amatlanankilli wan tlen katli kipoloj monechikos.

7. Amatlaipilli wan ika nochi ipiwilis.

8. Kenijkatsan motlachilis wan ma kipia teyowaltlachiyalli kampa monextia.

9. Kánika kisas tomin ika imelajkan wan kanke motekiwis, tlan kinmakasen.

10. Kánika kisa tomin, tlen tlaaxkayotilotl, wexteyowalotl, teyowalotl wan tlen kisa nopa tomin nojkia ajkeya temaktilia.

11. Amatlasenkawalli moneki nochi tlawasalniisen, ma ixnesi wan kemaya tlawasanijke.

12. Tlamachiltilli tlen mochijtok katli ixnesi wan tomin tlen nopa tekitl mokajtok ma mochiwa. Nelsenkualli tlamachiltilli tlen nopa tekitl monemillijtok, tlaya tlamantli mochijtok tlen teyowaltomin, nojkia tlan san motlanejtoken sekinok temakatoken nikan Mexkotlalli nojkia seyoj wextlatlalli walaj. Ipan ni tlamantli nelia moneki nelkualli se temachiltis, keski tomin moselij, kánika, kawitl moneki mochiwaski wan tlen nawatl tlapalewiyani, mokawa kixnamikij nopa tekiyotl, ajkeya nijwantij kimokuitlawisen. Nojkia ma temachiltikan nopa mokajki kipanoto, nojkia tlan amo kixxilij, wan kenijkatsan kisato keman mochijki nopa tekitlatamanchiwalli;

13. Tekiyoamanixnelli.

14. Tsontlamiltilli.

b) Tlen xitlawak amo axkachiwiliaj.

1. Amatlanankilli katli mo tewantijketl kititlanki.

2. Tlen itlanekilis, nopa tlanawatiltemachilli tlen monekilia kiampa welis mochiwas.

3. Temaktilli tlen tlapejpeniltekiyotl.

4. Katli motlaliaj tlajtosen ipatijka mokowas, ma tlejtó inítokax wan keski tomin monekilia.

5. Nawatokaitl katli iwan mowantia.

6. Tlakayotekitlanawatilli tlajtlani wan ajkeya mokowas tlaixnamikis.

7. Tlapowalotl, kawitonalli, tomin kixilia katli eltó ipan amatlajkuilolli, keman temakasen nojkia mopewaltis tekitlapalewilli.

8. Kenijkatsan mochiwas tekitlatamanchiwalli, ma monexti nopa tlen kiita nopa teyowalli, tlen kenijkatsan eltó tlalli tlen kinamiki.

9. Temachilli tlen monemiltijtok tekitl nojkia tlapalewilli katli se motlanejtok.

10. Amatlajkuiloltlamilli.

11.-Tsontlamiltilli.

XXXV. Tlen tlanawatiltemachilli temakasen ipan tekipanosen.

XXXVI. Amatlanextilli tenextilia kichiwan tlaya eltó tlen san kejwelli kinempolosen.

XXXVII. Amantemachiltilli nejnentiyawin ipan tekitl, nochi tomin kisosolojtiyawin.

XXXVIII. Amantokaxtlanextilli, akinijki kintlanemakiltia, katli kiyakana tekitl.

XXXIX. Sentlalilli mochiwas ika axkayotilli tlateyowalli, sekinok teyowalli sanke amo kichikotlalisen namikilli o tlen nawatlaitalli.

XL. Nopa sentlalilli sansejko motewantisen ika sekinok nechikoni ininseselli.

XLLI. Amatlapowalli nochi eltó katli moojolinia, katli amo moaxkachiwillijtokej.

XLLII. Tlajtoltemakayotl nawatlakayotl Mexkoteyowalli, sekinok teyoawalli tlakayotl, motlatskilia ika nawatlaxkayotl, nojkia nochi tlamantli kichijtoke, kiampa nelia kualli mosenkawa.

XLLIII: Tenmelawalli kitlalisen ipan nopa ojnemilli mochiwas tekiyotlanawatilli.

XLLIV. Nochi tlamantli kenijkatsan motewantisen.

XLV. Amatlaitlalli tlen temaktiliaj, katli temachiltian tlen nawatlalli, tlaya asilli wan kánika mowikaski, nochi itlamonekil, tlanankiliskawitl, motlanekiyotl, tlen amamen kinmonekiliaj wan ijkinonn welis motewantisen.

XLVI. Amatljatolli wan amaxitlayan, nopa yakantekitsalankayotl motlallijtokej.

XLVII. Nochi amatamachiwalli wan amatlatsintokilli kichiwasen nejnemilli tomin palewilamatl ika teyowalnawatomin.

XLVIII. Tlamachtiltominkualchijketl ika teyowalnawatomin;

XLLIX. Amatekpanalli katli mosewijtekichiwanin wan tomin wikalseliyanin,iasika kiselian.

L. Tlanechikoltominselilli, nojkia nochi tomin kiselian nawamen o tekikalli, nelia temaktilian, kej neltomin o seyok tlenijki, ma moixnexti initokax, ajkej inijwantij kinejnemiltisen, tlen ika kitekiwisen, ma tlejtokan kánika kitlalia nopa tlaxtlawilli.

LLI. Nelia sekinok temajkatoken ken tomin, tlenijki. **Ompowalli wan majtlaktli wan ome.** Amatlapowalli kenijkatsan mokamanwijken ipan powaljnechikolli, axkanan ipowal, tlen kej kamanaltiken, nojkia tetlajtolmakaken tlen nopa tlajtoltekitinin, wan.

LLII. Sekinok tlamachiltilli nelia tepalewis katli tlawel ipatij, kej nopa amatlanextilli welis tlanankilis nawatl, kichiwas tlatsintokilli.

Nawatl nelia mokuiltijtok tlamanchiltisen ipan CEGAIP, nelia ma kitakan ma moixnexti namikilteyowalli teposkaltlajkuilolli, wan kiani ma kiixtomakan wan ma temaktilikan nochi nawatl amatlanawatiltekiyotl.

Amaxexelli eyi
Motlanekiyotl tlen melawakayotl
Axkachiyotl tlen nawatewantiyotl

IJTOLLI 85°. Achi kinextia tlajkuilolli saloni amanawatilli, wexteyowaltekiketl, kampa inijwantin tlatilantoken moneki kimatisen nochi nawatl ika amatlajkuilolli wan nejmactik, tlen itonalpan ni tlamachiltilli:

I. Wexteyowaltekiketl wan teyowalli:

- a) Amateyowaltlachiwal moskaltiloni, sesen xiwitl iyoka amatlachiwalli, tlen mokualchijchijtiyas ken kitemojtiyasen.
- b) Tlajkuiloltsin kampa ixnesis kenijkatsan mopalewisen tlen kinejnemiltisen, temachiltilli tlaajokatomin tlen kintlakuawis teyowalli, moixnextis kánika motlawisos ipan tlaajokatomin amatlanawatilli tomin kinejnemiltian.

c) Tlen temachilli axkayotomin tlapalewilli nawatlamanawijketl, katli kipianski:
1. Tlatemachiltilli kenijkatsan kinejnemiltijken, kanke kikajkej, kenijkatsan kitekipalonoltijkej ken tlejtojtok amatlachiwaloni tlen mopalewijkej tlaajojkatomin.

2. Tomiyajatiyatinin kipixkej nopa tlaajojkatomin, katli moojolinij ipan sekinok nechikotekitomin.

3. Tomin mokajki moxoxoyajki, motekiwij, tlaxtlakej nejchikoltekitomin.

Tlatemachilli kánika mososoloj tomin, moneki ma kiixnamiki kenijkatsan mokajki mochiwas, motekiwis ken kiijtoki nechikolnamikteyowalli nawatlamanawilli.

d) Tlen kenijkatsan moxejxelos nopa tomin katli temakatokej.

e) Se amatekpantli nopa kampa tetlakixtillijkej, ma kitokaxti keman ya mochijki, kánika mochijki, kenke mochijki wan kenijkatsan welis kitekiwis.

f) Tekiyotl itokax, nochi imanexkayo katli kinkaxanijkej o kintlapojpolwijkej o seyok tlamantli kinchiwillijkej ika nopa tominnejchikolli, ma ixnesi nochi mokawilijkej. Nelia ma temaka nopa amanechtilli katli axke moitaj ipan nopa tekitominnejchikolli.

g) Nochi tlen nawatl itokax kintlalilijkej tekipanosen, ni tlamantli tlajkuilojketl, nochi tlayakanani katli tetokax ijkuilowa, kej ni wampoyowan, tlamachiltilli tlen kenijkatsan moaxkachiwijken tekitlamantli, nojka tlen tlaxtlawilli temakej tlen kintlajtiani.

h) Nochi tlen kualli tlamachiltilli, kampa monextis kenijkatsan moskaltis altepetl, motekpana kampa nemisen wan kenijkatsan mokuilawisen, kenijkatsan mopantia tlalli, tlen amakawilli kampa ixnesis kena welis tekipanosen katli temakasen tekitinin tlen teyowalli.

i) Kiijtosen tekitlanawatiyanin, xitlawak moneki temachtekitiketl, kualli kawitl, kiampa nesis kichiwas melawak tlamachiltilli, kipalewis pankisas wan nelia mokawas kichiwas tlen tekitlanawatiyani kiilwiaj ma kichiwa, wan

j) Altepeitalli:

1. Nochi kalkualtiloyan wejweyin o telpokame kintlalisen, nochi kinkuiski, kánika mokawa wan nochi kakiwilli tlen kipian, welisen kitekiwisen.

2. Amatlanextilli keskin nawanejchikolli kimpalewisen sanpanoni, wan kenijkatsan kinitasen.

k) Nawatl tlamokuitlawiyani wan tlen nawamoaxkachiwalli.

1. Amo nochipa tlamantli walaj namikteyowalli, axkachiwalli, san amatlamachiltilli, amatokaxtekpantli tlajtlanistli ipan tekitominchiwani, teposwejkanojnotsaloni katli temaka palewilli, katli kitekiwian teposmatlalani, kampa monojnotsan, inijwantin ininsenselli ma moaxitikan wan moijkuilokan ipan tepostlanojnotsalli, ma tlejtokan nochi kawitl mochiwa, welisen monojnotsasen wan nojka kipiakan amatlanawatilli katli nozona ixnesi, nelia kinkajtoken makinchiwakan ken kitlalijsok tekitlanawatjketl tlen nozona kinamiki.

2. Amatlaixnextlli kenijkatsan nelia kualli kinejnemiltij teyowalyotl o tlen se tekikalli.

3. Tlaixpanolli kichiwa nawatl, moixnextij keskin kintlakojtoker, siwamen wan tlakamen, nojka konemen, telpokamen katli temiktijtoke, tlachololtijtoke wan tlakajkatoken.

l) Tlen kalijtik tekitlawikayotl.

1. Amatekpantli ika kinkualtilijken tlen nochi itstoken teyowalli, ma kiijtokeran keski kipian, kiijkuilokeran ika tlaya kimpalewijken.

m) Tlen kampa itstoken wan yampatsan tlaojonkaj.

1. Tlen nochi amatlatekpantli nopa kuakakiwilli kikajtoke, ajachika kenijkatsan mopantia, kanke teyowalli.

2. Tlen amatlatekpantli tlapiyalmen moixpolojtiyawin, ken monextiaj wan monechikowan.

3. Amatekpankuatitlamitl onkaj ipan teyowalli, tleniwejwexka tlalli kampa onkaj kuatitlamitl.

4. Amatlatekpantli tlapajyalli tlen imiyaka teyowalotl wan ika sesen xiwitl.

5. Ma mojkuiolo kenochi onkaj atl mextok wan tlijtik wan kánika momana miak atl.

6. Ma mochiwa amatlanochitalli tlen ateyowalli kipian, kichijtokej wewejamelli, kampa kitilana kajkaltitla atl wan kenijkatsan kikuatilian katli axkualli.

7. Amatlatekpantli kampa moixnextia kokojyak atl, kánika inon, kej nochi iwexka wan kenke nopa atl poliwi.

8. Tlamantli kuatitlamitl wan itlalo onkaj, kanke mokawaj, welis kinxejxelosan wan kintlapejpanisen, ma moixnexti tlen polijtij, kenijkatsan mopantia kuatitlamitl, ma ixnesi kánika kikajtoken amo akin kitekiwij, kenijkatsan kimokuitlawian, kikualchiwan wan ma tlaelli, tlen kinechkawiltia kualchijchiwalli atl, ma ixnesi kánika eltok kuatitlamitl wan kánika san kimanawijtoken.

9. Kenijkatsan mopatlatij kuatitlamitl, ma se kiixomati, kiampa se kitamanchiwas nochi tlen polijtij, ma se kiijkuilojtij kiampa mopanoljtij.

10. Nochi kenijkatsan monextijtias mokuilawijtij kuatitlamitl, tlen iwexka eltika.

11. Amatlatekpantli nochi nopa tlakowalli motojtoker, kánika mochiwa, tlen iwexka, kuamen wan nochi iasika kenijkatsan mopantia.

12. Kenijkatsan monextia ma mokualltilli nopa kuatitlamitl.

13. Ma temachiltikan nopa tlasasanilkuamen tlen teyowalli iaxkawan.

14. Ma temachiltikan nochi tlainamalli keman sekin amo kualli tlenijki kichijkej ipan kuatitlamitl, tlake amatl kichikoitaken o mokuapolojke, ma moixnexti tlen tlainanke.

15. Moixnexti kenijkatsan nawatl nojkia mokalakijken tlapalewia ipan tlamantli, tlen tlapalewiyan, wan ipan tlake xiwitl mochijki .

n) Tlen itominyo.

1. Amatlatekpantli tlen ni tonalli tlaxtlawan katli moajokuilia tomin kaltlaajokatomin, kenijkatsan tlejko wan temo, katli sankinon mokawa wan nojkia tlaya ika kitekiwian tlatamanchiwalli kiampa welli tlejtowan yayani ipatijka.

o) Ipan tlatokilli, tlapialkuitlawilli, tlanextijkatlaltipan, tlajtlamalli wan tlakualli:

1. Tlajkuilolli tlen tlapalewilli tlatókilli, tlapialkuitlawilli, tlajtlamalli, tlakualli, katli kiixnextis tokaitl altepeko, itokax nejchikolli, kaltitlan, tlajkuilolnextijketl nojkia kenochi onkaj palewilli, keskin tlakamen wan siwamen katli momapalewisen.

2. Tlajkuilolli kaltsopelachiwalli, kiplias chijchiwalli, keski ipatij se xiwitl, itokax altepetl.

3. Tlajkuilolli nemakanextijketl tlajtlamalli wan mokuilawilli atlapijalmen, katli kiixnextis tokaitl altepeko, teposapanojketl, tlatlapijalmachiwalli, kalpajtijketl wan tlake tekittl mochiwa.

4. Tlajkuilolli tlen tlanemakilli tlamantli kieliltian tlaltipan, nawatltlaltipan wan tekapanowanin, katli kiselia nopa sansetlapalewilli, kipian kixnextisen tlake mochiwas wan tlake tlamapalwilli onkas.

p) Ipan tlajtolmoyawalli wan teposwikalli.

1. Tlapowaltlajkuilolli tlen amatlajtollu katli kinextia sesentlachiwalli

2. Keman onkajs kokolli ipan ojtli, wan yawi ipan se nawatlteposwikalli, kixnextis tlake tonalli, kawiltonal, tlapowalnextijketl, tlanextijkachijchiketl, tonalli kemanj mochiijchijki, kankee tekiti, iteko nopa teposwikalli, kanke onkajk nopa kokolli, tokaitl tlen altepeko, tlake kokolli kipixke nawamen, wan nojkia tlakee kipanok teposwikalli, kenke panok niyan kuesolli.

3. Keman onkajs kokolli tlen se nawatl yowi ipan nawateposwikalli altepeko, kixnextis tlake tonalli, kawiltonal, tlapowalnextijketl, tlanextijkatlachijchijketl, tonalli keman mochiijchijki, kanke tekiti, iteko nopa teposwikalli, kanke onkajk

nopa kokolli, tokaitl tlen altepeko, tlake kokolli kipixke nawamen, wan nojkia tlake kipanok teposwikalli, kenke panok niyan kuesolli.

4. Tlajkuilolli tlen patlawakojtli kampa tlatilantok weyialtepeko, tlake sentikapatlawakojtli onkaj, iwexka tlen patlawakojtli wan tlen tlakotonalli.

q) Tlen tlatilantok tlamanchtijkayotl wan tlayekolnextijketl,

1. Tlajkuilolli tlen kaltlamachtilli ipan pewalneltlamachtilli, sankualli tlamachtilli, ixtlejkotok tlamanchitlli, nawatltlamachtilli, pejkatlamachtilli, wan tekitlamachtilli, kampa kixnextis kanke mokawa nopa kaltlamanchilli, kenijkatsan tekiti wan tekipanowa.
2. Tlajkuiloltokaitl katli tekipanowan pewaltlamachtilli, moyawalnnextijkayotl, tlamachtilwejweintin, akin kiselia tlaxtlawilli tlen weyialtepeko tlatilantok.
3. Tlajkuilolnejchikolli katli kiselia tlamapalewilli, kenijkatsan wan tlake moneki mochiwas, katli moixnextis tokaitl, tlakee tlamapalewilli, tonalli keman pewa wan tlami tlamapalewilli, kampa onkaj tlayeyekolli, wan keski nopa tlapalewilli.
4. Tlajkuilolnextijketl tlen tlaixnextijkachiwalli, katli kiplas tokaitl, altepeko, kanke mopantiya, kawilmen, tlajkuilolpamitl, keski ipatij tlanewilli katli onkaj.

r) Tlen tlatilantok tlapajtikayotl

1. Tlajkuilolli tokaitl tlen kaltlapajtijketl, kiplas tokaitl, tlapejpeniltlachikawalli, kanke mopantia wan powalmekatlajtolli.
2. Ixnestok nejchikolli tlen kiselian tlanemaktilli, kipian tlamantli tlapalewilli teixpan, axkitlalian ika itokax, kampa itstok, akeyatsin wan kejkenijkatsan.

s) Tlen tlatilantok tekitilli wan nawatlapalewilli

1. Tokaitl wan asitikanejnewilli tlen nawatnejchikolli, wan tlen tlatilantok tekitikanejchikolli tlen weyialtepeko.
2. Keskin tekipanowani motetillijtoke ika tlapalewilli tlen tekitikaaltepeko tlatilantok, kampa kixnextis tlake meetstli, tekitl katli mochiwa, altepeko tlalli, sansenkotika san panowani, itstoken ipan altepeko wan nawakaltitlan.
3. Keman altepeko tlalli, kin maktilia nawamen tekitl, kipian mo ijkuilose keskin nawamen tekpanosen, wan ipan tlake tekitl motekiwise, nojkia kixnextis tlake xiwitl, altepeko, tlake tekitl, nawatlnextijketl, xiwitl.

t) tlen tlatilantok paxalojkayotl

1. Tlapowaltlajkuilolli tlen tekittl kampa temaktilia paxalokkayotl, keskin paxalowani katli wejka walawi, wan katli nechkatsitsin, katli kitekiwiyan tepostlalwikalli o teposajakawikalli.
2. Tlajkuilolli kampa nesi kanke onkaj paxalokkayotl.
3. Tlapowaltlajkuilolli tlen kampa chantlanewin paxalowani.
4. Tlen ixnestok katli kimpalewiyan nejneminin, ax eltok altepetlajtokayotl, wan

II. Sentilkayotl, tlen nepa altepetlajtokayotl

- a) Tlen Tlanawatilli Altepeko Temoskali, wan Tlanawatilli Temoskali ipan Altepetl wan ipan tlakpoaltepeko, tlapalewilli onkaj tlen ipan se xiwitl tlen kampa tlatilantok, wan tlen kimoyawasen katli inijwantin tlaixpantilisen.
- b) Katli kipialijtok tlaixnextilli altepeko, kimachilian tlakualtlalilli wan tlateixpawilli tlayolnankililli ipan altepeko.
- c) Tlen amatl tlen tlasentilli weyi tekikalko, tlen tlaixpialli katli asin ipan tekikalko tlasentilli wan tlen tlaixwasaniyan katli ponaj mosentilian tlen tlateixpawilli.
- d) Nechikokayotl tekiyotl, kiampa tlaixpantilli se xiwitl moixpantlalian ipan **MACHIOTLAJTOLLI sempowalli wan se** ipan itlatskilil expa tlen Amatlanawatijketl Altepetl tlamanki.
- e) Tlen tlaixnextilli kualli atl, akoyoktli wan akualtlalilli katli kitsejtselowan atl; kuatlawilli; katli kipojpowan, tlasentilian, kiwikan tlen kisesentilian katli mokajkajtij; tiankistli kampa kisentilian tiakinsolli; kintokan mijkemen; tlapialmitian; awilapan wan iasika; kieltilian, kitsompankixtian, kixitlawan tlen kimawilian intlalpa wan kuatitlamitl; tlaltlatekiwilis; katli weyi tekikamanalli, nochi tlen tlatilana wan palewilli tlen kiijtos tlainamasen, melawak, palewilli kuatias wan tlaltlainamalli kampa tlachijchiwan, ma elli ika tlainamalli tlen iaxkatilli tlalli.

- f) Tlanojnotsalli katli kichiwasen anawatilli tlaltipatilantok wan yolosemanawayotl, kenijkatsan kitekiwiyan tlalpantli, kikixtisen tlanawatilli kenijkatsan kitekiwisen tlalli wan tlachiwasen, teposkixtilli, miyak panolli wan nochi machilli teixkontsin wan kinonmaka tenawatilli tekitiketl altepeko.
- g) Tomin kiselian, tlaixpanokatomin, teyotlamamalli, kueskomatl tlachixkawilli wan tlawelyololli, kiampa token, tlamokuiltian kiselian, wan kiyaltian tomin.
- h) Semimatilli wan kenijkatsan nawamen temochtlalli keman kikualchijchiwan, kiixnextiyan wan ilnamikamatlaliyan tlen nawatl temochtlalli, wan no kiampa, keman kitlananej elewilli tlen kaltlanatiyani wan nenelkayotl altepeko.
- i) Tlamachtilli tlen welis yolosemanawayotl, kenijkatsan elis ipan tlanextli, machilli altepeko wan tlen tetlayekotilis tekiwiltetitl.
- j) Kualkan momachiltisen kenijkatsan mopalewisen te tlamamakilli, machilli tlen kenijkatsan mopalewisen wan kipalewisen Tekikalaltepeko tlen nepa weyi Altepeko Distrito Federal, san kualkan kiixnextis kanke kiyaltisen nopa tomin tlen Sentlani ipan Tlanawatilli Tlen kampa kiajokuin Tomin.

IJTOLLI 86°. No ijki katli kiixnextia ipan **MACHIOTLAJTOLLI nawipowalli wan nawi** tlen ipan ni Amantlanawatilli, Welliyotl Mowelpowa kipiya kitlalis ipan nochi tlaixnetilli, nochi wan senkajtok wan axkanistika tlen ni kamanalli:

- I. Machiyotl tlen kichiwasen.
- II. Tlamanchilli Kuatlakayotl katli kipia kichiwasen ipan Tlanejchikolli; nemaktilli tlen tlan kiwasanisen nopa tekitinin tlen ixnestoken, katli amo

ixnestoken; tlayakanan ixnetok, nawatilli; tlateixpawilli powani; tekixpawilli; tlen kenijkatsan wan mokawan ika tlaixnextilli;

- III. Tlamachilli sensenka tlasentilli; sensenka sentilli wan motskiloni sentilli;
- IV. Tlen mojmostlan kamanalli.
- V. Tlen tlatsinkotonkajyotl tlajjtoll.
- VI. Katli asin ipan se weyi tlasentilli, tlen kin nawatiyan katli motskiloni sentilli;
- VII. Kenijkatsan tlamachiltilli tlen tlasentilli ipan weyi tlasentilli, katli nawatiyan wan katli motskiloni sentilli, kiixnextijtos keman wan tlen inon.
- VIII. Katli peJtok tlanawaltilli nojkian tlanejnewillilli, teyonnenewilli, tlake tonalli kiselijken, kampa kititlanken tlanawaltilli, katli nojkiatsan kinkuiltiyan;
- IX. Tlen Nawaltilli, tlateixpawilli wan nelyonejнемilli tlanki;
- X. Tlanojnotsalli amatlalnemikilli, tlateixpawilli, nejchikolli amantipan wan tlawasanilli san kinnawaltiyani katli motskiloni tlasentilli tlen tekitinin, kiixpantisen konke nopa tlawasanilli, ipan tlapiktlawasanilli; kenijkatsan tekitiketl, nojkiatsan ixnestoken tlawasaniyanin, kenijkatsan tsontlami tlen wasanilli ika sensenka amatl, tlan inok tlawasanilli sekinok, tlen mokawa tlen kiijtowan wan tlaixtempawilli yolnojnotsa kalakin;
- XI. Kopiltlajjtoll nelnelia tetlatsontekilli tlatowani wan kanken wala kakistilia;
- XII. Kamanalli teixpan nojnotsalli temaktijliken ipan powaltlajjtoll tlatsayanalli, tlaixtepantia tekichiwalli tlen temaktilian, sempa kitlalian, kiampa kitlalian o seyok tlamantli;

- XIII.** KitlanewiN tetlayekoltilli itstoyan kiixnextis itokax tlen kitlanewi, tlakeya, keski wan keman tlamis inon temaktilli tlen tekikalko, sankin nawatijtoken, motskiloni sentilli, tlatskilli wan altepemachtilli, nojkia tlatetemolianin;
- XIV.** Tlapowalli tlen tlatskilli ixpantlanianin, wan tlen kiixpantia ixpantlanianin itstoken; tokaitl siwanawaltianin wan tlakanawaltiani mosentilian, kiampa kinyakanaltian tnoqa tekitinin, tlan itstoskian, nochi katli kintekitlaltoken.
- XV.** Katli kiixnextian tlatekiwis, kipia kiixnextis tekipowalli, kipia kitlalilis powalli, sesenkatsitsin tlapewaltilli wan tlateixpowalli kixelowan nejchikolli; masewani semachtilli kipia kitlapejpenis, kiampa: yolnankilli; amo walewa; mokawasok; amoyok; moajokui; wan mokakiya;
- XVI.** Tlanojnotsalli mochiwa tomin, moyolnakilij nawamen, ixnestok ipan tekiamanawatilli. Nojkiatsan, mokuiltiya, kixitlawaw itekiyo wan kenijkatsan kiyoltis tomin, kiakatiyan weyi tekikapan, tlatskilli sentikaixpantlanianin, san kintlalijtoken, tlatskilli tekitinin, kitemolian tekitikapan, nojkia sensenka tekitiketl kintekitlaltoken, nojkia, kenijkatsan kixelosen, keski tonalli kipian kichiwasen, kenijkatsan kiiitasen mokultisen kiselisen wan kiyoltisen nochi, wan temakasen tlaixnextilli tlen eyi tonalmétstli.
- XVII.** Tlen tlaixnextilli wan tlapowalli teixpan, tlasenkawalli kipian temaktilisen nepa tekikalko, kipian kiixpannextis ipan kaxtolli tonalli, teipan kitlamiltia tekichiwalli, kipatijtoken, kixitlawan wan kipanoltian tlasentilli ipan weyi tekikalko.
- XVIII.** Kakisti tlen wewejtlayotl, tlachixkawitl wan kipantijtoken tekitinin;
- XIX.** Kiixnextia tekitin tekotekitl, aman tlen tekitinin, weyi aktok, tlayakananin, tlakatlatjowanin, tlayekanketl, ichtlakatlatjowinin tekikalko, tlen tlatskilli ixpantlanianin.

- XX. Itlamiyan machtilli o tlatetemolli tominpasolli wan teiknoyotl kichiwan kalnemachtilli o tlatejtemolian xitlawak;
- XXI. Tlan amo, tlen tekيتين ixnestoken, tlanajnewilli katli ipaya mochiwas;
- XXII. Wan katli nochi motlalis ipan weyi tlanawaltilli wan tlen nochi moiitos.

IJTOLLI 87°. Ni amantlanawaltilli welliyotl mowelpowa, kipiya kitlalis nochi tlaixnextilli tekikalko, techpowis altepeko wan powaltlatowan altepetekikalko tepowij pixwatilli kipia kitlalisen nawatl tlaixtli, itekio tlen isenkapa walkuiltik tlen tlanojnotsalli:

Tlen

- I. Nochi tomin tlen kiselian itechpowik wan tlawelyotilli, tokaitl kiselian, pixwa wan kiyaltiyān, kenijkatsan kiteyotiyān;
- II. Amakamanalli ixnestok itechpowi teixpan kalmektli wan nejchikolli melawak;
- III. Kamanalli tlatsayana tlen tlatsakuaya ika nochi kintemakua;
- IV. Tlen kamanalli itlatsinkuilli tlasentilli imiyaka, kiixnamiki;
- V. Ténojnotsaltlajtollī kikuilti kiwikak topilmen wan tekitiketl tetlalnamiktijketl;
- VI. Tekpantli tlateixpawilli katli mojmōstlan kipoyawan, wan
- VII. Kochi kopiktlajtollī kitlaliyan tsakualli, kiilwiyan tlen tekichiwalli mokuiltiya powani kiixpano tetlayekotinīn tlanamikiltilli, keman ayok onkaj teyowki.

IJTOLLI 88°. Nojkiya tlen kiixnextian **MACHIOTLAJTOLLI nawipowalli wan nawi** ni amatlanawaltilli tlatskilli ininselli kamanalli, kipiyan kitlalisen senkawalli tlaixpan, tekipanolli wan nojkia senkajtok wan kiyankuiltilijtos ni kamanalli:

- I. Tlajtolnanamikilli altepeko tlapepeniyani wan temochtalli altepetlakatl altepeko San Luis Potosi:
- a) Tlaixnextiltlajkuilolnechikolli wan olololli semiwimatilli nawatinin, ixnestoken kampa tekitiketl tlapejpeniya.
  - b) Tlanojnotsalli kiixtlaliyan tlen olololli, nejchikolli semilwimatilli nawatinin.
  - c) Semanawilli wan amatlalilli tlapejpeniyanin.
  - d) Tlasemachiltilli tlen motekikuis.
  - e) Tenojnotsalli teposmekakamanalli wan tepostlanextilli, keman kiixnextiyayan, tlake kinkawilian, kipanoltisen INE tlen kimoyawasen altepeko, no kitlalis tlaolololli nikan altepetl wan sekinok kinekin motekikuisen ixnestok selkatik.
  - f) Tomin kimakan akin yajatisen tekitl, nemisen wan sekinok tekitl mosemaktilian, kinmakan tlaolololli, nejchikolli wan ololowilli, nokiya nawamen wan sekinok ololli, kiampa kinmaxtilian tomin tlapolowki wan sankentsin kinmactiyan.
  - g) Machiyotl wan tlamantli kiixnextisen tlatsintokllli iyoka, tlatsintlkalli tlen kisa wan tlapowalli isiwilis tlaxtlawalli tlen tekitinin tlapejpenawilli kimatin.
  - h) Tlen machiyotl wan tlamantilli tlen kenijkatsan kisa tlapepeniltekitikayotl.
  - i) Nochi tlapowalli pejpeniltekitikayotl wan kenijkatsan nawamen tlatemotlaliyan.
  - j) Tlakinjlli wan kakinstilli tlen kualli tlapejpenilli.

- k) Amatljakuilolmachiōtl wan machioamatl tlen kitlaliya tlaololōlli tlaaxiltiya itekij.
- l) Tlan amo, tlen tlanonotsalislti tlen tlawasanilli tlen altepeko nawamen tlen katli itstoken yojsenko.
- m) Tlen senkiska, tlanojnōtsalli wan tekopiltlajtolli ipan kipóloj itlasemachtilli wan tlen tlamitiyalli tlatskiyōtl tlen tlalolōlli senkatsin wan tlen nochi mexkotlalli tlen tlatilantok senkatsin.
- n) Tlapixkistli tlen tlamachiltilli.

II. Tlen tekitl altepeko tlen nawatiltlakayōtl San Luis Potosi:

- a) Tlen tlapowalli wan tlaijtolli tlaixpan tlen katli kinmachiltiyan, kampa tonalía nojkia kintitlani kampa se tekitiketl wan kenijkatsan kitokilía kitlachilia, kitlalía, tlan amo, amatlaixnextilli katli monenekiin kineltokasen kiselisen tlanamikilli.
- b) Tlen motelwiya wan tlatelwilli kiixtlalken ixpa tekitiketl powani wan tlaixpanoketl imelak, kiixnextisen kenijkatsan mopantiya nopa kuesolli wan itechkopa, kenijkatsan mokuartilij.
- c) Tlen tenonotsalli tlen tlanamiktilli kinmakan tlen katli kinnextilían:

1. Tlen tokaxtlaitojtok ipa amochtli.
2. Ten katli amo kichiwas tlatokaxtlaitojtok, wajka kichiwaltisen tlen kenijkatsan moneki.
3. Tlen kualli ixnestok ipan tlakuilkamanalli, kenijkatsan welis techpalewisen tlen tekitinin.

Tlan nopa tokaxtlaitojtok amo tsontis wan nojkia kiixnestisen

d) Sentijkakamanalli tlen inijwantin.

e) Tlakuilolpantli tlen kalli moito ipa amatlanechikolli.

f) Tlen nochi tlajtollitlen kipian tlen kijchpano weyi tlanawaltilli, tlen katli mochiwas ini moyolkamelawasen.

g) Tlen tlajtollitlen moijita tlen tlachiwalli ika tlapalewilli ipa nopa amatlakuilolli tlapalewilli.

h) Ini katli moijkuilo ipa se amatl tlen panoti tlanechikolli ni se amapowalli, ipan nopa kamanalli tlen moijtotok.

i) Tlen amatlakuiloltlamachtilli tlaixnestilli ipa amochtli.

j) Tlen tlapalewilli onkaj ipa ni amatl yolkmelawalli

k) Tlen yolkmelawalli ipan nopa tlen tlapalewilkalli

l) Tlen katli mochijtij, kenijkatsan mochijtij ni tlachiwalli moneki sansepan nopa siwamen wan tlakamen

m) Tlen tlapalewilli wan miak tekittlaixnamikij nopa weyi chanewanin, kenijkatsan kichijki nopa tekittl inkiixititi tlen Mexko ewani iwaya axkayoitstikayotl

n) Tlen tlanawaltilli onkaj ipan nopa yolkmelawalli wan

III. Tlen CEGAIP

a) Tlen tlanojnotsalli tlen tlatlachia wan tlasenkawalli tlen kitsonkixtia wan tlen kitokilia tlen sensekapa, kitokillitok tlen kamanalli temakatok tlen nawamen tlatsoyotiya tlen tlatlantoken makintsontikan nopa tlanawaltilli.

- b) Tlen ixkoyotl kitlatokmakatok katli kisas panopa tlasenkawalolli.
- c) Tlen amatl motlananki pan nopa tlasentilli wan katli moichtakajto.
- d) Tlen tlasenkawalli tlen nopa tlapejpenilli tlen tlasenkawalli tlen pa ni amatlanawaltilli tlen inon nawamen tlatoyotiliani.
- e) Tlen nemachtilli katli kipalewiyan tlasenkawalisti tlen katli kitlachilia.
- f) Tlen inon, itlaetikayotl, tlachiwalli nojkia tlamankawalisti itechpowik.
- g) Tlen powalisti tle, tlatelwilli tlen axkisenkajken, tlen kipixki kiiitas tlatitlantok tlen inon nawamen tlasoyotitoken.

IJTOLLI 89°. Sanke nojkia najpowalli wan nawi tlen tlakuilolli ixnestok. Tlen nochi kalmachtiyani nojkia welis tlajtose tlen welis nochipa tlamachiltilli tlen onkaj.

- 1) Tlen tekittl mo ijtowa kenijkatsan mochiwas, tlen makuilli nochipa yaski ipa se kaltlamachtilli o sankeja sense chikueyi, ijkinno kitsontis tlamachiltilli tlen katli kitsinkis, wan ijkinon kiselis amatl tlawel ipatij.
- 2) Nochi tlamachiltilli ki wika kenijkatsan mochiwas.
- 3) Tlen tlachtlawilli moita tlen kenijkatsan moixnextiya tlamanchtijketl.
- 4) Tlen katli tlamanchtiyani tlatlanin sesen chikuelli tonalli.
- 5) Nojkia temaka tlanemaktilli, ijkinon katli tlen nochi kichiwa tekittl.
- 6) Tlen amatlajkuilolli ipan tlajtlani tlen se tekitti.
- 7) Tlen tlamanchitilli mochiwa tlen kampa mosentilliya miyak tamantli.
- 8) Tlen se weyi tekittl kichiwasen nochi tlamanchtiyanin.

9) Kiixnextia se kaltlamanchtiyani tlen mo kawase, wankatli amo mo kawase.

IJTOLLI 90°. Nojkia ixnestok ipan amatlajkuilolli najpowalli wan nawi; nitlapalewilli keman waya tekitlayakankel yawi moijkuiloti ipan weyi altepetl, inon kentsin tlanejchikolli kichiwa nopa tlayakenketl kinekij iniinijwantij nelneliya moneki ajkeya kiijtoj kiixitisen wan kenijkatsan ino tlen nochi sanyaya.

I. Ipan nopa amantekpanaltokaitl katli moamajkuilojtoken, motlatskillijtokej ipan ixpanketsalli, moneki kiixnextis: tsonkiskayotl, tlen itokax, keman ya moijkuilojkej wan tlen kánika ni tlateyowalli.

II. Tlen kamasenkawalli tlen tlaixtomalli inon tekitlayakanani tlen ixpanketsalli.

III. Tlen tlachiwalkamanalipilli ika ixpanketsalli iwanya nawanejchikolli.

IV. Amatlajtolikpilli wan kamanalipilli tlen tlanejtilli tlamantekiwilli wan tlapalewilli.

V. Pilamatlajkuiloltsitsin tlen nechikolixpanketsalli.

VI. Tlaixnamikilli tlen tominamikin tlen kaltekiixpanketsalli.

VII. Tlen nopa nawanejchikolli ika motlaskilia katli ixneska nopa ixpanketsalli.

VIII. Tominasika tlen ipaya tlaxtlawan san kemantika moneki temakasen nopa tlen monemiltia.

IX. Tlen keski tomin kinmajkawilian nopa iniselkamasewaltomintlapalewilli, ma moixnexti tlen nochi temakatokej ipan se amatlatekpantli.

X. Ma moixnexti ipan se amatlatekpantli ika tlen nochi tlapalewijtoken ipan achiwi wan ipaya tetlakuatlanil tlen kichiwa nopa ixpankestalli.

XI. Tlen amatlakuilolnawanechikoilpilli.

XII. Tlen tlapejpenilchiwalli tlen kampa motlatskilisen.

XIII. Tlen kawimaktilli ipan teposwejtlanojnotsaloni ipan teposwejkatlaitakoni.

XIV. Tlen nochi amamonekilli, tlapejpenilmozewikayotl wan tekitinin tlaixnextijkayotl tlen kenijkatsan tétékimakasen katli tlayakanani tlen kánika mosentlalisen.

XV. Tlen itepotsmotskilyotl, amatlajkuiloltokaitl tlen kichiwasen ni tekitlayakananin;

XVI. Amanechikolkalnextijkayotl nopa ni tlayakankawan tlen tlateyowalli, nepanteyowalli wan welis nopa achisanteyowalli wan tlamotskilteyowalli.

XVII. Tomintlaixnexasoyotl kampa ma nesi nochi kiselian tomin nopa tekichiwayanin katli tlejtojtok achiwi amatlajkuilolli tlen nochi tekitinin tlaixpanketsalli katli nelia moneki mowantisen ika nopa monechikolnextijkayotl wan itepotsmotskilyotl, nojka tlen welli nawatl katli tominselia ika tlaixpanketsalli amo kichiwilia tlaya tekitl kichiwa nozona wan yoksenko tlen tlaipanketsalli.

XVIII. Amantonalnextijkayotl ika yankuik itlaixkopinkayotl tlen nochi nawamen katli motlalia kinekij kipiyanen se tekitlanawatilli, ma ixnesi tlen tlaya tekitlanawatilli kinekij tlen kampa tlamotskiteyowalli mopantia wan tlen itokax itlateyowal.

XIX. Amantonalnextijkayotl tekitlayakananin tlateyowalli wan tlen nepanteyowalli.

XX. Tlaixteno tlachiwalkamanalikipilli, sansejkontilli tlamaneloltili tlen kichwasen tlapejpeniltekitl ika tlen semanawaktlaixpanketsalli;

XXI. Amatlanotsalli katli kiwasen tlen keman kinekisen kintlapejpenisen inintlayakankawan tlen nawapakilistikaj o tlan amo nopa niamatlajkwilolnextika.

XXII. Nochi tlaixpantiyani katli kichiwasenj tlatamanchiwaltekiyotl wan tlapejpenilnawatltekiyotl kej nelia ijkuilojtok ipan kalamantekiyotlajkuilolli.

XXIII. Temachiltilli tlen nochi tomin kisellijkej wan kisojsolojkej keman kinmachtijkej, kinnotskej, kin iskaltijkej nopa tlayakanka siwamen tlen elisen tlaixpanketsalmen.

XXIV. Kamannaltlaixtomalli katli temaktilia kaltlanawatilmen.

XXV. Nochi tlen imiyaka tomin katli kesellijkej ipan se meestli tlen welli inextijkayo tlen nochi tlanawatil tlateyowalmen wan nepanteyowalmen wan no ma kijtokax tlen nochi kinchixtillijkej o tlen nochi kinankej.

XXVI. Ma kinextkan tlen nochi imiyaka tomin kipian wan kenijkatsan mopantia tlen tlamantli nochi mopyalian, kej nopa amanextijkayotl tlen inijwantin mopyalian wan nochi tlamantli katli motlasalojtok nozona.

XXVII. Temachtilli tlen nochi tlejtojtos kenijkatsan mokamansenkajtokej inseselli tlen keman motlanejkej, mokowijkej, tlenijki ika tomin tlen wala ipan tomintlateyowalli.

XXVIII. Nochi amatlaixnextilli kampa ixnesi kenijkatsan kintamanchijkej ni tekitl wan nochi tlen nopa tomin kitekiwijkej katli walaj tlen tlateyowalli.

XXIX. Tlamachiltilli tlen kijkuilojtok ipan amantstsin, kamanalsenkawayotl, tlanechikoamatlajkuilolli katli kichijkej wan ikinonn nesis kenijkatsan kisojsolosen nopa tomin tlen kiselisen tlen wala nopa tlateyowalli.

XXX. Nochi tlamachiltilli kampan ixnesis ajke niwantin kiselisen nopa tomin, kánika wan ka tlaijki kisojsolej noch nopa tomin katli wala tlen nopa tlateyowaltekikalko.

XXXI. Tlamachiltilli nochi nawatl kiselij nopa tlapalewilli tlen keman nopa tomin wala ipan nochi nawatlateyowalli.

XXXII. Tlamachiltilli tlen temaktilisen ipan CEEPAC ma temaktilikan tlen nochi iasika tomin kiselijken, kenijkatsan wan kemaya tejtemakakej, kemaya temaktilijkej, ajke inijwantin kiselijken wan kitekiwijken, nojkia keski tomin kiselijken katli temakakej sekinok nawamen. Nochi inon ma kitlachilikan wan tlamachiltikan keman ya kitlamiltia tekualitan.

XXXIII. Amatljakuilosenkajyotl nochi tekittl temakasen ika sekinok nawamen keman moneki kitekiwisen tlateyowaltomin.

XXXIV. Nochi amantekitljakuilolli, kamanalsenkajyotl tlen kenijkatsan mochiwas tekittl wan ijjinon mokuartilisen tekipanowanin katli kintlaxtlawisen.

XXXV. Tlen nochi tlaixtomalli katli temakasen tlen welli tlaixpanyotl tekitichiwani, tlen keman nelia kiampa panojka ipan tlateyowalli.

XXXVI. Itokax tlen nochi tlaixpantiyani ipan nopa tlapejpeniltekitinin.

XXXVII. Tlen kenijkatsan mosentlalis wan motlamanchiwas tlen keman kintlapejpenisen nopa tekitikatlatemowanin.

XXXVIII. Se amantekpanyotl tlen nochi nawatlapalewiyani tlen monechikojtkej kiselisen tomin tlapalewilli tlen temakan tlaixpaketsalmen wan tlen iachika mokajtok kiselisen tlen inon tlamantli, wan

XXXIX. Tlen amatlaixtomalli katli temakaski tlapejpeniltekitiketl, tlen nochi keski tomin kiselijkej wan nochi kisosolojkej.

IJTOLLI 91°. Tlen nochi nelia monexti ipan machiyotlajtollitl 84 tlen ni tlanawatilli, nochi nopa tomintetlanejtianin, nawatominkayotl, sekinok tomintetlanejtianin, nochi moneki kimakotilis nawatl kampa kiitasen wan kimatisen nochi tlamachiltilli:

I. Tlen itokax nopa nawatekitiketl wan nopa nawatl katli kiixnamiki tominkalli, tlen tomimpiya wan tlen motomintlanewi.

II. Kalnejnemiltijketl katli kiixnamiki nopa kaltomitlanejtijketl.

III. Tlen nochi imiyaka, itlatekiwilo wan inemilis nopa kaltomintlanejtijketl, makinnelsentlalli tlen nawatomin, kánika walaj nopa tlapalewilli, tlen santemakaj, tlatsalaniltalli, tlen mopanoltilia, ika tlakojkej, wan tlen nochi tomin tlen kiselian.

IV. Tlen nochi tomin mokajki tlen keman ya xiwitlami wan ika moixnamikis sekinnon amatlamanchilli katli nojkia temachiltian.

V. Tlen mokuatlijkayotl tlen moneki mochiwas nopa amatlajkuilolmotskilli o amatlanawatilli tlen kichijtok nopa kaltomintlanejtiketl o tlen nawatominyotl.

VI. Amantekpamitokaitl tlen mokuachijchiwanin, o kej nopa:

VII. Tlen tlamantli kampa mopewaltia o motlamiltia nopa kaltomintlanejtijkayotl o nawatominyotl, ma nelkualli monextij tlen nochi nopa tomintlapalewilli moneki, wan

VIII. Tlen amatlajkuilolsenkayotl mochijki ika tekiyotl o tlen tlamantli mokoiki o tlen tlapalewilli temak, monejki motekuis tomin katli walaj ipan nopa kaltomintlanejtiketl, nojkia keski kintlaxtlawijkej tepalewiyandin o tlen nelia kualli tlamantli kichijkej nopa kaltomintlanejtiketl.

IJTOLLI 92°. Kaltekitekipanonin wan tekititlamotskiltin nochi inon moneki nelia kinmakotilisen nawatl tlen yankuik tlamachiltilli tlen tlamanawijkatekitiyanin:

I. Nopa amamonekiyotl tlamanawijkatekitiyanin moneki nelia kipiwasen yayani tlamantli:

a) Kalnecxayotl.

b) Tlapowaltlajkuilolli.

c) Itokax nopa kaltlamanawijkatekitininmen.

d) Nochi nitokaxwan tlen kiixnamikij nopa tlamanawijkatekitinin wan ika tlaya tekitl kichiwasen, nojkia katli tlapijpiyasen.

e) Tlen nochi tonalli tlen keman nozona tekipanosen.

f) Tlen keski nawamen kimpiaj.

g) Itokax tlen kampa inijwantij ni tekikalko.

h) Itkox tlen kampa inijwantij motlatskillijtokej.

II. Tlajkuilolmachiyotl.

III.- Tlanawatilxitlejketl.

IV. Amatokaxnechtiketl tlen nochi nawatl moijkuilojtoken.

V. Amatlajkuilolnechikoitaloni.

VI. Tlanawatilkaltekiyotl.

VII. Tlen ininmiyaka amantekiyochiwalli, tekiyoneskayotl, tlajkuilolsenkajyotl wan tlen kenijkatsan mochiwas tekiyotl, wan

VIII. Tlen nochi tlajkuilolamamen katli moajokuis ipan tlamawijkatekiyotl wan tlen nochi inimamiyakaamantekiyotl.

Nochi tlajkuiloltekitinin wan tlamotskiyatekitinin kiitaj nopa tekiyotl moneki kinkixtisen nitlaixkopinkayo tlen nopa amamen kiajotokej, kinmakasen nochi katli motlajtlanilian kej mokajtok mochiwas nopa tlamanchiltijkayotl.

Nopa amamen moajoktok ipan tlanechikolnextilli, san motlapejpenijtok kampa ixnesi kánika mokawa ininchajchan tekipanowanin, nelia ixnesi nopa nechikoltlajkuilolli.

IJTOLLI 93°. Nopa tekipanojkatlamawiyani tlaseliaj wan kitekuiyan nawapalewilli moneki nochipa ma kinextijtोकan tlajkuilolli ipan nawatl nopa tlamachiltilli kiijtojtok machiyotlajtollli 84, yayani tlanawaltilli, kinextiyan machiyotlajtollli, achitiwiya wan katli walajyok:

I. Amatlajtolilpilli wan kamanalilpilli ika tekitlapalewiyani wan tekitinin.

II. Tlen ichanextilis nopa tlayakankatekitlapalewiyani.

III. Nawatlnechikolamatekpayotl, wan

IV. Kualtekpantlajkuilolli tlen nawatlapelewilli kipian nopa tomin, o sekinok tlenijki san kimakatokej wan nojkia kuatlachiltilli tlen kenijkatsan motekiwij nawatlapelewilli.

Nochi amamen moajoktok ipan tlanechikolnextilli, san motlapejpenijtok, kampa ixnesi kánika mokawa ininchajchan nopa tekipanowanin nelia ixnesi ipan nopa nechikoltlajkuiloltekpantli.

Nawatlatetsopalli temakan nawapalewilli ipan tekipelewiyani, moneki nojkia ma temachiltikan ipan nawamatlatl wan kianij ixnesis kej nelia melawak tekipanowan. Nochipa tonalli ni tekitlapawijkakalli eltok kiixnamikis tlen temaka ni tlamachiltilli.

IJTOLLI 94°. Tlen kenijkatsan kinextis ipiwiyo tlamachiltilli katli kimojmoyewasen nopa nawatlatsopalmen katli eltok ma temachiltikan, nopa CEGAIP ya moneki:

I. Ma kintlajtlani nopa nawatetsopalli, ma temakakan nochi temachiltilli katli nawatl, moneki kiiximatis tlamonekilia nopa semanawaknextijkayotl.

II.- Ma nelkikualtlachilli nopa tlajkuiloltekpantli katli temakej nopa nawatetsolli tlen kenijkatsan moneki kichiwasenj, tlan eltok ma kichiwakan kej amatlanawaltilli tlanawaltijtok, wan

III. Ma tlejto tlaya amatlamachiltilli moneki temakaski nopa nawatlatetsopalli wan ma kimojmoyawa kiampa nesis tekiti tsalantipa.

Machiyotlajtollli IV.

Tlen nochi katli eltok ma kichiwakaj nopa nawamen katli kiselian tomin wan kinejnemiltia nawatomin o katli mokawaj kej tekitinin.

IJTOLLI 95°. CEGAIP katli nelia itstoken makinchiwa kiijtokan kenijkatsan nawamen katli kiselian tomin wan kinejnemiltia o katli mokawaj tekitinin ma tekipanokan ika atsalapan, amo ma tlakajkayawajkan ma temakakan tlamachiltilli nelia melawak wan xitlawak tlen kenijkatsan kitekiwijkej tlapalewilli, nojkia kenijkatsan eltok ma kichiwakan ni tekitl.

Nopa nawatetsopalli moneki kititlanisen ipan CEGAIP tlajkuiloltekpantli, nochi nawatl katli temakaken tlapewilli o ajke inijwantin mokajkej tekitinin.

Tlen kenijkatsan mokualchjchivas kej kiijtojtok achtiwitlajkuilolli, nopa CEGAIP moneki kiitas tlan nopa tlateyowaltekiketl nojkia nelia mokalakin tlen kenijkatsan nelia pejki.

IJTOLLI 96°. Kikualtlalis tlamachiltilli, moneki kinmachiltis tlen ajkeya inijwantin kiselian wan kinejnemiltian tomin o akejka mokajken tekitinin, nopa CEGAIP moneki:

I. Kintlajtlanis nopa nawatekichiwanin ma kimajkakan amatekpantli, nochi nawatl moneki kimatis kenijkatsan kitlajtlanian nopa semanawakmachiyotl.

II. Ma kineltlachilli nopa tlajkuiloltekpantli, katli kiselian o kinejnemiltian tlapalewilli o tlan mokawan tekitinin ken ijkuilojtok ipan nopa amatlanawaltilli, wan

III. Ma mokualtlalli tlen nochi kenijkatsan tekitisen ika tlaatsalankayotl wan nochi kawitl moneki tlen inon.

Machiyotlajtollli V

Tlachiyalli tlen kenijkatsan tekipanosen ika tlaatlatsalankayotl.

IJTOLLI 97°. Katli tlajtlani CEGAIP kenijkatsan moneki tekitisen, nochi monekilia kitekiwsen kawitl, tlen nopa tlatetsopalli, moneki kiitasen ajke yajatis kichiwas, wajka kiitas kenijkatsan kintlatetsopas ken nelia eltok ma kichiwa.

IJTOLLI 98°. CEGAIP nelia kitlachilis ma tekitikan ika tsalantik wan kiampa ma kimojmoyawakan ken kiijtojtok machiyotlajtollli 84, tlen ni amatlanawaltilli wan tlen nochi tlamantli ken moneki.

IJTOLLI 99°. Tlachiwaltlachiyalli kiijtojtok amatlanawaltilli, nelia moneki mochiwas ika tepostlachiyalli. Ni tlachiyalli mochiwas tlen ixnesis kenijkatsan kiitaken tekitinin, kiijkuilojtias nopa CEGAIP ipan nawamatlatl tlen nochi nawatlatetsopalli o tlen eltok ipan semanawak teposmachiyotl, san kemantika o san kintlapejpeniski.

IJTOLLI 100°. Ni kuatlachiyalli kiplas itlanejnewil, nelia ma kichwakan inintekij tsalantik ipan nopa kawitl, ken ijkuilojtok ipan machiyotlajtollli 84 tlami 96, tlen nelia amatlanawaltilli, moneki tekitisen nawamen wan nochi ijkuilojtok ipan tlanawaltilli.

IJTOLLI 101. Tlachiyalli kichiwaski CEGAIP moneki ipan ni tlamantli motlatskiliski:

I. Nelia makin ixnexti tlamachiltilli, moixnextijtok wan ipan itonalwan nelia moneki.

II. Ma kichiwas se amatlajkuilolli kampa nesis nopa nawatl nelia tekiti ken ijkuilijtok amatlanawaltilli wan tlen sekinok tlanawatilli, tlan kiitas axkualli kichiwa itekij, wajka ma temaka nochi kampa mokuapoloj, axke panos sempowaltonalli, nimaya témachilti.

III. Nopa tlatetsonketl ma kimachilti inintekitikawan, kenijkatsan kichijki itekij tlen kitlajtlanilian nopa amatemachiyotl.

IV. CEGAIP nelia kikuatlachilis kenijkatsan mochijki tlaixtomalli, ipan tonalli tlen mokajtok mochiwas, wajka temaktilis amatlajkuilolli tlen nelia mochijki, wan

V. CEGAIP nelia kipian tlanawatilli tlen kenijkatsan welis kualli mokuatilis keman kichwasen tsalantlachiyalli, katli axixnesi ipan nopa weyiamatlanawaltilli.

CEGAIP welis kitlajtlanis nawatekichijketl, nochi amamen wan ijkinon nelia welis kipalewiski keman kichiwaseñj tlachiyalli.

Keman CEGAIP kiitas amo mochiwa ken eltok, wajka nimanika temachiltis ipan tsalankayotl tlen weyitlanawatijketl tlaixnamiki, nelia kualli tekittl ma mochiwa, nelia axke ma mopanolti tlen makuilli tonalli, ma mokuatilli tlen moneki mochiwas.

Tlan CEGAIP kiitas amo mochijtok achi o nochi katli eltok mochiwas, axkipanos makuilli tonal ma kinmachilti tlanechikotekitinin, inijwantin ma kitlallikan tlaxitlawalli ken ixnesi pan amatlanawaltilli.

Machiyotlajtollli VI

Tlatelwilli kampa axmochiwa tlen eltok kichiwaski tlatantikayotl

IJTOLLI 102. Akinwelli welis tlatelwis CEGAIP tlen mokuapolojkayotl eltok, ma kichiwa nopa tlatlalankayotl ixnestos ipan machiyotlajtollli 84 inemilis 96, tlen ni amatlanawaltilli wan tlen sekinok tlanawaltilli tlen yayani kamanaltitok.

IJTOLLI 103. Nemilistlatelwilli kiplas ni tonalkakilli.

I. Ma moixnexti amatlatelwilli ipan CEGAIP.

II. CEGAIP ya kitlajtlanis nawatltetsopalli se amatlajtlanilli.

III. Tlatelwilixtomalli, wan

IV. Ma mochiwa nopa tlatelwixtomalli.

IJTOLLI 104. Tlatelwilli amo itlachiwal tsalankayotl kiplias yayani motlanekiyotl:

I. Itokax katli nawatetsopalli katli kitlatelwia:

II. Nelia kualli ma moixnexti tlen kánika mokualo wan yeka kitlatelwíaj.

III. Motlatelwijketl moneki kiixnextis tlamantli tlen kanke mokuapoloj akin kitlatelwia.

IV. Tlatelwilli mochiwa ika tlajkuilolli, motlatelwijketl kiixnextis kanke motlaskilij o kánika welisen kipantisen nopa nawamatlatl. Tlan itlatelwil kichiwas nawamatlatl, wajka noponaj no kimachiltisen. Tlan axke kichiwas wajka kimanchiltisen tekikalko CEGAIP, wan

V. Tlatelwiketl ma tekaki nojkia itokax, ma moixnexti akeya ya, sanke ni tlamantli amo ma istlakatilli, tlatetsopalo katli motlatelwia.

IJTOLLI 105. Tlatelwilli ya welis monextiski tlen kej ni:

I. Ipan nawamatlatl.

a) Ipan semanawakteposikpalli, o

b) Ipan nawamatlatl tlen ichampan katli kimakasen.

II. Ika amatlajkuilolli, ma kiuika iselli, kinextiliti ipan kaltsalankayotl CEGAIP.

IJTOLLI 106. CEGAIP kitlaliski machiyotl katli initlatelwil ijkinon kinekisen o amo, wajka ininselli nijwantin ma kichiwakan tlatelwilijkuilolli ken kiijtojtok amanawaltilli.

IJTOLLI 107. CEGAIP ipan eyi tonalli tlejtos tlan welis kiselis tlatelwilli wan seyok eyi tonalli ma kimachilti motlatelwijketl nelia momakotilij itlatejwil.

IJTOLLI 108. Nawatlatetsopaloj moneki kititlanis ipan CEGAIP nopa tlamachiltilli tlejtojtij kenijki mochiwa tlatelwilli, ipan eyi tonalli keman temachiltij katli motelwia. CEGAIP welis kitlatsintokis nawatlatetsopaloj wan ijkinon tlaajaxitis kamanalli, nopa tlatelwilli tlan kiampa kiitas kualtias moxitlawas.

Ni nawatlatetsopalo tla kitlatsintokisen ipiwiyo kamanalli, ijkinonj moilwian mokualtilis kuesolli, welis kichiwas ipan eyi tonalli keman temakak nopa tlamachiltilli.

IJTOLLI 109. CEGAIP, tlatilantok ixkomatilli tlen kikualtlalis kualantli, sempowalli tonalli kimachiltisen kipiya katli nawatl, kiixtlalis nonotsalislti, nojnotsalli teipantsin.

Tlanojnotsalli kitlalisen wan neyolewaloni, ijkinon kipia amo kiiptos nepa kiaxiltlisen katli tlanemakilli, tlen nojnotsalli nawatl kipia kichiwas.

IJTOLLI 110. Tlanawatipanyotl makuilpowalli wan majtlaktli

Tlasenkawalli ixpantis CEGAIP- (tlanawatij wextekapan tlalli kampa weltitemos tlajtolixnextilli). Mosentiliya, tlasenkawalli wan axtlaixpanolli, nawatlatelwijketl. Seyok kiixpanos tlasenkawalli ika amatlamanawilli kimelawa tlen tlanawaltilli. Nawatlatelwilli kipiya kitsontis ika tlasenkawalli ipan sempowalli wan kaxtollitonal tlen se tonal teipan keman kiilwisen.

IJTOLLI 111. Tlanawaltipanyotl makuilpowalli wan majtlaktli wan se.

Panotok tonalli machioltilli, nawatlatelwilli kipiya tlamachtilli ipan (CEGAIP) mosenkawaltlajtoll tlen se tonaltekili teipan. CEGAIP kitlachilis motsontis senkalkamanalli, tlen kiitas, wajka kipiya tlajtolsenkawalli, momatis tlen mosenkawayaya. Keman (CEGAIP) monejnewilis axnochi mosenkajtok o san achi, wajka kimachiltisen xitlawak tlen nawatlatelwij o nojkia seyok nawaixpantekitiketl tlen tlayakana ki senkawas ipan makuilli tonalli.

IJTOLLI 112. Tlanawaltipanyotl makuilpowalli wan majtlaktli wan ome.

CEGAIP monejnewilis amo kitsontijtok tlasenkawalli ixpantekitiketl, ipan makuilli tonatij, wajka kimachiltis katli kitlayakankuillito, nikimati tlan kitlalis seyok tlatamanchiwalli.

**TÍTULO QUINTO
INFORMACIÓN CLASIFICADA**

**MAKULTOKAYOTL
IYOKA TLAMACHILTILLI**

Tlamanchiltilla tlapejpenilli tlen temaktlij wan amo wan tlen tlamanchiltijkayotl.

IJTOLLI 113. Nawatl kwalankatlasenkawalli tlen welli kiitasen ixpan tlamachiltilli, wan nokiya san inijwantij welis kimatisen.

IJTOLLI 114. Tlanawaltijkayotl makuilpowalli wan majtlaktli wan nawi Tlapejpenilli tlen momelajtij kampa nawatlatelwij monejnewiliya tlamachtijkayotl imako kiyankuiliya tlatoltlanawatilli. Tlatoltlasomati moixpantitok tlatoltlanawatilli amo welis moixpanos. Temachnawatilli san iniwantij kipejpenisen manchijtiyotl tlajtolnawatilli.

IJTOLLI 115. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan kaxtollitonal

Tlen tlapejpenilli amatlapowalli welis moixpantis keman.

- I. Keman motlamisenkawan kenijki motlapejpenisen.
- II. Keman kitsontiya tonalli tlen motlalli motlapejpenian.
- III. Keman tekitiketl katli kinamiki kiijtos eltok tlanejnekilli tlaixpan nextilli kineki maselalmen tlen tlamachiltijkayotl.
- IV. Xitlawak tekيتين kimelawan tlen amo tlapejpenilli. Ni tlatoltlapejpenilli moixnextis makuilli xiwitl, kiijtowa makuilpowalli wan sempowalli wan chiknawi tlanawatilkayotl. Pewas mopowas keman mopewaltis tlapejpenilli.

San motlatelwis ika nawatl welis kiweyilis tonalli makuilli xiwitl ika itlanawatil tlen xitlawak tekيتين, san moneki kiixpanextisen tlanamanawilli, kenke momak tlapejpenilli ika sentamachijkayotl kojkowalli.

Keman moixpanextiya achiwi ni tlapejpenijkayotl. Welli kisosolos tlanejchikolli tlen kikaltraixtekitiketl. Welis sempa tonalli tlen moixnextis tlamachilpejpenilli, moneki tlaxitlajkatekitin tlajtlanisen (CEGAIP) ika amatamanchiwalli kojkowalli, kiachtiwisen ika eyi metstli tlen tlami tonalli kitlalijtoken.

IJTOLLI 116. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan kaxtolli wan se nawatl, kampa momelowa kichiwas tlajkuilolwipanalli tlajtolpejpenilli ken moajoktok katli kimpatiya tlamachiltilli.

Tlajkuilolwipanalli, mochijchiwas chijchikuasen métstli, moixnextis ika nochi, teipan keman tlajkuilolwipanalli kinextis: Kanke kiski tlamachiltilli itokax amatlajtulli wan tlan moijtowa tlen ajokuilli tsontitok o san achi, keman mopewaltiya wan motlamiltiya ni ajokuilli.

Ni tlajkuilolwipanalli moneki moixpanextis wan amo se kiajokuis.

IJTOLLI 117. Tlanawatijkayotl makuilpowall wan kaxtolli wan ome.

Tlan se amo kinekis kiixnetis tlajtolixnextilli pampa kiyankuutilisen tlajtoltlapejpenilli tlanawatijkayotl kipia tlamanchiltis, tlan moyankuutilis o kiplatlas ni tlajtulli.

Tlan tiyolchikawas tlajtoltlapejpenilli wan weyi ajokuilli moneki kiixpanextis kenke, kiwikaken nawatlatelwijketl, kitsontlamiltis tekipacholli tlen mopantia tlaxitlajkatlanejnewilli.

Wan nojkia nawatlatelwilli kixpantis nopa tlatamachikakojkowalli.

IJTOLLI 118. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan kaxtollu wan eyi.

Keman ixnextis tlatamanchikakojkwalli, nawatlatelwilli moneki tlejtos kenke:

- I. Amo kisemanas kamanalli pampa tlan inka onkaj kualantli tlajtollu, moneki amo kixpanextis tlatamachikakojkwalli ipan ixpantlamanchiltilli.
- II. Tlan mosemanas ni kualankatljajtollu wajka ixpantlamachtilli kimatis wan:
- III. Ni tlajtollu moneki momatis san paya, pampa amo moneki kixpanextis wan kiampa amo onkaj kualankakamanalli.

IJTOLLI 119. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan kaxtollu wan nawi

Nawatlatelwilli moneki kitlapejpenis ajkeya kitlachilis

Ni tlamachilli moneki kixpanextis kanke mopejpenki.

Nochi ni tlamanchilpepenalli tlen ken kiijtowa, amo welis kichijchimis akin welli katli kiijtos nawatlatelwilli.

IJTOLLI 120. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli

Ni tlamachtlapejpenilli mowikas keman:

- I. Motlajtlanisen wan kinekisen kitasen tlamachiltilli.
- II. Keman tlajtost mosenkawas weyi tekitiketl.
- III. Keman kisa kamanalli tlen nawamen, kiijtosen motsontis xitlawak tlanawatilli.

IJTOLLI 121°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan se.

Amatlamachiltlapejpenilli nochi o san kentsin kinamiki kiwikas tlajkuilolli kampa kiijtos tlen tonalli

Tlen tlapejpenilli, kampa motsontia tlanawatilli wan nojkia tlen tonalli moajokuis.

IJTOLLI 122°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan ome

Nawatlatelwilli amo welis kikixtisen tlasenkawalli ipan setsin o nochi amatlapejpenilli o tlamachiltillisti ichtakatsin.

Tlamachilpejpenilli motlalis kentsin o nochi tlen onkas tlasenkawalli tlen kipia ni amatlapejpenilli.

Amo welis motlapejpenis amatlamachiltilli keman ayamo onkaj machitilli.

Tlapejpenilli tlen tlamachiltilli ichtakatsin mochiwas ken aman motlachilijias tlamantli, nojkia tlen mochiwas tlamachtikakojkowalli.

IJTOLLI 123°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan eyi

Xitlajkatlajkuilolli kiixnextis kampa tsintitos tlanawatijketl ichtakapejpenkamachiltilli wan tlen mochiyehitok tlaixpantikatlajtolli, moneki kitlachilis nawatlatelwilli.

IJTOLLI 124°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan nawi

Amatlachilpejpenilli, kineki momokuitlawis wan moajokuis keman kintlajtowan nawatilli, nojkia xitlajkatlakuilolli tlen kiijtowa kampa tsintitok tlanawatilli.

IJTOLLI 125°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan makuilli.

Keman se tlajtoltlakuilolli kiplas kentsitsin o sekin ichtakatljajtolli, nawatlatelwilli kinamiki kichichiwas tlajtlanilli tlen tlamachiltilli, kinamiki kichichiwas ixpantljajtolli kampa nesis kamanalpejpenilli, kimachiotijtos tlaixpanextilli wan tsintitos tlen kenke mochiwa tlapejpenilli.

IJTOLLI 126°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan chikuasen Tlamachiltilli tlen mopixtos xitlakamonekilli amo welis motlalis tlen tlatolpanextilli.

Tekitiketl welis kitlasomatis ni tlamachilpejpenilli tlen kipia amatlajtolkamanalli.

Amochxexelli Ome

Ichtatakamachiltilli

IJTOLLI 127°. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan chikome.

Monejnewilis wan motlapejpenis ika tlamachtilli ken nejnentij ipan tlanawatilli ken kiijtowa xitlawak tlanawatilli tlen nawatlatelwilli tlen motlalijtok tlasenkawilli.

IJTOLLI 128. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan chikueyi. Tlasenkawalli tlen tlamachilpejpenilli tlen ichtakatsin kinamiki kipixtos, se kentsin:

- I. Se teyowaltsin tlen kampa mopantis amatlamachiltilli.
- II. Tlen kampa tsintitos wan kenke mochiyki tlasenkawalli.
- III. Amatlamachiltilli wan nochi itsontika tlen moajokui.

- IV. Nojkia tlen tonalli ken ajokuis amatlamachiltilli.
- V. Akinijiki tekiketl tlen kiaxkatisen kimokuitlawis.
- VI. Tlapowalli tlen kiixmachiltijtos tlen tlasenkawilli moajokuis.
- VII. Tlen mochijki tlatamachikakojkowalli.
- VIII. Tonalli tlen mochijki tlasenkawatlapenilli
- IX. Tlajtoltlanenewilli tlen nochi nawatekitinin.

IJTOLLI 129. Ken ichtaka tlamachiltilli welis motlapejpenis katli moixnextia:

- I. Tlajtolmaktilis tlen onkaj kualixpantilli wan kipiwas yejkatsin tlaixnextilli.
- II. Welis kitlamiltias kenijki mowika tlen mokuartilij
Tlen kanke mowika.
- III. Momaktilis kanke wextekapanteyowalli tlejtos kampa tlanejnewilli o nopa
nawatlatelwilli wextik, san amo keman mopantia tlen kiixpanon
Xitlawak nawatl tlen kiijtowa xitlawak wexwikatl.
- IV Kitlalia ipan tlatemajmatilli inemilis.
- V Tlen amo kikawas tekittl tlen tlaixtlanextilli ken katli tlachilitinemin wan
kitemojtinemin tlen motsontis kamanalnawaltilli o kiixpanos
tlaxtlakatlanejchikolli.
- VI Tlen monejnelchijchiwalli wan tlasentokilli amo kualtlachiwalli.
- VII Tlajtolkuachiwalli tlen kichiwas nejnenkalli kikixtia nawatl ixpantekitinin, kiampa
moijtos tlajtoltlasenkawalli wan nojkia motlalis ipan se amatlajtoll.
- VIII Tlen kiixkotona nejnekalli tlen kimakasen tlanawaltilli tlaixpantekitilli tlan
ayakmo momajtos senkaamatlajkuilolli.
- IX Kisosolos tlen nejnekamilli.
- X Keman amo kitetikmatin ken monekilli amankualankakualtilli
wan kampa amo wetsis kuextekapan tlanawatilkalli.
- XI Tlen mopantia kampa motejmolli tlen mochijtok tlen nawaltilli kiijtowa
amokualtlachiwalli wan mopanolitia nawatl tekittlasenkawalli wan,

XII Tlen kiijtojtok tlanawatilli wan mowikas kampa tsintitos tlajtolatlanawatilli wan axkiixpanos, kiampa mokajtok ipan weyi teyowalli.

IJTOLLI 130. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan majtlaktli.

Tlakuilolli mopewaltis tamachijkakojkowalli kampa mojjitowa tlajtolli.

IJTOLLI 131. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan majtlaktli wan se.

Amo welis mojjtos ichtakatsin keman:

I. Keman weyi ixpanolli tlen kinamiki nawatl o amo kuaatlachiwalli.

II.- Keman monemilia tlamachilli tlen amo kualli, katli kiixpanos amatlanawatilli tlen kinamiki.

IJTOLLI 132. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan majtlaktli wan ome.

Teyowalli amatlanejchikolli katli kipantia kiajokuis wan kimokuitlawis ni amatlamachilpejpenilli ken ichtakatsin kipixtos tlen tonalli moajokuis kamanalli.

IJTOLLI 133. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan majtlaktli wan eyi.

Keman nawatlatelwilli CEGAIP tlen kiweyilis.

Tonalli kipia kiyankuultilis tlen mojjtowa ipan tlatolnawatilli ixnextok 128 wan 129

IJTOLLI 134. Tlanawatijkayotl makuilpowalli wan sempowalli wan majtlaktli wan nawi.

Keman kiijtowa CEGAIP kiixpantilisen nochi nawamen amamachtilli, maske amo motsontijtok tonalli, monejnewilitok tekitiketl tlen kipia kimakas akin kitlatlanis.

IJTOLLI 135. Miakapan kimatij tlen amatl wan machiltilli tlen iyojyoka ken tlapejpenilli, ni san tlaixnamikisen miak tekitinin, inon kiijtowa ni ijtolli wan momojmoyawas.

IJTOLLI 136. Ixneskayotl tlajtolli moneki kichichiwasen amatekpanalli ipan amanejchikojkayotl kampa kipia nejnewilli amamachilpejpenilli, moneki kiyankuilis métstipan. Amatlatekpanalli moixnextiskia keman mokichijki pejpenilli, ajke kichijki, keman moajojki, se kideas nopa tlanawaltilli, keman monekis amatlajtolli, monejki mopepenis tlamachilpejpenilli. Ni amatekpanalli eltos tlaixpantikapen nawamen.

IJTOLLI 137. Tlajkiwololchiwalli: Tlen chikuasempowalli wan majtlaktli wan chikomen. Kijitowa:

Akin tlayakana tekichiwalli, kiixpantisen wan kiolinisen amachiwalli wan tlaajokuilli, kipanextisen keman akin tlajtlanis , amo kitlatisen yon kipiwise, kiampa eltok tlajkuilolchiwalli.

Tekichiwani tlen tayekanan wan tlanejnewilli nochi kinekisen kimatisen totlaltipan itokax San Luis Potosi, welise motlajtlanilisen keman monekis tlen ijkuilitok ipan makuilli tlanextilli kijitowa:

I. Mosenkawas kej ni ke moxelojtok tlamantli.

II. Mosenkawas tlen moxelotok, amo mokawas teipan, niman onkaj yankuik chiwalli.

III. Nojkia poliwi wan ijinon motlajtlanisen wan weilikan tlan nojan poliwi motlachilis.

IV. Tlan sekin motlajtlanisen amatlachiwalli wan tekichiwalli, keman nochi tlasenjkajken tonalli.

V. Mosenkawas tlatelwilli tlan amo kualli tlatsonlamijkej kampa mopanextia ni tlajtolsenkawalli.

IJTOLLI 138. Nochi tlaixteyolli tlen iaxka amo akin welis kitekiwis. amo kipia akin kpatlas, welis kitekiwis akin iaxka, tlen kikajtewas kitekiwis weyi tekitiketl.

Se kinilwia tlaixteyolli: tominkalli, amatlajkuilolli, katli tlanemaktilli wan nochi katli tlen kiajokuin amamen.

Nojkia nochi tlen tlaixteyolli tlen kipian katli amo aki welis kiixnesis tlan amo kimanawian.

IJTOLLI 139. Nawamen tlen itstoken sentik wan kitekiwian sentik tomin wan amatl, amo akin welis kitekiwis tlan se amatl weyi tekitiketl axkimati.

IJTOLLI 140. Nochi nawamen katli tekitij tominkalko, amo kipiaws yon kiixnesis tlan amo onkaj xitlawak tlanextilli.

IJTOLLI 141. Nochi tlen kiixtlawa tlalli wan sentik tekipanowan, welis temakasen tlaixteyolli tlen kitlajtlanisen.

IJTOLLI 142. Nawamen welis kipanoltisen tlaixteyolli tlan iteko kimakas kitekiwis nochi tlaixteyolli.

Amo monekis katlajtlanis tlen iteko keman:

- I.- Tlen tlaixteyolli eltok tlajkuilolli ipan tekikalli.
- II. Tlen kipia moijkuilijtok ipan weyi kalli.
- III. Keman onkaj se amatl tlatilantok.
- IV. Keman moneki kimanawisen wan kitekiwise akinijki.
- IV. Keman kipanoltisen nawamen ika inijwantijj wan nochi kipian kitekiwisen.

TOKAITL TLEN TEKICHIWALLI TLEN MACHILTILMIAKAPAN

Kenijki mochiwas machiltilmiakapn tlaixpan

IJTOLLI 143. Nochi nawamen tlen kipian kimanawisen tlaixteyolli welis kinextisen keman weyi tekitinin tlajtlanisen wan amo kitekiwis akinijki.

IJTOLLI 144. Se nawatl welis tlajtlanis tlaixteyolli kampa onkaj amamen xitlawak ipan tepostlajkuilolli, tlen nochi katli kampa welli.

IJTOLLI 145. Nochi tlen tlajtlanisen tlaixteyolli ipan tepostlajkuilolli kinmakasen se tlapowalli wan kiampa welisen kiwikasen se tlanewilli.

IJTOLLI 146. Tlen kinekis kichiwas amatl amo kitlajtlanisen miyak amamen san:

- I. Itokax, tlan welli tlapowa, tlan amo wajka ajkinijki kitlalis tlen kiixpanos.
- II. Kampa itstok, welis kiselis amatlaixnejnewilli.
- III. Tlaixnextilli tlen tlajtlani akinijki.
- IV. Tlen moneki se kipantis wan amo owij mochiwas.

V. Tlen se kineki tlaixteyolli welis kichiwas, ika kamanalli, keman moneki kitekiwisen tlen tlaixteyolli ipan tepostlajkuilolli, amatlajkuilolli wan sekinok ika moojxitlawas, kualtiyas kitemosen xitlawak kampa kikixtia tlaixkopinalli tlen kiyajan o tlan sentlawasanalli wan tlan kinkixtisen ipan seyok tlamantli teposmekamanalli

Ika ni motlajtlaniketl kiiyoltis ika ineltlajtol kampa amaiswatl, amo monekis kinextis itlaixnextil, kanke walaj tlan monekis kampa tlamachiltilli moijtowa amanawaltilli.

Te machiltilli mopantia ipan tlajtolpantli tlen se wan nawi kampa moneki tlajtlanijketl tlen imonekilis, axkualtiyas kitlajtlanisen amo ixnesti kanke walaj ipan amatlajtlanilli.

IJTOLLI 147. Keman akajya kiixnextis tlajtlanilli ipan teposmekatljatolli ika sentlatemiltl tlanejchikolli moilwisen kena kiselia tlaixmachiltilli ika ni kimachiltiya o nojkia kiilwis seyok tlamantli ma ika kimachiltikan.

Nojkia keman kiselia tlajtlanilli ika sekinok temachiltilli tlen tlatlajnin amo xitemakakan moamatlaixnextilli kampa an ewan.

Keman amo kimachiltijtoken kualtiyas kimachiltis kampa kalnawaltilli moixnextia.

IJTOLLI 148. Kenijkatsan mopetonis tlamachiltilli tlen moixnextitok ipan ni amatlanawatilli, kualtiyas mochiwas ika walmostla.

Keman moixnetijtos ipan ni amatlanawaltilli tonalli kiixtlaliya kualtiyas mochiwas ken neltonalli.

IJTOLLI 149. Tlen kualli moixnextiya keman kamannalchikawa, wan kiyekmati ijkinon nawamen mokualtilliyen wan nojkia keman inijwantij kineki tlajtlanisen temachiltis tlen moneki kinejnewilisen kenijkatsan kiixtilisen tlen amatinin wan kitemaktisilen amo mopanoltilis tlen ipatilis pampa nawatl kualtiyas kichiwas itlajtlanil tlen yaya kipia wan kualtiyas kisanilos, tlen amatinin kitemaktisilen ma jwalpano itlachijchiwal nawatl, kikualtilis itlajtlanil tlen mokajki temaktis, moixpanextis ika tlajtlajketl amatinin kampa melawak tlaixtemosen wan amo tlen tlajtoltejtekpantla.

Nojkia kualtiyas san tlaixkopinalli o tlawasanilli wan nojkia ikualchijchijka ipan teposmelajtlajtolli tlen onkaj, kampa mopantia nawatl o temakas tlajtlanketl.

IJTOLLI 150. Keman te machiltijtoken ni pajpayantsin kenijkatsan kipantisen amatinin, amo niyejatijka, axajasin wan mokuapolojtoken, tlen sentikamoixnextis, kualtiya kinekis tlen tlajtlanketl san sempa keman mokawasen ika inijwantij amo kualtiyas kipanosen makuiltonati tlapowalli tlen keman kiixnextiya tlajtlanilli pampa keman itlamiyan majtlaktli tonatij kinilwisen tlamantli ma kikualchiwakan tlaixnextilli tlen temaktijtoken wan nojkia ma kixixitlawaka tlen tlanekilli tlamachiltilli.

Tlanekillilli, panos keman petonis kamanalli, mokajtok amanejchikolli chikompowalli wan majtlaktli wan nawi tlen moixpanextia ipa amatlanawatilli wan kualtiyas moijkuilos walmostla, keman pakiltilli ajkejya. Kemantik nawatl kualtiyas kichiwas itlajtlanil tlen moxixitlajtos tlajtlanekilli tlen tlamachiltilli tlapiwilli.

Tlen tlajtlanilli kualtiyas amo moixnextis keman tlajtlanni amo kielewiyen tlen tlapiwil tlamachiltilli. Tlanejnekilli tlen tlajtlakopa tlen amo moixnextitok kualtiyas moixnextis itlatlanilli tlen yampa ijtikatlakuilol tlen tlamachiltilli tlen amo ipan ni tlanejnekilli.

IJTOLLI 151. Tlen nawamen tlachiwal kualtiyas temakaj kalakin kampa mopantia amatl wan kampa tlaamanejchikoltilli wan nojkia kualtiyas moamatlalisen kampa

temachkayotl, ni tekitinin ipan amanyejyekolli kampa tlajtlanjketl tletos tlen ajke eltok tlen amatlayejyekolli kipian iixtipan tlen tlamachiltilli kampa kualtias mopantiski.

Kemantsin tlamachiltilli tlen tlajtlantoken kipian itsintla tlen tokaxnextilli tlen nemi kualtias niman kitemaktilisen amatlachiwalli tlen tlajtlapojtos.

IJTOLLI 152. Ken tlamachiltilli tlen ki nektok tlajtlanketl ma ixnexto ika tlen nochi ipan amatlajkuilolmen kemin amochmen amatlanechikolmen, amatlakuelpachilli, tlanechikoltipa tlen nochi amatlamekalli tlen onkaj kampa tlimeka tlaixnestilpan o ika seyok tlamantli tlen ika temachtiya o ma kin chiwaka ni teki wan ma ki tejtemoka tlen sankualli tlamachiltilli tlan tlajtlantike.

IJTOLLI 153. Tlen semaxkayotl tlen tlmelawak kipiann mokuiltisen tlen nopa katli tlatlani amo titlanikan kampa nochi weyi tekitikapa katli kipiann tlanonotsalisti o kipiansen tlen ni teki, ka itlamiyan makualli ma kitemollikan nopa tlanojnotsalli katli tlajtlani.

IJTOLLI 154. Tlen tlanankilli tlen tlajtlanilli monekis mo temaktilis ajkajya tlen nelia tlen amo miak kawitl, amo kualtiya mo panoltis tlen majtlaktli tonalli, mo tempowa keman ni walmostlaka itlaixnextiken.

Nelnelia keman asi itlapowalli tlen mo itijki achiwiya kualtias momiyakinlis tlen tonati welis ikan majtlaktli tonati nojkia kemantik kualtias tlanejnewilli ipan ni tekitl ni pakinllipan tlen kualtiya mo ixkachiwaltis ika tlanechijchikolpan tlen moixnextis ika sansempa tlajtlakinstilli tlen tekichiwalli wan kualtias ti machiltisen akin tlajtlanketl keman ya petonis.

Nawamen moneki temaktilisen tlanankilli tlen tlajtlanj tlakalakilli tlamachiltilli, tlen inijwantij ni sentilli kualtias kimachiltisen tlajtlanketl tlen itlamanawil kinwantiya tlan amo ipan itekij wan nojkia tlen mokajtoke moteixpawisen kenijkatsan moamantekpantok ipan amatlanawaltilli.

IJTOLLI 155: Tlakalakin ipan temakas tekipanolli tlen motemaktilis, nojkia keman motitlanis tlapejpenilli, tlajtlanjketl. Keman tlamachiltilli amo kualtias motemaktilis o motitlanis kampa tekitlapejpenalli nawatl kualtias kitenkawas sekinok tlamantli tlen ika tlatemaktilis.

Ipan seyok tlamantli, moneki kichiwasen tlen sekinok tlamantli tlen kimpolowa.

IJTOLLI 156. Nochi nawamen katli kipiay kichiwasen, kitemosen sekinok tlamantli tlen kimakasen senkawalli, ni amamen kineki melawak mochiwas kamanalli.

IJTOLLI 157. Ni sentikamelawak, moneki kipiya amankamanalli katli kitlajtlanilisen ipa expowalli tonalli, tlen kipowas tonalli keman kitlajtlanillijke, itlaxtlawil, welis kichiwasen amo panos sempowalli wan majtlaktli tonalli.

Keman panos tonalli, tlamis amatl katli kintlajtlanijken, welis kitsayanasen katli kitekiwijken.

IJTOLLI 158. Keman sentikamelawak moneki kichiwasen, kiijtosen kipiya kichiwasen, amo welis kisenkawasan, kitlamachiltisen, kintlajtlanisen, ipan eyi tonalli keman kiselijkej iamaj, wan keman welis kisenkawasan; kinmachiltisen ajkeya tlajtlankej wan ajkeya kichiwasen.

Keman nawamen katli kipaya kichiwasen welis san tlajko kisenkawasan, wajka kimachiltisen katli kisenkawasan. Amo welisen kichiwasen tlen kiijtowa achiwi tlajkuilol.

IJTOLLI 159. Keman nawamen katli kipiya kichiwasen, kiijtosen nopa amamen kintekpanase, wajka mochiawas kiani:

Kichiwasen se amatlajkuilolli kampa kiijtosen kenke kitekpanan tlen melawak sentilli, tlen welis kisenkawasan:

- I. Kiijtos kualli tekpanilli
- II. Kinelchichivas tekpanilli wan kimakas nochi o sankeya kimatis kamanalli.
- III. Kiijkuinis ni tekpanilli wan kimakas tlen welis kimatis kamanalli

Tlen tlanawaltilli melawak sentilli welis kimatis kamanalli katli itstos imako tlajtlanki tekpanilli.

Tlen tlajtlani ni kamalli kimachiltisen kisenkawilijken tlen kiijtowa chikompowalli wan majtlaktli wan nawi tlajtolli tlen machiotlajtlolli.

IJTOLLI 160. Keman kamanalli amo monextis ipan amamen tlen nawamen kipian kichiwasen, ni melawak sentilli:

- I. Kualli kinejnewilis wan kiijtos kenijkatsan kichiwasen kinextisen kamanalli;
- II. Kiijtos tlen nejnelliya amo itstok ni amatlajkuilolli.
- III. Kiijtos, keman welis, sempa mochiwas tlajkuilolkamanalli, keman kipixtosen, o ki chijchivas se amatlajkuilolli tlen kiijtos kenke amo kichijki, wan kiilwis katli tlajtlani ika melawak sentilli, wan

IV. Kiilwis tekitinin kintlayakana nawamen katli kipiayaj kichiwasen, inijwantin pewasen tlachiwaltmolli tekpanechnikolamatl tlen kimpantiya kichiwasen. **IJTOLLI 161.** Tlasenkawalli tlen melawak sentilli katli kiijtos amo mopantij kamanilli katli kitlajtlanilliyaj kipiayas tlamantli, kampa welis kiitas katli tlajtlanki nejnelliya ki temojke, nojkiya kinextilij tonalli, keman amo mopanextij wan kiilwis ajkeya nawatl kitemoj.

IJTOLLI 162. Tlakayo nawamen wan nejchikolnawamen katli kitekiwiyan tomin o ken tlayakantinin, kichiwasen katli kiijtowa wan keman kiijtowa tlen kalakisen ni tlajkuilolkamalli.

IJTOLLI 163. Keman tlasenkawalis amo kipaktis kitlajtlannis, san mochiwas kiijtowa ni machiotlajtoll.

IJTOLLI 164. Keman panos majtlaktli tonalli tlen tlajtlankej tlajkuilolkamanalli, ni melawak sentilli amo tlen kimachiltis, wajka kichiwasen katli xitlawak moneki, wan tlayakantinin kimakasen ni tlajkuilolkamanalli wan amo tlaxtlawas, ipan matlajtli tonalli, amo tlen kimakase keman amo ni tlajkuilolkamanalli, amo welliya tlen kimatisen.

OME TEKPANALLI **Tlen tlaxtlawilli katli mochiwa**

IJTOLLI 165. Keman onkaj tlaxtlawilli tlen kimakasen tlajkuilolkamanalli, moneki achiwi tlaxtlawasen wan amo welis kipanoltis wejweintin:

- I. Itlaxtlajka katli kitekiwisen ipan tlachijchiwalli ni tlajkuilolkamanalli;
- II. Itlaxtlajka kiwikasen, wan
- III. Itlaxtlajka tlen tlawasanisen amamen keman welis kichiwasen.

Keman mochiwas ipan tepostlajtoll, katli tlajtlanj kiwikas itepos kampa kipanoltisen nitlajkuilolkamanalli, wajka amo tlaxtlawas.

Tlan inijwantin mokuiltian kiwikasen wan kititlanisen tlanojnotsalli, kenke tlaxtlawas xitlawak pampa amo onkaj kuesolli.

Tlen tlanojnotsalli wikilia kitemakas amo tlen tlaxtlawilli. Keman ni amatlajkuilolli amo kipanos sempowalli amamen. Kipia kititlanilis amo tlen ipatijn.

Keman amo mitsmakasen tlanankilli ipan sentlayekoltilli kipia mitstlaltlanisen ipatij pampa asiki kanke ti ewa.

Tlen kichiwasen melawak ni machiotlajtoll, sempowalli tlen nawaltilli. Sempayok tlalsayana tlen sentlatikpamatlalli kiijtowa ikuilti. Tlen ne se mitsnawaltij tlen kipia ayok wika tlayejyekolli xitlawak a tepematitilli keman tijpia nopa tlen melawak amochtli, tijpia titlaxtlawas tlen ipatij tlanojnotsalli.

**AMOXTOKAITL CHIKOME
TLEN TEKICHIWALLI ETIKETL KALOKOAYAN TLANOJNOTSALLI TLEN
WELIS.**

AMOCHXEXELLI SE
Tlachtopaitalli tlen **CEGAIP**

IJTOLLI 166. Tlen tlatsiwilli kipia kichiwas se tlanawatijketl kichiwas tlen tlajko amatlakuiloyan tlen kitlachilis CEGAIP, kenke kipia amatlajkuilolli, kipowas, kimachiltis tlen kaxtoll tonatij pampa kimatis tlanankilli tlen kimakasen.

Tlan motelwis kipia kichias sentilli tlen kichiwas CEGAIP, teipan tlen tselij.

IJTOLLI 167. Ni tlanawaltilli mochiwas keman:

- I. Tlen kiijtasen tlananalli.
- II. Tlen kakistilli amo tlen nojnotsalli.
- III. Tlen kakistilli amo ixkomalli kipia kipixtos.
- IV. Keman amo titemakas tlanojnotsalli.
- V. Keman nopa tlanojnotsalli amo tlasiwiltilli.
- VI. Keman amo tijpia tenankilli tlen ixnestok tonalli tlen nawatilli.
- VII. Mits makasen tlen nawatilli tlanojnotsalli tlen welis.
- VIII. Tlen kitemaktilli tlasenkawalli pan se amatl, kanke amo kipaktij nopa tlatsiwilli.
- IX. Ke ipatij tlen
- X. Keman poliwi nopa amatlajkuilolli.
- XI. Keman amo onkaj tlapalewilli tlen tikasis tlatsiwilli.
- XII. Keman amo tijpian tlapalewilli tlen xitlawak
- XIII. Machiltilli tlen se temaktilli moneki

Keman ya tijpian tlen amatlajkuilolli tlen xitlawak nopa koyomen kipian ikuilti kipian techmachiltis tlen kitlachilisen ipan ni xeliwilli Eyi, Chikuasen, Chicome, Chiknawi,

Majtlaktli, Majtlaktli wan se. Tlen amo mochias tlen xitlawak tijpian titlajtlanisen nopa CEGAIP.

IJTOLLI 168. Tlen tiktlachilisen

I. Tlen maselwalmen kijpian kichiwasen se amatlajkuilolli.

II. Katli kinekis amatlajkuilolli kitlalis itokax pampa kimatisen ajkeya kitlalis, kanke ewa, paniman kitlananasen kanke kiselis

III. Kititlanilisen tlapowalli tlen tlanankilli tlen kijchijki

IV. Nojka nopa amatlajkuilolli kitlallilisen xajkaltik keman yankuik kikawatoj, amatlajkuilolli pampa kimatis keman yajki kikawato.

V. Tlen akinijki kineltokan.

VI. Kineki kypias achi kualli tenampowalli.

VII. Neixkuitilli tlen tenankilli momakixtia.

Sentilia yeyekolli kalakin tlen yolnonotsa kichiwas tlasontekilli CEGAIP.

Amo welis tijkualchiwas keman moneki.

IJTOLLI 169. Nopa amatlajkuilolli kititlanki, amo kipia tlanankilli tlen xitlawak kiijtowa machiotlajtolli, achtopan. Tlen **CEGAIP** amo kipia tlapejkayotl wajka kipia tlakakitiya wan kitlalis kanke kiselis nopa amochilli, yeka kimachiltisen, tlen makuilli tonalli. Tlen tlapowalli pewas keman mostlatika kimachiltijkej, amo welis mokualchichiwas, wajka sempa kiitasen, amo mokualchichiwas, wajka ayakmo kichiwasen.

Tlen tlaixpantli kipia eltos kitepoxkawastonalpan kipia sesen kowalchiwas nepa nejnewilli tlen kipewaltis kixtlaltias ika tonalli wan mostla mokualnekis.

Amo welis kitepalkawas tlen tokaitl tlaixpanestij ixpantlatlanketl.

IJTOLLI 170. CEGAIP kikaatilis nepan ewilli, kiixpantlachilis tonalpantli, amo welis ixpanoltis, kaxtollis wan chikueyi tonalli, tlan ipowal ika keman kipewaltij, ixnestok koyololpamitl yampa tonalpan welis moweilis sempatsin wan panos tlen kaxtoitonalli.

Tlaixtlallijketl moneki motlalis tekiixnexketl tlatelwilli ika kualnexketl, wan amo kpatlas tlen ixpantitok, ixpanestos nochi, welis kinextisen kamanalli, nojka tlajkuilolli; tlajtollis tlen ixnestok wan nelwayonewaloni kualnesis tlen tlanejnewilnekin.

IJTOLLI 171. Nochipa tlanawaltianin moneki kipixtosen tlaixmachiltilli ixtontok tlen tsontlamilli katli monekis. Tlen ajoktos o kipixtos tlen tlaixmachiltilli.

IJTOLLI 172. Tlaixmachiltilli tlanyakanketl moneki tlajtlanis ika tlanawaltiani, kiampa moneki mosenkawas kamanalli wan moixtsakuas wan amo nestos ixpanamatl.

Wan sintla onasi tlaixmachiltilli, welis motlapos, sempa moixtsakuas, ixpan katli tewan wan ixkio katli yankuik nextok, ijinonn keman monekis, moixpanos

tlapitsinketl ixnestok tlaixpamitl nawatinin, nojkia kuesolli nawatl, sanse machiyotl ixnestok wexpamitl wan tlen motskijtok nochi tlapowan ni Mexko.

IJTOLLI 173. Tlen CEGAIP keman kideas tlapalewilli, kichiwas kualtipamitl tlaixpa ika tlatsimpan, moneki palewilli wan tlamajkawalli nestos; motlallijketl tlaixpanestok.

Kani tlajtojketl momachitiakan;

I. Welktli: Tlen nelneliya tlaixpanestok tlatskitok ken ixpanexketl, nelneliya kualtitok se weliskualli ken tlajkuilol tlakontilli kitlatemolli tlen tijnekij.

II. Nenekayotl. Tlen polliwisen tlajkoixnesketl tlamotskilli konetsin tlen tlapojketl tlamachiltilli, kualmatis tlan tlajtolli ika nohij, wan.

III. Tlalixtipamitl: san eltok ixpantli wan tlapalewilli katli kikuitok tlen ixnekilli, nochi, wan ijkinon tlatolmotskia ixpanesis tlapalewilli ika kuesolpamitl kiasijk teyowalli.

IJTOLLI 174. CEGAIP kikuultilis tlaixpalewilli kixpantlajillikej tlen ka ni tlatomalli.

I.- Tlaixpanalli tlapalewilli tlen kixpanesi tlayakantok tekitiketl CEGAIP, kititlanis ika tewantekitiketl ixnextok, moneki panos kitlajkotlachilisen wan kixpantlalisen, nojkia welis kikuapewasen.

II.- Kiselijken tlapalewilli tlen ixpanesi, tewantekitiketl kipia kiixpantlalis amanejenketl wan kitlalis ixpanextos tlapamitl, ijkinon ixpamitl nechka tlen chikomen tonal, mamolwikan tlen ixpan eltok tlaneskayotl.

III.- Tonalpan moijtotok tlapanketl ome ixnestok tlakuilolpamitl, ijkinon temakasen nepanoli wejchiwalli wan amo katli monekiliyan, katli mokupepan ika nejnewiltlaxitlawalli.

IV.- Tlen tewan tekitiketl welis kixpantlalis axnelli ika tlamanketl keman ixnextos tlapalewilli.

V.- Tlamis tonalpatlatok tlapantli, ome tlen ni tlajkoijtopamitl, tlatewantekitiketl kipanoltis ixpanketsalli ixtlakuas tlen tlanawaltilli.

VI.- CEGAIP, aman eltos monekilli, temakas tlaixmachilli tlen kititlanki ika ixnexketl monelkayotl tlen ya ixtontlalli wan motsajki tlen tlanawaltilli, wan

VII.- Ixpantlajtolli motsajki tlanawaltilli, ixpanesketl panotij ipan tlaachisenkayotl, ipan tonalpan, tlen amo welis panoti se powaltonalli.

IJTOLLI 175. Tlen tlaixtonchiwalli, tlen ka CEGAIP, welis:

I.- Kipankixtis tlaixpalewilli.

II.- Kiixpantlalis kualtipan ixnexketl moneltlalijketl, nojkia

III.- kimajkawas, welis kipatlas tlen ijtolnesketl tlen moneltlalijketl.

Tlen ijtolnesketl motlalisen tonalpamitl wan nojkia welis tonalpan tlen eltojk senkekisketl wan kitlatskilij itlachiwal, amo welis panos majtlaktli tonalli tlen temakas machiltilli. Welis CEGAIP tsonitskilis tonalpamitl keman tlakuilolli monekis.

IJTOLLI 176. Tlakualtilli CEGAIP welis kipanextilis ijtolli, moneki temakasen tlamachiltilli ken nelneliya moneki, melawak tsoneltok ika tlatsontli ome tlen ixpaneltok nawi tlejtojtok “tlen neskayotl melawak nochianza”

Tlakuilollixnexusketl weyi machiltilli, tlen amatl tlajtlani, yampa nesketl senkawalli.

IJTOLLI 177. CEGAIP, moneki tlamachiltis tlen pano, amo wejkwawas, ipan eyi tonatij teipanj keman mosentlalij.

Panos teipan eyi tonatij, tlen kiselij tlamachiltilli tlen mochiwas.

IJTOLLI 178. CEGAIP Kijitos tlen mokuapolo, amo mochijtok ken tlajtolli ijkuilijtok ipan ni Tlajtolli, ma tlamachiltikan tekittl, nojkia tlen achi tlejkotok tekitiketl.

IJTOLLI 179. Ni Kamanalli amo welis monejnmiltis keman:

- I. Keman panok tonalli tlen moijkuilijtok ipan Artículo 166 tlen ni Ley.
- II. Keman monemiliaj se kuesolli ipan Poder Judicial, tlan onkaj tlananawaltilli tlen akin kitelwijtoken.
- III. Keman monemilia CEGAIP tlatsintokilli tlen kitlalijtok akin motelwijtok.
- IV. Amo kitlalisen katli amanok pano, ken ijkuilijtok ipan ni Ley.
- V. Amo mochijki achitiwi tlen ijkuilijtok ipan ijtolli 168 ipan ni Ley.
- VI. Keman mopantis amo xitlawak kamanalli katli achitiwi mo iitoj.
- VII. Keman onkas seyok tlatsintokilli o
- VI. Ajki motelwia tlatlanis ma kiitakan yankuik tlajtolli tlen kiixnextia.

IJTOLLI 180. Moelkawas ni kuesolli keman nochi o achi, pewas katli monextia:

- I. Motelwiketl kijitos moelkawaya, ni kuesolli.
- II. Tlan akin motelwia mikis.
- II. Akin kitelwia kpatlas o kikuepas kamanalli, tlen amo nesis tlake panok.

IV. Keman pewas motemos tlake pano, wan nesis amo welis monenemiltis ni kamanalli ken ijkuilijtok ipan ni amochxexelli.

IJTOLLI 181. Keman tsontis kamanalli SEGAIP, kisenkajki kuesolli, kipia motsontisen tlen akin monemiltiken ipan ni kuesolli.

IJTOLLI 182. Keman nojwan welis motlatsintokis tlan kiampaya kisenkajki CEGAIP, welis nojwan motlatsintokis ipan Instituto o Poder Judicial de la Federaciòn, tlen ijkuilijtok ipan Ley General.

CAPITULO II

Tlen mochiwas ken tlasenkajkin CEGAIP

IJTOLLI 183. Akin notsas Unidad de Transparencia. Kichiwasen tlen kamanalli kiiyto CEGAIP, keman kiampa mochijki, tlamachiltisen tlen motsontijki.

Keman owij motsontis, kitlajtlanise CEGAIP monemiltis tonatij tlen welis motsontisen.

Welli kitlajtlanisen keman nojwan poliwi eyi tonatij tlen motsontis, CEGAIP, welli panos makuilli tonatij tlen kinnankilis,

IJTOLLI 184. Tlen panos tonatij kenkiiytowa achiwi IJTOLLI, akin kiilwijken tlake kichiwas, kipia kimachiltis CEGAIP keman kitsontis tlen kinawatijken.

CEGAIP Kisematis tlamachiltilli, tonilis kimachiltis akin motsontij, kipia makuilli tonatij tlen kiixpantis katli kinekis kiiytos. Tlan ipan ni tonatij akin motelwi kinextis tlen amo mochijki ken tlanawatij CEGAIP

Kinextis kenke kiampa kinejnewiliya.

IJTOLLI 185. CEGAIP amo panos makuilli tonatij tlen kinextis, akin motelwij, nojkia tlasematis CEGAIP mochijki ken tlanawatij. Tlan nesis mochijki tlanawatilli, ken monextia amatl, ijkuilijtok tlasenkawalli ni kuesolli moajokuis ipan Amaamochko.

Tlan amo kiampa.

I. Mochichiwas amatl pampa ni kuesolli amo mosenkatok.

II. Kinmachiltis, achi weyi tlanawatijketl, tlen yaya kimakas makuilli tonatij, tlen motsontis ika nopa tlanawatilli.

III. Kisenkawas tlanawatilli tlen moneki mochiwas wan temachtli mosenkawas ken tlatojwa tlakuilolli.

CAPITULO III

Keniki se kimachilliya

IJTOLLI186. Keman ayamo senkawi tlanawatilli, CEGAIP kiselis tlatsintokilli tlen kenijki momachilia tsonti kuesolli.

CEGAIP welis kitlalis xitlawalli, keman panos expa kuesolli tlasenkawalli. Keman nochi mosentilijtoken tekitinin.

Tekinawaltilli welis kitekiwis tlanawaltilli katli kinawaltia tlen kiijtowa kamanalli ipan chikome tlanawaltilli.

IJTOLLI 187. Ni tlanawatilli monechikowa tlen tlatilantok ipan seyok amochtli Nochi tlanawaltilli tlen kimajkawa CEGAIP, moneki kiplas tlapowalli

TOKAITL CHIKUEYI

Yolchijkachiwalli wan nawaltilijiyowilli

Se tlanawaltijketl

Tlen mosentikaita

IJTOLLI 188. Tekinawaltilli, nochi tekitinin moneki kipanextisen ni tekitl imelajkan, ijkinon kiijtowa amochtlanawaltilli, nojkia kiijtowa katli amo kitepanitasen kintojtokasen.

IJTOLLI 189. Ni tlanawaltilli no kiijtowa tlake kinpanos katli kineltokasen:

- I.** Owij kimpanos katli amo kitepanitasen ni tlanawaltilli.
- II.** Techtlanewi amo tijchiwasen tlen kitsakuilis ni kamanalli
- III.** Tekitinin moneki kinejnemiltisen ni tekitl imelajkan
- IV.** Katli kipanotokej ni tekitinin ika ni tomin
- V.** Kampa mopantijtok tekitiketl wan katli amo kualli kichijtok
- VI.** Katli miyak tekititok
- VII.** Katli amo tekititok tlen imelajkan.

VIII. Tlen kichijtoken amo imelajkan

Katli ya tekitiken wan amo kichijkej ni tlanawaltilli, wan kinemiliaj tlen amo kualli, amo panotok eyi xiwitl kiinamansen tlen ompa kiijtowa tlanawaltilli.

Sentikatlanawaltiyani katli kiixpanos tlanawatilli, ayakmo kinemilis ipan itekij wan sekinok tekitl, kaxtolli xiwitl tlen kiijtowa amatlanawatilli tlen ni teyowalli.

AMOCHXEXELLI OME

Tlen Tlatamanchiwalli tlen tlaisiwilisti

IJTOLLI 190. Tlen kinpanos sentikaltlanawaltijkemen tlen kinpanos tlan amo kichiwasenj ni kamannaltlanawatilli.

I.- Kinijkuinisen tlen sentikatekitl wan katli iselli tekititl.

II. Kin inamansen chikompowalli wan majtlaktli tomin tlen eltos ipan ni tonal.

Katli amo kichiwasenj imelawak, kiixpanextisen ipan teposixnextilli, katli amo kichiwasen imelajkan, kintojtokasen, tlen mopanextijtok ipan tlajtollli chiknajpowalli wan majtlaktli wan chikome 197.

IJTOLLI 191. Tlatamachiwalli tlen amo kualli tekiti, amo panos ipan kaxtolli tonalli.

IJTOLLI 192. Tekinawaltilli moneki kiilwis katli amo kualli kichijtok, kimatis keski kiinamas. Tlan amo kiilwis, tlen amo kualli kichijtok, welli yas kampa seyok tekikalnawatilli. Katli kipia tepoixnestilli, tlen tekikalnawaltilli kipian.

IJTOLLI 193. Kiixpatlas tlen kipia ika tlen kimachiltia, wan tlachiwaltia tlen tamachiwalli tlaisiwiltia ipan tlanawaltilli, tlen keneki mosenkawas Altepeko wan altepetokayotl San Luis Potosi.

IJTOLLI 194. Tlan tlajtollli tlen moihto, achiwi sentlamantli, amo mochiyki, wajka tlanawaltijketl achi wejkapa, kitlalis makuilli tonatij tlen senkawis. Tlan amo senkawis wajka tekitiketl tlanawatis, ma mochiwa ijkuilolli tlen achiwi IJTOLLI.

Tlen panos nochi tonatij tlen amo motsontia, wajka kintonojnotsasen ken moneki.

IJTOLLI 195. Ni tlakuilolkamanalli, tlen kijtwa amochxexelli, kipia kisenkawas CEGAIP, ika itlapalewil.

Tekitiketl akinj kimelawa, tlen ni Ley ikuilijtok.

Keman CEGAIP kitlalis tlainamalli, kitlanewis Auditoria Superior del Estado, tlen welis kitlainamis ken kikjtowa Ley. Kipian tlamachiltis sesenka métstli, keman konojnotsas tekitiketl ajke mokuapolowa.

IJTOLLI 196. Keman se tlanawaltijketl mokuapolwa, momanawis, kiikantlalisen tlatelwilli, asito Tribunal Estatal de Justicia Administrativa, wan tlan akin kiinama ajke kitelwijtolen.

AMOCHXEXELLI EYI

Tlen tlatsononotsalli

IJTOLLI 197. Moneki sekin nojnotsas, ajke amo kitsontia katli ijkuilijtok ipan Nawatilli, keman amo kipanitaj.

- I.** Keman amo tlanankilia tlatsintokilli wan nima moneki.
- II.** Keman san mochiwa axkimatij, amo monextia keman kitemojtinemin, kenijki mosenkauas se kuesolli, keman amo kisémana kamanalli ken moneki mochiwas tlen ijkuilijtok ipan nawatilli.
- III.** Amo kitepanitan keski tonatij panos tlen ijkuilijtok ipan nawatilli.
- IV.** Kitekiwis kiijuinis, telwijtinemis, tlayakanas, kipatlas, kikixtis, kisosolos, nochi o kentsin. Kiajokui kamanalli, ajke kimelawa, tlaixpan tekiketl, ajke kimati tlen yampa itekij.
- V.** Temakas kamanalli tlen axakin kimachilis, amo tsontitok, kintitlanis Yoksejko, kampa axtla kipantis, temakas se tlatolli tlen amo kitlajtlanijtoken ipan amatl, kampa motlatsintokia ajke, keman tlanankilis tlamantli ken ijkuilijtok ipan ni.
- VI.** Amo kijtos amanok moneki, amo kipanextis ken kiijtowa ipan ni Nawatilli.
- VII.** Kiijtos kamanalli amo kiampa, keman kitlatsintokisen wan kinankilis seyok tlamantli, se tekiketl kichiwas amo kimelawa.
- VIII** Kiijtos axtla kinmati, keman kena kipia tsontitok tlajtolli.
- IX.** Amo kiijuilos, pampa amo kineki kichiwas katli kimelawa ijkuilijtok itekij kipia.
- X.** Kinmajmatis akin motlatsintokia, amo tekawas ma kichiwakan tlen kinmelawa.
- XI.** Amo temakas kamanalli, katli amo mawililli.
- XII.** Kiijtos kamanalli mawililli, pampa kineki, amo ken Nawatilli Tlajtowa. Tlanojnotsa mochiwas keman nochi mopanextis.
- XIII.** Amo mopanextis kamanalli, tlen amo kinmawililia, keman axtlayok tlatsintokilli, katli amo mopewaltij, keman tsontikatonati, se tlanawatijketl tlen melawak kiijtos, nika tlami ni kuesolli.
- XIV.** Amo kitlakakilisen tlen ijkuilijtok ipan Nawatilli, keman kisenkawas kamanalli Wexteyowaltekitiketl.

XV. Amo kichiwas tlen kiijtos Altepetekitketl, nojwan tekkitos.

Tlaetikayotl amo welli tlaxtlawasen ika tomi tlen weyi tekkitketl.

Keman CEGAIP kitlalis tlainamalli, kitlanewis Auditoria Superior del Estado, welis tlainamas tlen kiijtowa Nawatilli. Kipia tlamachiltis sesenka metstli keman kinojnotsas tekkitketl, ajke mokuapolowa.

IJTOLLI 198. Tlen mochiwas katli moijtowa panok IJTOLLI, kisenkawas CEGAIP, tlen moneki kimachiltis Wexteyowaltekkitketl, kichiwilis ma tlanojnotsa, teajwas wan tlaxtlawasen tlainamalli.

IJTOLLI 199. Tlanawaltilli kisas keman Wexteyowaltekkitketl, tlanojnotsas, amo kitsontisen katli ijkuilijtok IJTOLLI 197 ipan Nawatilli, senka tlen itstinawatilli, Tekpiloyan o seyok kisas tlen yampa...

IJTOLLI 200. Amo mochiwa kinamiki tsaláktik wan katli nochi welis kiitasen tlen nochi “sentikatlajtlajtollí”, CEGAIP kitlachilis, tlen kinamiki nopa TLAPEJPENILWEXTEYOWALSENTIKATLAJTOLLI WAN ITSTITLAIXNAMIKIYANIN, kiampa kisenkawas kenkinamiki, amo kintlajtlakawis kejjikuilijtok ika nopa Sentikatlajtlajtollí Partidos tlen tlanawaltilli kinamiki.

Tla ajkejya mokuapolójtok kan nopa fideicomisos o fondos Públicos, Sindicatos o personas físicas o morales, katli kiselíaj tlaxtlawilli wan katli temakaj amatlanawaltilli nopa CEGAIP kinamiki kimakas itlanawatil tlen kampa mokuitlawiaj nopa tlaxtlawilli. Keman elli sentikatekipanowani, kiampa kinamiki kichiwasen, moneki tlajkuilolli, katli kinamiki.

IJTOLLI 201. Tlen mochijki elli Sentikatekipanojketl mokuapoloj nopa CEGAIP kinamiki kititlanis ika Tlanawaltijketl temachtilli, ika tlatelwilli wan nochi amamen ijkuilijtos nochi tlen katli amo kualli kichijtok kej amo kinamiki.

Nopa tekítiketl katli kiixomati tlen mochijki, kinamiki kimachiltis CEGAIP tlen kenikatsan kisenkájkej nopa kuesolli wan tlake iyyowilli kimakej.

IJTOLLI 202. Tlen moneki mochiwas kej moijkuiloj ipan tlaikan ní IJTOLLI, nopa CEGAIP kinamiki kichíwas tlatelwilli ipan Yakannejnemilli, yampa kinmokuitlawia, ika kualli machiltilli tlen tlaixpanotoken, tlen kiitaj, amo kichijtokej tlanawatilli ijkuilijtok.

Nojkía kinamiki kichiwas tlen nochi amamen kampa ixnesis nochi katli kichijtókej wan kiampa nesis amokualli kej kichijkej. Kiampa mochiwas kinamiki kualli makinixnextikan tlen kichijtokej wan tlen kipian kampa ixnesis.

Nopa tlatelwilli wan nochi amamen kampa kiixnextía tlen kichíjkej, kinamiki kititlanisen tekikalko Yakannejnemilli yampa kimokuitlawia tlen mochiwa, ipan kaxtollí tonalli, keman kimati ni tekikalko tlen mochijki.

IJTOLLI 203. Keman mokuapolowaj nawamen katli amo tekitij ken tekipanowani miyakapan CEGAIP, elis tekitíketl, kinamiki ma kiixxomati wan ma kiiyto tlake moneki o kenijkatsan kitlakawaltísen ken tlanawaltia ipan tokayotl; kinamiki yaya ma kichiwa nopa tlen mokajkej kichiwilísen.

IJTOLLI 204. Tlen nelia nawamen katli kintokaxtlalian wan kiselán kitekiwían sentikatlaxtlawilli tlen iwexka Wexteyowalli wan altepetlajtókan, o tekitinin kinamiki temachiltísen nochi tlamachiltilli tsalaktik yampa no itékij kinamiki kichiwas, nochi ajkejya katli tlajtlánis kimatisen tlen motekiwij.

Amochxexelli nawi

Tekichiwalli tlen Ijyowilli

Axtipan

Sentikamachiltilli tlen Tekichiwalli.

IJTOLLI 205. Tlen katli kintelwian mokuapolojtókej, kiijtowa Nawatilli Ipanokayotl wan tlanawatilli, tlen nawamen kinamiki wan amo elij tlaixpan-tekipanowani yon elij Tlen Nechikoltlajtlajtowamin, inijwantin kin ijyowiltis tekikalko CEGAIP kej kiijtowa tlanawatilli pan ni sentiltlajtolli.

Katli kiijtakej kiampa mochijki, kiitak CEGAIP o tlatelwilli kiselis o welis kimatis amo kichijke kej kinamiki kiijtowa ní tlanawatilli o nopa tlanawatilli tlen iwexka, kinamiki kipewaltis kej kiijtowan nawamen, wejchiwaj tlaikantsin tlajkuilolli, kiampa kiijyowiltisen kej kinamiki.

IJTOLLI 206. Tlen kinamiki mochiwas katli kiijtowa IJTOLLI tlen ompanok kipewaltis ika tlamachiltilli tlen kichiwas CEGAIP katli mokuapoloj kimachiltiti ichan.

Nopa tlamachiltilli kinamiki kiijtojtos tlen kichijkej wan tlen ika kitelwíaj, yeka kipewaltiaj tlasenkawalli wan kimakasen kaxtollí tonal, temakas tlen kinextis wan ma kiijkuilo tlen ya kipalewis. Tlan amokichiwas CEGAIP, nimanika kisenkawas tlen kakimpixtok.

Nopa CEGAIP kiijitas tlen nelia temachtilli ya kiitas kualtias, kipewaltis wan kisenkawas, tlan tlami kimachíltis akin mopolojtok o tlaixpanoketl, no kipia kiitas. Moneki sempa tlaixpantlalis tlen kita amojiki ipan makuilli tonal, teipan keman kimachiltijken.

Keman ya kiijtakej temáchtilli wan sekinok kitlatelwian, nopa CEGAIP, kisenkawas wan kitlamiltis ipan Sempowalli wan majtlaktli tonalli, keman kipewaltijken tlatelwilli. Nopa tlasenkawalli kimachiltisen katli mokuapolojtok ó tlaixpanoketl ipan Majtlaktli tonalli, wan teipan kitlalisen nochi makinmatíkan kenikátsan mosenkajki.

Keman onkaj tlen amo welis tepanoltis nopa CEGAIP, kiweilis sempátsin wan welis kichiwas ipan tonalli kej mokajkej.

IJTOLLI 207. Kiixnanamiki katli kitokilia tlaijiyowilli ipan tetlatsontekilli tlen amo ya, kampa powaltlajtoyan Altepeko tlapalewilli, tetlamamakilli, san ya katli kikualtlalia tlen tlaxitlawalli wan ijiyowilli kintlalilian inon tlen kitokilia ijiyowilli pan Amochxexelli.

Achtiwi, katli amo kitlajtlakawis, ya tlaxitlawalli tlen kitlachilian tlaxtlawilli CEGAIP, motskitok, nelnelia wan amo kinwilanasen nawamen, akintlaompawia wan kiaxiltia isesenkapan tlen kitokilia tlajkuilolli ipan Amochxexelli.

IJTOLLI 208. Machiltilli nawatl kipia kikixtis ipan tonalli keman kichiken. Sentlayekolli kipewaltisen teipan tonalli, keman kinmaktilisen katli kitlakakiltian.

IJTOLLI 209. Patiyotl te maka CEGAIP kipiya motlatskiltijtos wan neyolewaloni, kiixpitox tlen katli moijtos.

I. Tonalli keman mopanextij tlaixnextilli katli mochijki.

II. Tlen ijitlakolli wan amochtlapewalli nochi katli mochijki.

III. Nese mixnawatilli tlen ipan itstok nojkia katli amo tlapewajkayotl kitechtian, wan

IV. Tlen nopa, ijiyowilli kimakan wan kenijkatsan kiaitilisen.

IJTOLLI 210. Welis kiixpatlas ni ijiyowilli katli ipan aman tekikamanalli tlen Altepeko tlatilantok wan altepekotlatokajyotl tlen San Luis Potosi.

IJTOLLI 211. Ni tla ijiyowilli kitlalis CEGAIP welis kichiwasen ne **tlatelwianin tlachixkuatli tlen Altepeko**, kipanoltis ika tlayakanalli wan senkawalli tlen tlaya tekittilli.

OMEKA IYOKA

Akin kiixpanon tlanawatilli kinijiyowiltiaj.

IJTOLLI 212. Tlen amo kineltokan tlaixnextilli ipan ni tlanawaltilli nawamen mokuiltij katli amo kualli tekitsen tekikalko, kipan kiniyowilisen ika:

I. Kinelnamikilisen, sempatsin, no nawatl mokuiltij ma kiaxiltilli itlatsoyolitilli, nelia nimantsin, ipan ni tlaitalli tlen ni Tlanawatilli, tlen tsonewa ipan ni

amankikuiltamanalli se, eyi, makuilli, chikuasen wan matlajtli tlen ni machiyotlajtli chiknawi powalli wan matlajtli wan chikome tlen ni amatlanawaltilli.

Tlan kielnamijken wan amo kitsontiaj nimaya nopa mokuiltia, katli ixnestok ipan amanawatilli, kimajtok ni se kiijoj ipan amakamanalli, wajka kimaktilisen ijoywilli chikompowalli wan majtlajtli, asiti matlakpowalli tonalli tlatamachiwalli wan axkantsin.

II. Ijoywilli majtlaktli wan ompowalli wan chikueyi tlatamachiwalli wan axkantsin iyoj ipan tlaltipan kampa mopantian, ipan itechixnestok ipan ijoywilli tlen ome wan nawi Machiyotlajtli Chiknawi wan matlajtli wan chikome tlen amatlanawaltilli, wan

III. Tlajoywilli ome tsontli welli asis eyi tsontli wan makuilpowalli tlatamanchiwalli wan tlen eltok, katli ixnestok ipan xeliliwilli chikome, chikueyi, chiknawi, matlajtli wan se, matlajtli wan ome, matlajtli wan eyi, matlajtli wan nawi wan kaxtollitlen machiyotl amatl, tlen chiknajpowalli wan kaxtollitlen ome tlen amakamanalli.

Kitlalisen tlajoywilli iachiko ompowalli wan matlaktli tlatamachiwalli, ipan se tonalli katli monekis ipan tlaetikayotl ixnestok ipan ni amatl.

IJTOLLI 213. Tlan amo kichiwasen tlen katli tlanawatiyan nepa CEGAIP, kiijtos nepa tlasentilli ken tlaixpanolli, ni kipia kitelwis tlaixpanolli kampa weyi tekitikapan.

IJTOLLI 214. Tlan sempa tlaixpanos wan amo motemachis itlanejnewil tlen kitemachis ken achi tlaetikayotl ixnestok ipan amochxexelli, kitlachilis katli eltok ipan tokaitl tlen Amatlanawaltilli.

IJTOLLI 215. Ika iselli tlen itlanenewilli nopa tlaixpanonin, kichiwas CEGAIP kiiximatis, kitemolis, kititlanis amatinin, nojkia, kitlajoywiltis, kimachiltisen ipan tonalli tlen makuilli xiwitl, pano wan mostla tlen kichijki tlaixpanolli nojkia ipan nopa kikixtijken, tlan kitokilli tlanenewilli.

IASIKA

SENTETL. Amatlanawatilli kalakis ipan paktinemilli tlen walmostla keman tlanki kiixnextian ipan momostlan amochtli ixnestok Altepeko.

OMTETL. Keman tekikalakis Tlanawaltilli, kiixtlamiltia Amatlanawatilli Melawak wan Nawatilnojnotsalli Tlaxtli Altepeko, San Luis Potosí, tlakuilolli tlaixmachiltilli Teipan Mojmostlan amochtli ixnestok Altepeko ipan kaxtollitlen eyi métstli Octubre tlen makuiltsontli wan chikome.

EXTETL Motlamiltia katli welli tlanawatilli kiixpano tlen tlapewaltilli, nelwayotl, kenijkatsan wan nawatitlan tlen ixnestok ipan Amatlanawatilli.

NAJTETL. Tlanawaltilli Altepeko welis tlen Tlamatiltinojnotsalli Altepeko San Luis Potosí, kipia kikixtis ipan itlanawatil sanse itlanawatil tlen Amatlanawatilli Panokayotl tlen Melawak wan welis Tlanojnotsalli Ika nochi Amatlanawatilli tlen Melawak wan Ipanokayotl tlen Tlanojnotsalli Ika nochi Altepeko San Luis Potosí, ipan tesentlayekolishti ipan chiknapowalli tonatijkayotl, pewas tonalli keman kalakis ni Amatlanawaltilli.

MAKUILTETL. CEGAIP tlayéko tlaxitlawalli, monekis se welis kipia kichiwas sematilli tlen moixnextijtók ipan Amatlanawatilli, ipan chiknajpowalli tonalli, teipan kalakin paktinemilli tlen Nawatilli.

CHIKUASENTETL. Ixmatin kampa yolli kalijtik, kiyekana, mokuiltijtók, tlachikawaj ma kitsontikan nopa tesentlayekolli motlalijtók ipan atlajkawalo, Najpa, makuilpa tlen Amatlanawatilli.

CHIKOMTETL. Akin mokuiltitók tlen mopowa nepa Tlapanko melawak Mexko, tlen itlasekan kitlalijtók tlaxitlawilli nojwan chiwalli kiiptos nepa Mekayotl Tlapankayotl melawak wan Ekawalli tlen amatlakatlamantli.

Ixkinkalakins ipan paktinemilli tlanawatilli katli achiwi momachiltia, mokuiltijtók kipian tekpanosen wan kiyankuutilisen iaxka sentlaixtli pan nopa sentlatikamatlatl, tlanojnotsalli kenijkatsan mosenkawani Amatlanawatilli melawak wan kalokoayan tlen nojnotsalli ixtipan tlen Altepeko San Luis Potosi.

CHIKUEXTETL. Tlanonotsalli keman kalaki tonalli Amanawatilli, eltok ipan tlimekayotl mokuiltijtók, kitlalisen tlapanko melawak Mexko, kenijkatsan machiyotl, kiampa kichiwilia, kiiptos nepa Mekayotl melawak Mexko, Tlamatiltinojnotsalli wan Manawilli machiyotl ixkoyan.

CHIKNAJTETL Pan ikin amo mo temaktilis pan amatlanawatilli pan nopa etiketl ixkoyan pan imako nopa pixtol ikuiltl, wan tlen ixpa tlen etiketl tlen amatlanejchikolli, katli ixnestok pan yokatlakualchiwalli pan inon etiketl.

MAJTLAKTETL. PowaniN tlitik CEGAIP eltos tlaixketsalli ne Tekikalko, axwejkawas tlen chiknapowalli tonally, teipan kalakis tekikamanalli ni Amatlanawatilli. Achiwi Tokaitl Powani Atlalkatl itstok ipan itekij tlen ome kaxtolli metstli Octubre, makuilli tsontli wan kaxtolli wan ome xiwitl. Tlen pewas ipan ni xiwitl, makuilli tsontli wan kaxtolli wan ome, tekitinin, nepa Powani Atlalkatl welis itstosen ipan ni tekitl nawi xiwitl, kenijkatsan moijkuilojtók ipan se tlamantli ompowalli tlen ni Amatlanawatijketl.

MAJTLAKTLI WAN SENTETL.. Yejkatlanawatijketl Altepeko, welis kikalakistlen amo wejkawas, ipan nawipowalli wan matlajtli tonalli, achiwi kimatisen tetlamamayotl, mekamalakayanin tekikalko, katli kiwika tenojnotsalli ika alpetlatokajyotl, kampa kipiya eltos, nojnotsalli melawak, tlen ajke inijwantij

altepetlatokajyotl katli amo kipian tekalli tlen sentlaltikpanamatlatl, nojkia kej inon kinekisen.

MAJTLAKTLI WAN OMTETL. Tlajtolkalli Tlajtolpoawalli CEGAIP kipian kitlaixketsalisen weyi tekikalko, amo wejkawas, se xiwitl teipan tekikalakis amatlanawatilli.

MAJTLAKTLI WAN EXTETL. Katli kinnawatijtolen, aman kiaxitiyan, CEGAIP kiwitlawisen ipan kawilli, kintekimaken, tlen nawatilli moyankuilis, ken askawastli; mokajki tlen sempowalli, kenijkatsan kitokaxtijken, pejki ipan makuilli wan chikueyi xiwitl.

Kipian asikamatisen tlen Tekitinin Altepeko, kipian kiixnextis, yawaltik wan kineltokasen. **TEMAKTILIJKEN** kalmelaktli tlen nechikolkalli” Ponciano Arriaga Leija”

weyi Tekikalko tlen Altepeko, nawi tlen métstli mayo, makuiltsontli wan kaxtolli wan se xiwitl.

Siwaaltepetlanawatijketl Josefina Salazar Báez; achiwi tlatopian J. Guadalupe Torres Sánchez; omepan tlatopian José Luis Romero Calzada (tlawasanilli).

Tleka ixki achichikatlanawatijketl tlen mamochiwa wan aitia ni axkanilli tlanawatilli wan tlen nochi tekitinin ma kichiwakan, ma kiaxitilikan wan kiajokuisen, kiampa ma amo teposijkuilo, ma amo moixnestis wan ma yowalowa katli ikxitlan.

TEMAKTILIJKEN Wtekikalko, pano eltok Weliti Aetiya tlen Altepeko tlan ewanin wan ajko tlen San Luis Potosí, chikuasen metstli mayo, xiwitl makuilli tsontli wan kaxtolli wan se xiwitl.

Tlen Weyi Tekitiketl Altepeko

Juan Manuel Carreras López

(Tlajkuilolli)

Tlen weyi ichtlakatlatopiani tlen tekikalko

Alejandro Leal Tobías

(Tlakuilolli)

Ni tlajtolkuepalli kichijkej tlamachtianin tlen Secretaria de Educación de Gobierno del Estado (miakilmachtliyakananin) kinelkuartilijken wan kimachiotijken Instituto Estatal de las Lenguas Indígenas e Investigaciones Pedagógicas (nextitiltemowanin wan Itstinintlajtowanin tlen weyi teyowalli); tlen ni achtowi moilwijken mopalewisen ika miakilmachiltianin tlen mochiwa nelnelia teyowaltekinitin.

SECRETARÍA DE EDUCACIÓN DE GOBIERNO DEL ESTADO

JOEL RAMÍREZ DÍAZ

Secretario de Educación de Gobierno del Estado

MAXIMINO MARTÍNEZ ORTA

Director de Educación Indígena, Bilingüe e Intercultural

JUAN MANUEL GONZÁLEZ VIDALES

Director General del Instituto Estatal de Lenguas Indígenas e Investigaciones Pedagógicas

COMISIÓN ESTATAL DE GARANTÍA DE ACCESO A LA INFORMACIÓN PÚBLICA

ALEJANDRO LAFUENTE TORRES

Comisionado Presidente de la Comisión Estatal de Garantía de Acceso a la Información Pública

PAULINA SÁNCHEZ PÉREZ DEL POZO

Comisionada Numeraria de la Comisión Estatal de Garantía de Acceso a la Información Pública

CLAUDIA ELIZABETH AVALOS CEDILLO

Comisionada Numeraria de la Comisión Estatal de Garantía de Acceso a la Información Pública

TRADUCTORES EN LENGUA NAWATL

Cándida Morales Santos
Leovigildo Hernandez Maria
María del Rosario Morales Morales
Mtra. Angelina Hernández Méndez
Mtra. Blanca Idalia López Cruz
Mtra. Esperanza Quezada Hernández
Mtra. Josefina Cruz Hernández
Prof. Adrián Cruz López
Mtra. Elvira Cruz Bruno
Prof. Pascacio Reyes Rubio
Mtra. Claudia Hernández Medina

REVISIÓN LENGUA NAWATL

Agustín Reyes Antonio